

*жергілікті атқарушы органның
2020 жылғы есебіне*

***Облыстық бюджеттің
2020 жылғы атқарылуы туралы
Қарағанды облысы бойынша
тексеру комиссиясының есебі
(қорытынды)***

Қарағанды – 2021

Мазмұны

КІРІСПЕ	3
I-БӨЛІМ. ӨНІРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ	3
II-БӨЛІМ. ЖЕРГІЛІКТІ БЮДЖЕТТІҢ АТҚАРЫЛУЫН ТАЛДАУ	7
2.1. Жергілікті бюджетке түсетін түсімдердің атқарылуын бағалау	10
2.2. Жергілікті бюджет кірістерінің атқарылуын бағалау	13
2.2.1. Салықтық түсімдерді талдау	14
2.2.2. Салықтық емес түсімдерді талдау	17
2.2.3. Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдерді талдау	20
2.2.4. Трансферттер түсімдерін талдау	20
2.3. Жергілікті бюджет шығыстарының атқарылуын бағалау	24
2.3.1. Жергілікті бюджет шығындарының атқарылуын талдау	33
2.3.2. Бюджеттік кредиттердің пайдаланылуын талдау	36
2.3.3. Қаржы активтерін сатып алуға арналған шығындарды талдау	38
2.3.4. Дебиторлық және кредиторлық берешекті талдау	38
III-БӨЛІМ. БАҒДАРЛАМАЛЫҚ ҚҰЖАТТАРДЫҢ ІСКЕ АСЫРЫЛУЫН БАҒАЛАУ	
3.1. Қарағанды облысының 2016-2020 жылдарға арналған даму бағдарламасының 2020 жылғы іске асырылуын бағалау	40
3.2. Өңірдегі басқа бағдарламалардың іске асырылуы туралы ақпарат	43
IV-БӨЛІМ. ЖЕКЕЛЕГЕН БАҒЫТТАР БОЙЫНША НӘТИЖЕЛЕРГЕ ҚОЛ ЖЕТКІЗІЛУІ	
4.1. Бюджеттік инвестициялық жобалардың іске асырылу тиімділігін бағалау	47
4.2. Бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің бюджет қаражатын пайдалану тиімділігін бағалау	55
4.3. Мемлекет активтерінің пайдаланылу тиімділігін бағалау	85
4.4. Квазимемлекеттік сектор субъектілерінің активтерді пайдалану тиімділігін бағалау	89
V-БӨЛІМ. ҚОРЫТЫНДЫ БӨЛІК	
5.1. Тұжырымдар	93
5.2. Ұсынымдар	97
ЕСЕПКЕ ҚОСЫМШАЛАР	

КІРІСПЕ

Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы» Заңының 51-бабына сәйкес Қарағанды облысы бойынша тексеру комиссиясы 2020 жылға арналған облыстық бюджеттің атқарылуы туралы Есеп (қорытынды) дайындады.

Қорытындыны дайындау кезінде облыстық бюджеттің және аудандық (облыстық маңызы бар қалалардың) бюджеттердің атқарылуы туралы уәкілетті органдардың жылдық және ай сайынғы есептері; аудиторлық және сараптамалық-талдау іс-шараларының нәтижелері; өңірді дамыту қорытындылары туралы статистикалық деректер пайдаланылды.

I БӨЛІМ. ӨНІРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ

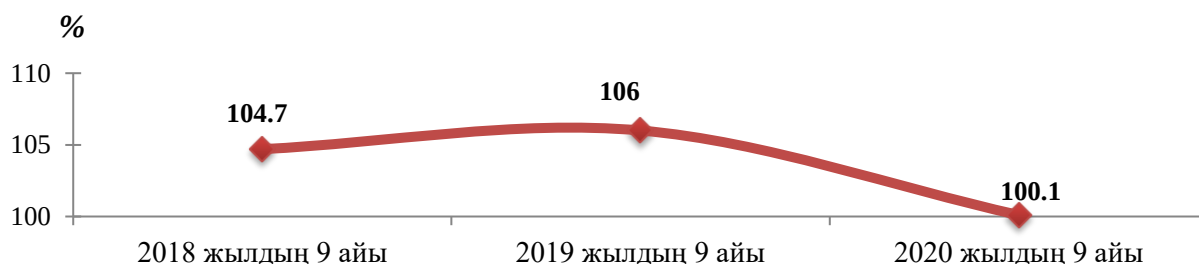
Қарағанды облысы әкімдігінің 2019 жылғы 8 қазандағы №57/08 қаулысымен мақұлданған Қарағанды облысының 2020-2024 жылдарға арналған әлеуметтік-экономикалық даму болжамына (*бұдан әрі – ӘЭДБ*) сәйкес облыстың әлеуметтік-экономикалық дамуы мемлекет басшысының Қазақстан халқына жыл сайынғы Жолдауларында айқындалған шараларды іске асыруға, «Қазақстан – 2050 Стратегиясы» курсы, мемлекеттік бағдарламалар іс-шараларын одан әрі жүзеге асыруға бағытталған.

Орта мерзімді перспективада, өткен жылдардағыдай, өнеркәсіп, ауыл шаруашылығы, құрылыс, көлік, сауда, қаржы секторы, ШОБ облыс экономикасы өсуінің басты драйверлері болып айқындалды.

2020 жылы облыстық бюджеттің атқарылуы коронавирустық инфекцияның пандемиясы және оны таратпау жөнінде шектеу шараларын қабылдау жағдайында жүзеге асырылды, бұл өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына кері әсерін тигізді.

2020 жылдың 9 айында жалпы өңірлік өнім (*бұдан әрі – ЖӨӨ*) көлемі 3 979 311 200,0 мың теңгені құрады, ЖӨӨ нақты көлем индексі - 100,1%; жан басына шаққандағы ЖӨӨ - 2 891,1 мың теңге (*өсім 10,9%*).

Қарағанды облысының ЖӨӨ НКИ серпіні

Бірқатар жылдар ішінде елдің жалпы ішкі өніміндегі ЖӨӨ үлес салмағы тұрақты: 2018 жылы – 8%, 2019 жылы – 8,1%, 2020 жылы-8,7%.

ЖӨӨ құрылымында басым үлесті өнеркәсіп – 48,7%, өзге де қызметтер үлесі - 20,3%, сауда – 11,9%, ауыл, орман және балық шаруашылығы, көлік және қоймалау, құрылыс үлесі тиісінше 3,5%, 3,9% және 5,8% алып отыр.

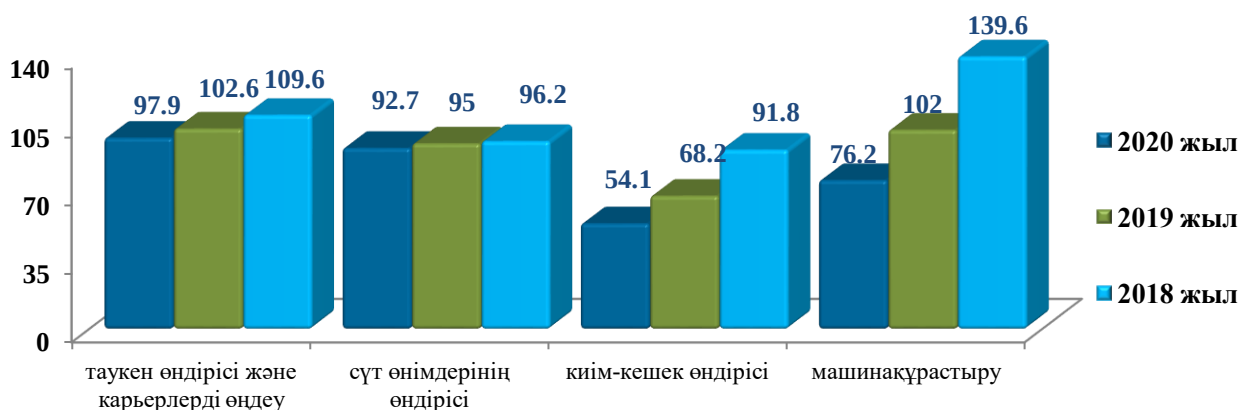
Өткен жылға жалпы өңірлік өнімнің құрылымы және олардың үлес салмағы, %

Атауы	2018 жылдың 9 айы		2019 жылдың 9 айы		2020 жылдың 9 айы	
	өсуі/ төмендеуі	үлес салмағы	өсуі/ төмендеуі	үлес салмағы	өсуі/ төмендеуі	үлес салмағы
Жалпы өңірлік өнім	104,7	100	106,0	100	100,1	100
Тауарлар өндірісі	110,0	55,5	114,4	55,9	114,9	58
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	106,2	3,2	119,9	3,3	116,8	3,5
Өнеркәсіп	100,2	49,1	107,8	46,7	115,6	48,7
Құрылыс	119,8	3,2	209,6	5,9	108,7	5,8
Қызметтер өндірісі	107,2	37,6	110,5	36,6	109,4	36,1
Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдер мен мотоциклдерді жөндеу	107,9	12,2	127,1	12,9	102,1	11,9
Көлік және қоймалау	110,2	6,9	92,8	5,7	76,9	3,9
Өзге де қызметтер	98,8	18,5	139,4	18,0	124,9	20,3
Өнімдер мен импортқа салынатын салықтар	124,0	6,9	123,4	7,5	87,2	5,9

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің жедел деректері бойынша 2020 жылы өңірдің өнеркәсіптік өндірісінің көлемі 2 917 488 900,0 мың теңгені құрады, НКИ – 101,5%; ӘЭДБ болжамды мәніне 11,7% - ға артумен қол жеткізілді.

Бұл ретте, облыстың бәсекелестік артықшылықтарына - табиғи-ресурстық әлеуетке және барланған және әлеуетті қорлардың шикізат базасына қарамастан, 2020 жылы лигнит пен көмір концентратын қоса алғанда, тас көмірін өндіру – 96,9% – ға дейін (2019 жылы 2018 жылға қарағанда 97,8%-ға дейін), марганец концентратын қоса алғанда – 79,6% - ға дейін, марганец кендерін өндіру-66,3% - ға дейін (2019 жылы 2018 жылға қарағанда 69,1%-ға дейін) төмендеді.

**Өткен жылға қарағанда экономикалық қызмет түрлері бойынша
өнеркәсіп өндірісі көлемінің төмендеуі (%)**

Алдыңғы кезеңдерге қарағанда таумен өндірісі және қазбаларды өңдеу төмендеді: 2020 жылы – 4,7 пайыздық тармаққа (*бұдан әрі - п.т.*), 2019 жылы - 7 п.т.; сүт өнімдерінің өндірісі: 2020 жылы – 2,3 п.т., 2019 жылы – 1,2 п.т., 2018 жылы – 4 п.т., киім-кешек өндірісі: 2020 жылы – 14,1 п.т., 2019 жылы – 23,6 п.т., 2018 жылы – 9,2 п.т.; машинақұрастыру: 2020 жылы – 23,8 п.т., 2019 жылы – 27,6 п.т.

Бұдан басқа, 2020 жылы жиһаз өндірісінің көлемі 21,9 п.т., машина жасау өнімдері - 23,8 п.т.; машиналар мен жабдықтардан басқа, дайын металл бұйымдары өндірісі - 15,1 п.т., өзге де дайын бұйымдар өндірісі - 18,7 п.т. азайды.

Құрылыс жұмыстарының көлемі 2019 жылдың деңгейіне қарағанда 6,9% - ға өсіп, 466 253 471,0 мың теңгені құрады. Жалпы көлемнің негізгі үлесін жеке меншік нысанындағы ұйымдар – 92,4%, шетелдік - 7,3%, мемлекеттік – 0,3% орындады.

Негізгі капиталға инвестициялар 678 249 884,0 мың теңгеге дейін (НКИ – 83,3%) өскенде, тұрғын үй құрылысына 53 200 000,0 мың теңге немесе 2019 жылмен салыстырғанда 28,3% - ға артық бағытталды. 2020 жылы 529,5 мың шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді немесе осы кезеңмен салыстырғанда төрттен бір есе көп.

Көліктің барлық түрлерімен жүк айналымының жалпы көлемі 59 281 200,0 мың тонно-километр құрады және 2,8%-ға ұлғайды, жолаушылар айналымының көлемі 71% - ға төмендеп 13 074 700,0 мың пассажир-километр құрады.

Жұмыс істеп тұрған шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерінің (*бұдан әрі – ШОК*) саны 2019 жылға қарағанда 1 897 бірлікке (2,1%) ұлғайды. 2020 жылғы қаңтар-қыркүйекте олар өндірген өнімнің НКИ 106,7% – ды, ЖӨӨ-дегі шағын және орта кәсіпкерліктің үлесі көрсетілген кезеңде-16,6% - ды құрады

(2019 жылға қарағанда 0,6 п.т. өсім).

2018-2020 жылдары ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы көлемінің (2020 жылы – 5,7% - ға, 2019 жылы - 2,3% - ға, 2018 жылы-6,1% - ға) өсуіне және ӘЭДБ болжамды мәндерінің орындалуына мемлекеттік қолдау шараларын, оның ішінде инвестициялық салымдар (2020 жылы ауыл шаруашылығының негізгі капиталына инвестициялардың НКИ-136,6%) арқылы іске асыру 2 есе ықпал етті.

2020 жылы ауыл шаруашылығы дақылдарының егіс алаңының 2019 жылға қарағанда 4,3% - ға өсуі негізгі ауыл шаруашылығы дақылдарының жалпы түсімі 8% - ға (бидай - 9,5 п.т., арпа-2,1 п.т., сұлы-16 п.т.) ұлғаюына әкелді, алайда бақша дақылдарын жинау 6,5% - ға төмендеді.

ІҚМ басы 7% - ға, шошқа басы 7,3% - ға, жылқы басы 13,6% - ға, түйе басы 6,8% - ға, қой басы 2,6% - ға, ешкі басы 3,8% - ға ұлғайды, құс басы 19,3% - ға қысқарды, 2020 жылы жылқы өлімі 38,5% - ға ұлғайды.

Азық – түлік өнімдері өндірісінің НКИ 114% - ды құрады, алайда өткен жылдың деңгейіне қарағанда басқа тәсілмен дайындалған немесе консервіленген балық, уылдырық және оны алмастырғыштар өндірісі – 70,6% - ға дейін; өңделген сұйық сүт және кілегей-97,7% - ға дейін; дәнді және өсімдік дақылдарынан жасалған ұн, оның ішінде ұсақ тартылған қоспалар-95,9% - ға дейін; шұжықтар және еттен, етті қосымша өнімдерден немесе жануарлар қанынан жасалған ұқсас бұйымдар-98,2% - ға дейін төмендеді.

Бөлшек тауар айналымының көлемі 2019 жылғы деңгейге қарағанда 99,7%, көтерме сауда көлемі – 99,9% мөлшерінде қалыптасты; Қарағанды облысының Еуразиялық экономикалық одақ елдерімен өзара сауда көлемі – 1 904 994,5 мың АҚШ доллары, бұл 2019 жылғы деңгейден 6,4% – ға төмен (2019 жылы-2 035 432,6 мың АҚШ доллары).

Жылдық инфляция деңгейі 7,7% (2019 жыл - 5,6%) құрады, бұл 2019 жылғы деңгейден 2,1 п.т. және орташа республикалық көрсеткіштен 0,2 п.т. жоғары.

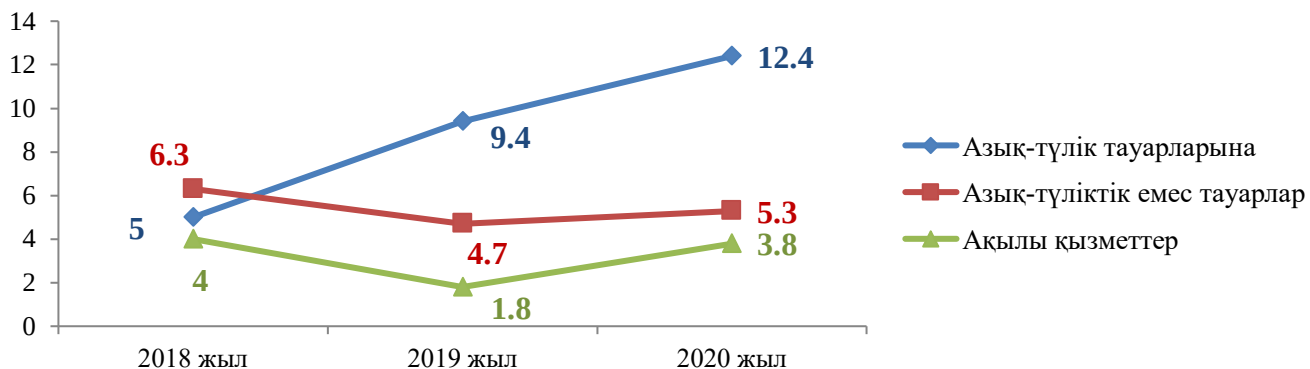
Бағалар көтерілді:

- азық-түлік тауарларға – 12,4% – ға (нан – тоқаш өнімдері мен жармалар – 11,6% – ға, ет (ет өнімдерін қоса алғанда) – 11% – ға, балық және теңіз өнімдері – 12,6% - ға, сүт өнімдері-9,4% - ға, жұмыртқа-24,1% - ға, майлар мен тоң майлар-23,3% - ға, жемістер мен көкөністер-12,1% - ға);

- азық-түліктік емес тауарларға – 5,3% - ға (киім және аяқ киім – 5% -ға, дәрі-дәрмектер-7,6%- ға, жеке күтімге арналған тауарлар – 8,9% - ға, газеттер, кітаптар және кеңсе тауарлары-4,1% - ға, үй шаруашылығында пайдаланылатын тоқыма бұйымдары-5% – ға, жуу және тазалау құралдары-8,9% - ға);

- ақылы қызметтерге - 3,8% – ға (денсаулық сақтау – 7,1% – ға, білім беру – 5,6% - ға, жолаушылар көлігі-1,7% - ға, байланыс-2,8% - ға).

Бағаның өсу динамикасы (%)

Жұмыссыздық деңгейі 2020 жылғы 4-тоқсанда 4,4% - дан 4,5% - ға дейін өсті, бұл ретте әйелдердің жұмыссыздық деңгейі 0,4 п.т. (5,7% - ға дейін) және ұзақ мерзімді жұмыссыздық деңгейі 0,1 п.т. (2,9% - ға дейін) төмендеді. Жұмыссыз халықтың саны 30,5 мың адамды құрады, оның ішінде ерлер - 38,8% (11,8 мың адам), әйелдер – 61,2% (18,7 мың адам). Жұмыссыздардың жалпы санында 15-28 жас аралығындағы жастардың үлесі 17% немесе 5,2 мың адамды құрады. 15-28 жас аралығындағы жастар арасындағы жұмыссыздық деңгейі 3,8% деңгейінде қалыптасты.

2020 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыс халқының саны 1 094 адамға қысқарып, 1 375,8 мың адамды (республика халқының 7,3%) құрады. 2020 жылғы көші – қон сальдосы қткен жылғыдай – теріс (8,9 мың адам), оның ішінде кеткендердің жалпы санынан - 70,6% 16-62 (57) жастағы еңбекке қабілетті халық, оның басым бөлігі (61%) - жоғары білімді.

Коронавирустық инфекция пандемиясы және оның таралуына шектеу шаралары, бағаның өсуі, жұмыссыздық, еңбекке қабілетті кәсіби даярланған халықтың кетуі өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуын тежейтін факторларға айналды.

II БӨЛІМ. ЖЕРГІЛІКТІ БЮДЖЕТТІҢ АТҚАРЫЛУЫН ТАЛДАУ

2020-2022 жылдарға арналған облыстық бюджет облыстық мәслихаттың XXXIV сессиясының 2019 жылғы 12 желтоқсандағы №475 "2020-2022 жылдарға арналған облыстық бюджет туралы «шешімімен бекітілді және облыс әкімдігінің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы №74/01 «облыстық мәслихаттың XXXIV сессиясының 2019 жылғы 12 желтоқсандағы №475 "2020-2022 жылдарға арналған облыстық бюджет туралы» шешімін іске асыру туралы» қаулысымен орындауға қабылданды.

2020 жыл ішінде облыстық бюджетті 8 нақтылау және 14 түзету жүргізілді, оның ішінде 1 нақтылау - Бюджет кодексінде көзделмеген негіздер бойынша.

Облыстық бюджетті нақтылау және түзету жыл басындағы бос қалдықтарды бөлу; жоғары тұрған және төмен тұрған бюджеттерден, жергілікті

атқарушы органның резервінен меншікті кірістердің, бюджеттік кредиттер мен қарыздардың, нысаналы трансферттердің көлемін өзгерту; нысаналы трансферттерді төмен тұрған бюджеттерге қайта бөлу; ТЭН әзірлеуге қаражат бөлу; қаржы активтерін сатып алу бойынша жүргізілді.

(млн. теңге)

№ р/с	Бюджет параметрлері	Бекітілген бюджет	Түзетілген бюджет	Ауытқу	
				Сума	%
1	2	3	4	5	6
1	Кірістер	313 850,6	340 856,9	27 006,3	8,6
	- салықтық түсімдер	75 699,7	74 283,3	-1 416,4	-1,8
	- салықтық емес түсімдер	2 003,2	3 622,7	1 619,5	80,8
	- негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер	0	27,1	27,1	-
	- трансферттердің түсімдері	236 147,7	262 923,8	26 776,1	11,3
2	Шығындар	313 851,6	353 059,7	39 208,1	12,5
3	Таза бюджеттік кредиттеу	9 577,8	59 772,6	х	х
	- бюджеттік кредиттер	14 250,9	64 582,9	50 332,0	353,2
	- бюджеттік кредиттерді өтеу	4 673,1	4 810,2	137,1	2,9
4	Қаржы активтерімен операциялар бойынша сальдо	0	1 500,0	1 500,0	х
	- қаржы активтерін сатып алу	0	1 500,0	1 500,0	-
	- қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	0	0	-	-
5	Бюджет тапшылығы (профициті)	-9 578,8	-73 475,3	-63 896,5	х
6	Бюджет тапшылығын қаржыландыру (профицитін пайдалану)	9 578,8	73 475,3	63 896,5	х
	- қарыздар түсімі	14 250,9	70 327,0	56 076,1	393,5
	- қарыздарды өтеу	4 672,1	4 809,2	137,1	2,9
	- бюджет қаражатының пайдаланылатын қалдықтары	0	7 957,6	7 957,6	х

Түсімдер бойынша түзетілген бюджет 415 994 208,0 мың теңгені немесе бекітілгенге 125% – ды, шығыстар бойынша-423 951 791,5 мың теңгені немесе бекітілгенге 127,4% - ды құрады.

2020 жылдың қорытындысы бойынша бюджеттік параметрлердің орындалуы: түсімдер бойынша – 418 316 162,8 мың теңгені немесе жоспарға 100,6% – ды, шығыстар бойынша – 421 495 481,1 мың теңгені немесе 99,4% - ды құрады.

Облыстық бюджет тапшылығы 2019 жылғы деңгейге қарағанда 61 844 116,1 мың теңгеге немесе 13,7 есеге өсумен 66 697 092,3 мың теңге (жоспарға 90,8%) мөлшерінде қалыптасты.

Тапшылықты қаржыландыру көзі ретінде қарыз қаражаты – 68 326 999,8 мың теңге пайдаланылды, олардың ішінде республикалық бюджеттен бюджеттік кредиттерді тарту – 10 998 633,0 мың теңге; тұрғын үй құрылысын қаржыландыру үшін бағалы қағаздарды орналастыру – 8 298 366,8 мың теңге, жұмыспен қамту жол картасы шеңберіндегі шаралар – 49 030 000,0 мың теңге.

2021 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша жергілікті бюджеттің жинақталған **борышының** көлемі 111 371 826,5 мың теңгені және 1 251,3 мың АҚШ долларын құрады (*белгіленген лимит шегінде 114 021 236,4 мың теңге*), оның ішінде:

- республикалық бюджеттен берілетін бюджеттік кредиттер - 56 365 869,5 мың теңге:

- әлеуметтік-экономикалық дамудың орта мерзімді жоспары шеңберінде бюджеттік инвестициялық жобаларды (бағдарламаларды) іске асыру – 5 358 461,0 мың теңге (*құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасы*);

- ауылдық елді мекендердегі әлеуметтік сала мамандарын әлеуметтік қолдау шараларын іске асыру – 4 342 104,9 мың теңге (*экономика басқармасы*);

- жұмыспен қамту 2020 бағдарламасы шеңберінде ауылда кәсіпкерлікті дамытуға жәрдемдесу – 17 856 237,1 мың теңге (*ауыл шаруашылығы басқармасы*);

- монокалаларда кәсіпкерліктің дамуына ықпал ету – 2 619 252,0 мың теңге (*кәсіпкерлік басқармасы*);

- жылумен, сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін реконструкциялау және салу – 26 189 814,4 мың теңге (*энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасы*);

- бағалы қағаздар шығару есебінен берілетін қарыздар - 55 005 957,0 мың теңге:

- тұрғын үй құрылысы – 5 975 957,0 мың теңге (*құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасы*);

- жұмыспен қамту жол картасы шеңберінде іс-шараларды қаржыландыру – 49 030 000,0 мың теңге (*энергетика және коммуналдық шаруашылық; жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары; құрылыс, сәулет және қала құрылысы; мәдениет, мұрағаттар және құжаттама; білім; денсаулық сақтау; дене шынықтыру және спорт басқармасы*);

- Қаржы министрлігі шығарған өткен жылдардағы борыштық міндеттемелер - 1 251,3 мың АҚШ доллары:

- «Мерхав» фирмасының жобасы бойынша келісім - 1 017,1 мың АҚШ доллары (*ауыл шаруашылығы жабдықтары*);

- халықаралық қайта құру және даму банкінің қарызы - 234,2 мың АҚШ доллары (*«Ирригациялық және дренаждық жүйелерді жетілдіру» жобасы*).

Бюджетке **борыштық жүктеме** (*борышты өтеуге және қызмет көрсетуге арналған шығыстар көлемінің бюджет кірістеріне қатынасы*) 2020 жылы 10% шекті деңгейде 1,1% - ға (*2019 жылы-2,8%*) дейін төмендеді.

Республикалық бюджет алдындағы борышты өтеуге - 2 047 593,6 мың теңге (*2019 жылға қарай 5,5% - ға өсу*), «Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі» АҚ алдындағы мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша-2 626 539,0 мың теңге (*49,5% - ға төмендеу*) бағытталды; ішкі қарыздар бойынша сыйақы төлеуге – 151 968,1 мың теңге (*4,5 есе өсу*), республикалық бюджеттен қарыздар бойынша – 4 626,9 мың теңге (*96,9%*

төмендеу).

2021 жылдың 1 қаңтарына облыстық бюджеттің қолма-қол ақшаны бақылау шотындағы қаражат қалдығы 5 192 332,4 мың теңгені құрап, 2020 жылдың 1 қаңтарына 1,6 есеге төмендеді.

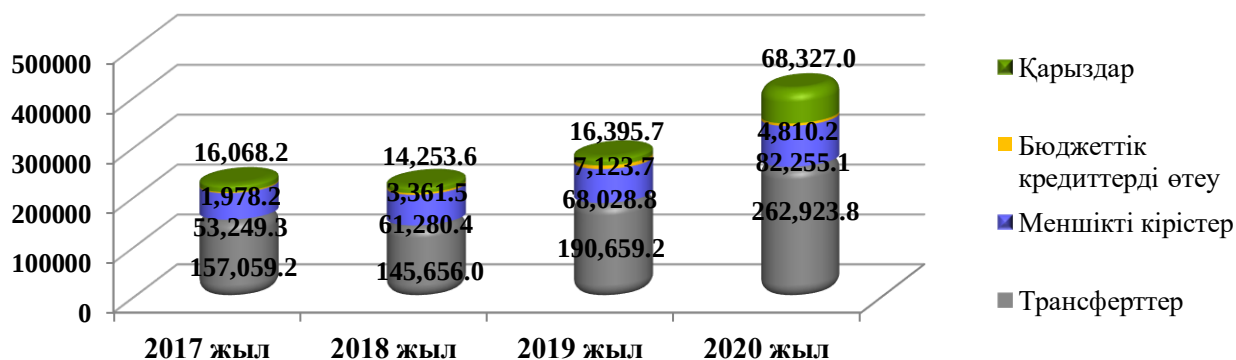
2.1. Жергілікті бюджетке түсетін түсімдердің орындалуын бағалау

2020 жылы облыстық бюджетке түсімдер 418 316 162,8 мың теңгені немесе түзетілген болжамға 100,6% - ды құрады.

2019 жылмен салыстырғанда түсімдер көлемі 136 108 736,6 мың теңгеге (48,2%) өсті, негізінен қарыз алу көлемінің - 51 931 288,2 мың теңгеге (3,2 есе), Субвенциялар - 41 849 707,0 мың теңгеге (1,4 есе), республикалық бюджеттен берілетін ағымдағы нысаналы трансферттердің - 26 638 033,6 мың теңгеге (1,4 есе) ұлғаюы есебінен.

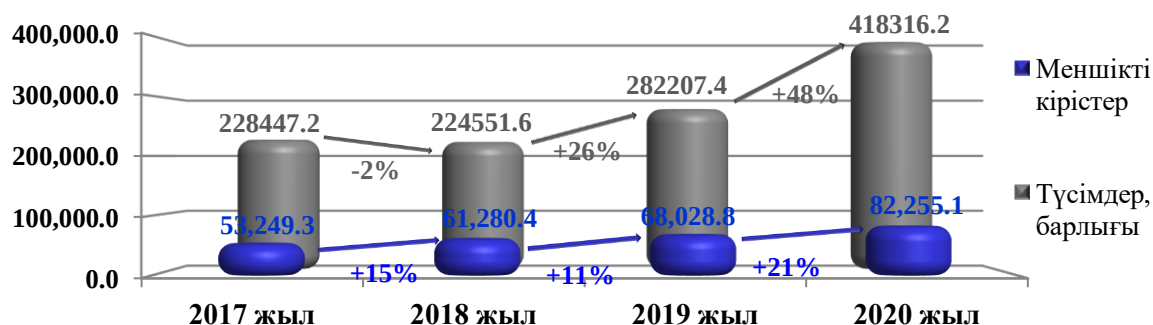
Түсімдер құрылымында ең үлкен үлес салмақты бұрынғысынша республикалық бюджеттен трансферттер алады-62,3% (2019 жылы – 65,2%, 2018 жылы - 62,2%), меншікті кірістер үлесі – 19,7% (2019 жылы – 24,1%, 2018 жылы – 27,3%).

2017-2020 жылдарға арналған облыстық бюджеттің түсімдері (млн. теңге)

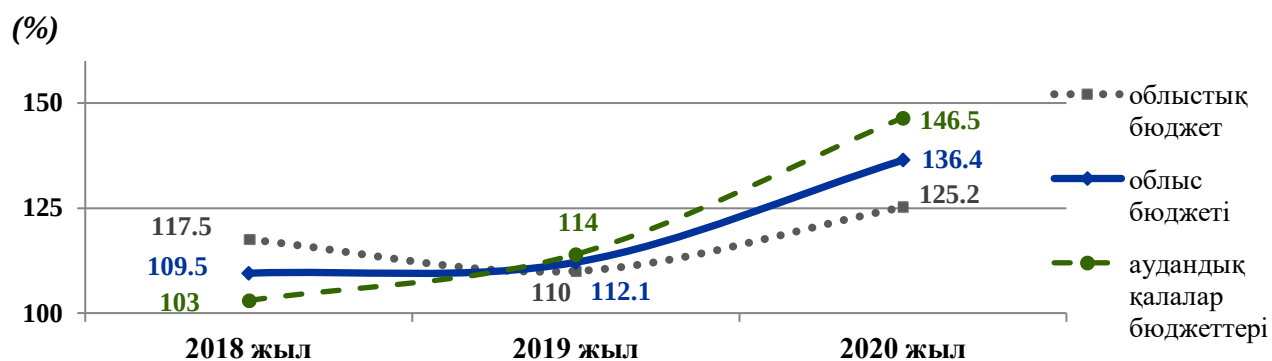
2020 жылы түсімдердің жалпы көлемінің өсуі меншікті кірістермен салыстырғанда едәуір озумен сипатталады: 21% - ға қарағанда 48%:

(млн. теңге)

Өз кірістерінің өсуіне ірі кәсіпорындар бойынша еңбекақы төлеу қорының ұлғаюы, жаңа объектілердің іске қосылуы және өндірістің кеңеюі әсер етті.

Облыс бюджетіне бөлінетін салықтар бойынша түсімдердің өсу қарқыны 2020 жылы заңды тұлғалардан корпорациялық табыс салығын республикалық деңгейден жергілікті деңгейге беру есебінен 14% - дан 36,4% – ға дейін; облыстық бюджетке -10% - дан 25,2% - ға дейін, аудандық (облыстық маңызы бар қалалар) бюджеттерге-14% - дан 46,5% - ға дейін өсті:

Жалпы облыс бойынша 1.01.2021 жылғы жағдай бойынша бөлінген салықтар бойынша бересі 15 271 326,0 мың теңгені құрап, 2020 жылдың басымен салыстырғанда 14 642 480,0 мың теңге мөлшерінде республикалық бюджеттен корпоративтік табыс салығы бойынша берешегін беру есебінен 29 есеге ұлғайды.

1.01.2021 жылға облыстық бюджетке бересі төлемдердің 4 түрі бойынша 84 202,0 мың теңгені құрады, 2020 жылдың басына қарағанда 19 127,0 мың теңгеге өсті (1,3 есе):

- 105303 «Жер үсті көздерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлем» - 559,0 мың теңге, 2020 жылдың 4 тоқсанына есептеулер есебінен 178,0 мың теңгеге (1,5 есе) өсті;

- 105304 коды «Орманды пайдаланғаны үшін төлем» - 156,0 мың теңге (оның ішінде 150,0 мың теңге - өткен кезеңдердің берешегі), 2020 жылдың 4 тоқсанына есептеулер есебінен 6,0 мың теңгеге өсу;

- 105316 коды «Қоршаған ортаға эмиссия үшін төлем» - 83 336,0 мың теңге, 2020 жылдың 4 тоқсанына есептеулер есебінен 18 934,0 мың теңгеге (1,3 есе) өсім;

- 107110 коды «Өзге де салық түсімдері» - 151,0 мың теңге, 9,0 мың теңгеге өсу (кіріс сальдосы).

Бюджеттік кредиттерді өтеуден түскен түсімдер 4 810 228,6 мың теңгені немесе жоспарға 100% - ды құрады. Аудандар мен қалалардың пайдаланылмаған кредиттерін қайтаруға байланысты түсімдер көлемі бюджеттің 2 нақтылауында 137 096,0 мың теңгеге ұлғайтылды (үнемдеу).

2019 жылмен салыстырғанда түсімдердің жалпы көлемінде бюджеттік кредиттерді өтеуден түскен түсімдердің үлесі 2,5% - дан 1,1% - ға дейін төмендеді.

Бюджеттік кредиттерді өтеуден түсетін түсімдердің құрылымы:

- аудандардың (облыстық маңызы бар қалалардың) жергілікті атқарушы органдарына берілген бюджеттік кредиттерді өтеу – 2 941 865,2 тыс. тенге (61,2%);

- мамандандырылған ұйымдарға берілген бюджеттік кредиттерді өтеу – 1 733 270,3 мың теңге (36,0%) «Ауыл шаруашылығын қаржылай қолдау қоры» АҚ-дан және «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-дан;

- аудандық (облыстық маңызы бар қалалар) бюджеттерден пайдаланылмаған бюджеттік кредиттерді қайтару – 135 093,1 мың теңге (2,8%), оның ішінде Қарағанды қаласының магистралдық жылу желілерін қайта құру бойынша жұмыстардың кейбір түрлерін орындау қажеттілігінің болмауына байланысты үнемдеу – 133 865,0 мың теңге; мамандарға тұрғын үй құнын бағалау актілері бойынша үнемдеу – 1 228,1 мың теңге (*Абай, Бұқар Жырау, Ұлытау аудандары*).

2019 жылдағыдай **қаржы активтерін сатудан** түскен түсімдер жоқ.

Қарыздар түсімдері: бекітілген көлем – 14 250 924,0 мың теңге, түзетілген – 70 326 994,0 мың теңге; қарыз алу көлемі бюджетті 3 нақтылау және 1-ші түзету кезінде 56 076 070,0 мың теңгеге (*4,9 есе*) ұлғайтылды.

«Бәйтерек девелопмент» АҚ - ның облигациялар шығаруға рұқсат бермеуіне байланысты нақты 68 326 999,8 мың теңге түсті (*жоспардың 97,2%*) - 2 000 000,0 мың теңге көлемінде бағалы қағаздар шығарылған жоқ.

2019 жылмен салыстырғанда қарыздар көлемі жұмыспен қамту жол картасының іс-шараларын іске асыруға облигациялық қарыз тарту есебінен 51 931 288,2 мың теңгеге (*4,2 есе*) өсті. Түсімдердің жалпы сомасындағы қарызға алынған қаражаттың үлесі 5,8% - дан 16,3% - ға дейін өсті.

Қарыз алу келесі түрде жүзеге асырылды::

- сумен, жылумен жабдықтау және су бұру жүйелерін реконструкциялауға және салуға; кәсіпкерлікті дамытуға жәрдемдесуге; мамандарды әлеуметтік қолдау шараларын іске асыруға республикалық бюджеттен берілетін бюджеттік кредиттер – 1 014 008,0 мың теңге;

- жергілікті атқарушы органдардың тұрғын үй салуға мемлекеттік бағалы қағаздарды шығаруы – 8 298 366,8 мың теңге;

- жергілікті атқарушы органдардың білім беру, мәдениет, спорт, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, автомобиль жолдары объектілерін салу және жөндеу жөніндегі жұмыспен қамту жол картасының іс-шараларын іске асыруға мемлекеттік бағалы қағаздар шығаруы; елді мекендерді абаттандыру – 49 030 000,0 мың теңге.

5 жылдағы қарыз алу динамикасын талдау 2016 жылмен салыстырғанда оның көлемінің 10 есе үдемелі өсуін көрсетеді:

(млн. теңге)

Жыл	Қарыздар көлемі	Қарыздар құрылымы:		Өткен жылға қарағанда өсу/төмендеу
		РБ-дан кредиттер	бағалы қағаздарды шығару	
1	2	3	4	5
2016 жыл	7 033,5	6 145,6 (87%)	887,9 (13%)	+2 321,3 (+49%)
2017 жыл	16 068,2	9 341,3 (58%)	6 726,9 (42%)	+9 034,7 (в 2,3 раза)
2018 жыл	14 252,6	11 626,1 (82%)	2 627,5 (18%)	- 1 814,6 (-12%)
2019 жыл	16 394,3	12 716,7 (78%)	3 677,6 (22%)	+2 141,7 (+15%)
2020 жыл	70 327,0	10 998,6 (16%)	59 328,4 (84%)	+53 932,7 (в 4,3 раза)

2.2. Жергілікті бюджет кірістерінің атқарылуын бағалау

2020 жылға кірістер бойынша бекітілген бюджет 313 850 586,0 мың теңге көлемінде қалыптастырылды. Түзетілген бюджет бекітілген бюджетке 27 006 392,6 мың теңгеге (8,6%) өсіммен 340 856 978,6 мың теңгені құрады.

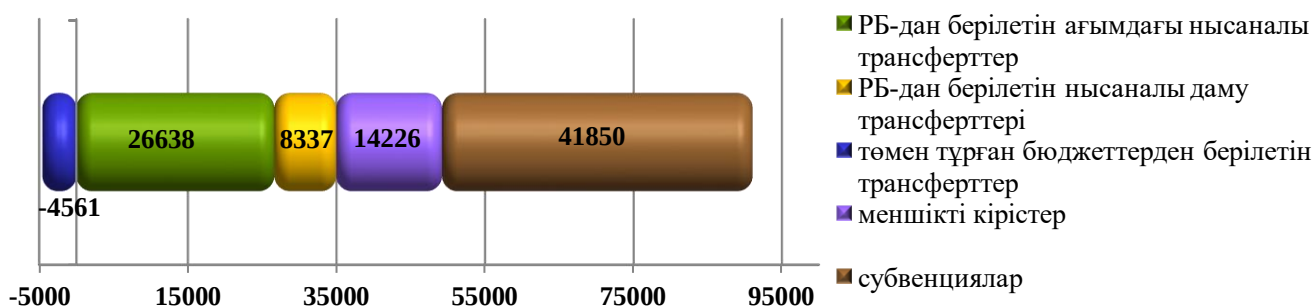
Болжам табыстың 4 санатының 3-і бойынша ұлғайтылды, «салық түсімдері» санаты бойынша азайтылды.

Бұл ретте бірқатар салықтық және салықтық емес төлемдер бойынша оларды өндіріп алуға жауапты уәкілетті органдар есеп айырысулар мен негіздемелерді ұсынбаған: Мемлекеттік кірістер департаменті (*Жер үсті көздерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлем, орманды пайдаланғаны үшін, қоршаған ортаға эмиссиялар үшін, жұмыс берушілерге Қазақстан Республикасына шетелдік жұмыс күшін тартуға рұқсат бергені және (немесе) ұзартқаны үшін алым*), аудандар мен қала (корпоративтік табыс, жеке табыс және әлеуметтік салықтар), денсаулық сақтау басқармасы (коммуналдық мемлекеттік кәсіпорындардың таза кірісі бөлігінің түсімдері); экономика басқармасы (облыстың коммуналдық меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер); өнеркәсіп және индустриялық даму басқармасы (жер қойнауын пайдаланушылардың өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына және оның инфрақұрылымын дамытуға аударымдары).

Нақты облыстық бюджетке 345 178 934,4 мың теңге немесе жоспардан 4 321 955,8 мың теңгеге асып, болжамға 101,3% түсті.

2019 жылмен салыстырғанда түскен кірістер көлемі 86 490 943,6 мың теңгеге (33,4%), негізінен субвенциялардың 41 849 707,0 мың теңгеге (42%) және республикалық бюджеттен берілетін нысаналы трансферттердің 34 975 454,6 мың теңгеге (41,5%) өсуі есебінен өсті.

Трансферттер көлемінің және меншікті кірістердің өсуі (төмендеуі)
(млн. теңге)

Облыстық бюджет кірістерінің құрылымында республикалық бюджеттен трансферттердің басым болуы сақталуда – 75,5% (2019 жылы – 71,1%), меншікті кірістер 23,8% (2019 жылы – 26,3%), төмен тұрған бюджеттерден трансферттер – 0,7% (2019 жылы – 2,6%).

Облыстық бюджеттің меншікті кірістері салықтық (95,2%) және салықтық емес (4,7%) түсімдер, сондай-ақ негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер (0,1%) есебінен қалыптастырылды.

Қарағанды облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаменті әзірлеген 2018-2020 жылдарға арналған Қарағанды облысының мемлекеттік бюджетіне салықтық және салықтық емес түсімдерді ұлғайту жөніндегі іс-шаралар жоспарында 2 477 982,0 мың теңгеге қосымша түсімдер бойынша 13 іс-шара өткізу көзделген. Бұл ретте түсімдердің параметрлері облыс бойынша тұтастай белгіленген, бұл облыстық бюджет және қалалар мен аудандар бюджеттері бөлінісінде түсімдердің көлемдерін айқындауды қиындатады. Облыс бюджетіне қосымша 3 329 688,2 мың теңге түсті (жылдық жоспар-тапсырмадан 134,4%). Бұл ретте, жоспар-тапсырма 258 104,2 мың теңге немесе 29,1% сомасына, негізінен төтенше жағдай режимінің енгізілуіне байланысты 5 іс-шара бойынша орындалмаған (есептілікті тиімді камералдық бақылауды ұйымдастыру-75,5%, салық төлеушілерге құжаттамалық тексерулер жүргізу-1,1%, мүлік салығы бойынша объектілерді анықтау - 95,3%, мүлікті жалға беруден кіріс алатын жеке тұлғаларды анықтау - 11,5%, жолаушылар мен жүктерді жеке автокөлікпен тасымалдауды жүзеге асыратын тұлғаларды анықтау - 5,4%%).

2.2.1. Салықтық түсімдерді талдау

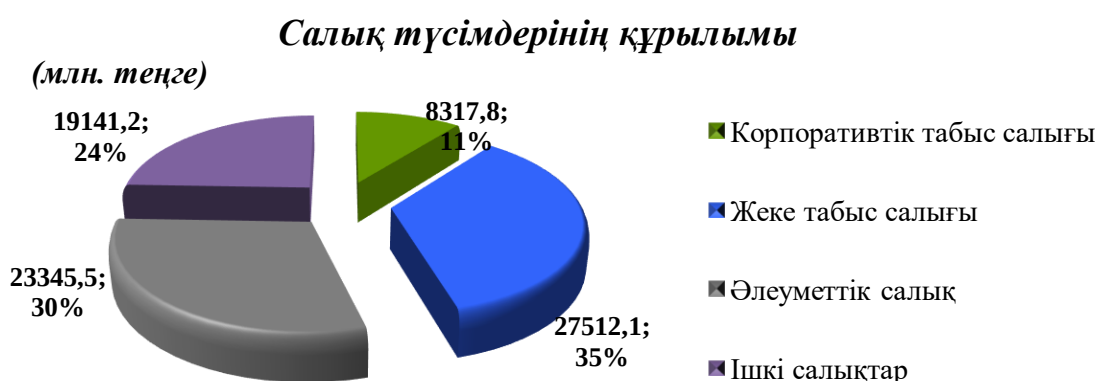
Салықтық түсімдер бойынша болжам 75 699 746,0 мың теңге көлемінде бекітілді, нақтыланған болжам 1 416 448,0 мың теңгеге (1,9%) төмендетумен 74 283,3,0 мың теңгені құрады.

Салық түсімдерінің оң серпініне қарамастан, бірқатар жылдар бойы бюджеттің нақты түсімдер бойынша одан әрі түзетіле отырып, оның пессимистік болжамын әзірлеу мен бекітудің теріс практикасы сақталуда.:

(млн. теңге)

Кезең	Бекітілген бюджет	Түзетілген бюджет	Нақты	Ауытқуы			
				бекітілгеннен		түзетілгеннен	
				сома	%	сома	%
2017 год	46 119,5	47 702,6	48 893,5	2 774,0	6,0	1 190,9	2,5
2018 год	53 253,8	55 682,5	57 649,1	4 395,3	8,3	1 966,6	3,5
2019 год	56 244,1	61 111,5	64 542,4	8 298,3	14,8	3 430,9	5,6
2020 год	75 699,7	74 283,3	78 315,0	2 615,3	3,5	4 031,7	5,4

Салық түсімдерінің негізгі үлесін жеке табыс және әлеуметтік салықтар құрайды (76%).

Облыстық бюджетке салық төлемдері 7 код бойынша 78 315 024,4 мың теңге немесе болжамға 105,4% көлемінде түсті. Жоспардан тыс 4 031 726,4 мың теңге түсті, 2019 жылға өсім - 13 772 633,5 мың теңге (21,3%).

Болжам 6 код бойынша орындалды, корпоративтік табыс салығы бойынша орындалмады; басқа да салықтық түсімдер бойынша-теріс орындалды (қате түсімдерді қайтару).

- БСК 101111 «Корпоративтік табыс салығы» (2020 жылы енгізілген): бекітілген көлем – 8 049 859,0 мың теңге, нақтыланған-9 829 859,0 мың теңге; болжам 1 жартыжылдықтағы Қарағанды қаласының кәсіпорындары бойынша түсімдерді талдау негізінде 1 нақтылау кезінде 1 780 000,0 мың теңгеге (22%-ға) ұлғайтылды. нақты түскені 8 317 841,4 мың теңге (жоспардың 84,6%), 2019 жылғы қосымша салық есептілігінің азаюы есебінен. Осылайша, болжам 22,1% - ға артқан кезде жоспар 15,4% - ға орындалмаған. Сонымен қатар, Қарағанды қаласының экономика және қаржы бөлімі 2020 жылдың соңына дейін жоспардың орындалмағаны туралы бірнеше рет (қыркүйек, қазан) хабарлады.

Корпоративтік табыс салығының негізгі төлеушілері «Қазақстан фармацевтикалық кешені» ЖШС, «FLSmith» ЖШС, «Арыстан Building Company» ЖШС, «Камминз» ЖШС болып табылады.

- БСК 101201 «Төлем көзінен салық салынатын табыстардан ұсталатын жеке табыс салығы»: бекітілген көлем – 26 212 753,0 мың теңге, нақтыланған-24 424 911,0 мың теңге; болжам 4 рет нақтыланды және жалпы жыл бойынша 1 787 842,0 мың теңгеге (6,8% - *ға*) азайды. Нақты 27 512 111,7 мың теңге түсті (112,6%), 2019 жылға қарағанда 2 650 592,0 мың теңгеге (10,7% - *ға*) өсті. Осылайша, болжам 6,8% - ға азайған кезде жоспар 12,6% - ға асыра орындалды.

- БСК 103101 «Әлеуметтік салық»: бекітілген көлем – 23 471 352,0 мың теңге, нақтыланған - 21 106 762,0 мың теңге; болжам 5 рет нақтыланды және жалпы жыл бойынша 2 364 590,0 мың теңгеге (10,1% - *ға*) азайды. Нақты түскені 23 345 551,3 мың теңге (110,6%), 2019 жылға қарағанда 952 507,9 мың теңгеге (4,3%) өсті. Осылайша, болжам 10,1% - ға азайған кезде жоспар 10,6% - ға асыра орындалды.

Жеке табыс және әлеуметтік салықтар бойынша түсімдердің болжамы төтенше жағдайдың енгізілуіне байланысты салық салудың жеңілдеуі және шағын бизнес субъектілері бойынша салықтардың күтілетін ысырабы салдарынан төмен тұрған бюджеттерге бөлу нормативінің ұлғаюы есебінен азайтылды.

Жеке табыс және әлеуметтік салықтардың негізгі төлеушілері «АрселорМиттал Теміртау» АҚ қала құраушы кәсіпорындары, Қазақмыс корпорациясы кәсіпорындары, «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ филиалы, «Шұбаркөл Көмір» АҚ, «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ филиалы болып табылады. Түсімдер көлемінің ұлғаюына ірі салық төлеушілер жалақысының өсуі, жаңа жұмыс орындарын құра отырып, өндірістің ашылуы және кеңеюі әсер етті («Sary-ArkaCopperProcessing» ЖШС - 350, «YDD Corporation» ЖШС – 300, «Қарағанды целлюлоза-қағаз комбинаты» ЖШС - 200, «Maker» ЖШС - 99, «Recycling Company» ЖШС – 70, «КазГазоБлок» ЖШС - 68, «Волынка» ЖШС - 40, «АК Алтыналмас» АҚ - 40, «Самга» ЖШС - 30, «Эдванс Майтинг Технолоджи» ЖШС - 17, «Қаржылық серіктестер» ЖШС-15, «Инкар – 1» ЖШС-10).

- 105303 «Жер үсті көздерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлем»: бекітілген көлем – 256 700,0 мың теңге, нақтыланған-496 700,0 мың теңге; болжам 1 нақтылау кезінде 240 000,0 мың теңгеге (93,7%-*ға*) ұлғайтылды. Нақты 506 308,9 мың теңге түсті (101,9%), 2019 жылға қарағанда 240 602,9 мың теңгеге (90,6%-*ға*) өсіммен, суды пайдалануға рұқсаттың жоқтығынан 5 есе мөлшерде қосымша есептеу есебінен («АрселорМиттал Теміртау» АҚ);

- 105304 «Орманды пайдаланғаны үшін төлем»: бекітілген көлем – 2 016,0 мың теңге, нақты рұқсаттар санының ұлғаюы есебінен 2019 жылға қарағанда 1 517,6 мың теңгеге (79,6% - *ға*) өсіммен 3 424,5 мың теңге (169,9%) келіп түсті («Қарқаралы мемлекеттік ұлттық паркі» РММ, «Қарағанды орман және жануарлар дүниесін қорғау шаруашылығы» КММ, «Талап» ШҚ).

- 105316 «Қоршаған ортаға эмиссиялар үшін төлемақы»: бекітілген көлем – 17 435 707,0 мың теңге, нақтыланған-18 324 928,0 мың теңге; болжам 1

нақтылау кезінде камералдық бақылау нәтижелері негізінде 889 221,0 мың теңгеге (5,1%-ға) ұлғайтылды. Нақты түскені 18 499 512,6 мың теңге (101%), 2019 жылға қарағанда 1 755 281,9 мың теңгеге (10,5%) өсті, Қазақмыс корпорациясының жаңа объектілерді іске қосуы және Қарағанды облысы бойынша экология департаментінің қоса есептеуі есебінен «Арселор Миталл Теміртау» АҚ бойынша залал сомасы.

- 105433 «Жұмыс берушілерге Қазақстан Республикасына шетелдік жұмыс күшін тартуға рұқсат бергені және (немесе) ұзартқаны үшін алым»: бекітілген көлем – 271 359,0 мың теңге, нақтыланған – 98 122,0 мың теңге; болжам 2 рет нақтыланды және жалпы жыл бойынша төтенше жағдайдың енгізілуіне және шекаралардың жабылуына байланысты 173 237,0 мың теңгеге (63,8% - ға) азайды. Нақты 131 982,6 мың теңге (134,5%) түсті, 2019 жылға қарай 144 001,5 мың теңгеге (52,2%) төмендеді, бұл пандемияға байланысты шектеу шараларының енгізілуіне байланысты;

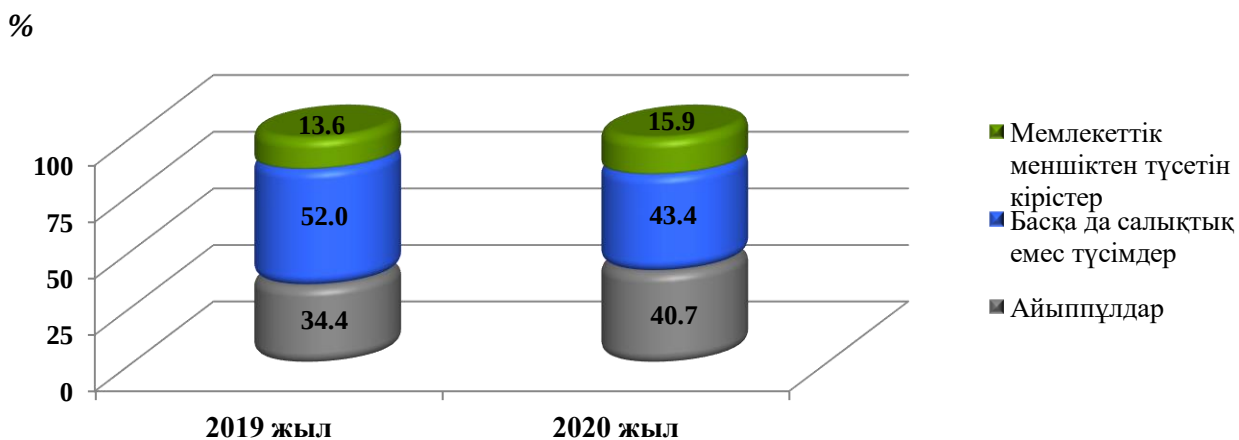
- 107110 «жергілікті бюджетке өзге де салық түсімдері»: 2018 жылы қате төленген салықтарды қайтару - 1 708,6 мың теңге.

2.2.2. Салықтық емес түсімдерді талдау

Салықтық емес түсімдер бойынша болжам 2 003 171,0 мың теңге көлемінде бекітілді, нақтыланған болжам 1 619 575,0 мың теңгеге (1,8 есе) өсіммен 3 622 746,0 мың теңгені құрады.

Салықтық емес төлемдер жоспардың 270 385,5 мың теңгеге артуымен 15 код бойынша 3 893 131,5 мың теңге немесе болжамға 107,5% көлемінде түсті. Түсімдердің тұрақсыз сипатына байланысты 2019 жылғы деңгейге қарағанда – 416 263,8 мың теңгеге (12%) өсті.

2019 жылмен салыстырғанда салықтық емес түсімдер құрылымындағы айыппұлдардың үлесі өсті:

Түсімдердің болжамы 11 код бойынша орындалды, 1 код бойынша орындалмады (*дөңгелектеу есебінен*), 3 код бойынша болжамда көзделмеген төлемдер түсті:

- 201102 коды «Коммуналдық мемлекеттік кәсіпорындардың таза кірісі бөлігінің түсімдері»: бекітілген көлем – 340 220,0 мың теңге, нақтыланған-379 239,0 мың теңге; Денсаулық сақтау кәсіпорындарынан түсетін түсімдер бойынша болжам 39 019,0 мың теңгеге (11,5%) ұлғайды. 2019 жылға қарай 99 260,0 мың теңгеге (35,3%) өсіммен денсаулық сақтау, білім беру, спорт салаларындағы кәсіпорындардан нақты 380 639,2 мың теңге (100,4%) түсті.

- 201402 коды «Коммуналдық меншіктегі заңды тұлғаларға қатысу үлесіне кірістер»: болжам бюджеттің 2 нақтылауында 3 056,0 мың теңге көлемінде көзделген. Нақты «Saryarqa aqparat» ЖШС-нен 3 055,5 мың теңге (100%) түсті. 2019 жылы түсімдер болған жоқ.

- 201504 коды «Облыстың коммуналдық меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер»: бекітілген көлем – 120 000,0 мың теңге, нақтыланған – 74 308,0 мың теңге; болжам 2 нақтылауда 45 692,0 мың теңгеге (38,1%) азайтылды, бұл төлемдер бойынша кейінге қалдыруды, шағын және орта бизнес үшін жалдау ақысының күшін жоюды ұсынуға байланысты. Нақты түскені 78 526,8 мың теңге (105,7%), 2019 жылға қарай 58 474,7 мың теңгеге (42,7%) төмендеді, шағын және орта бизнес субъектілерінің жалдау төлемдерінің 20 наурыздан 19 маусымға дейін және 1 қыркүйектен жылдың соңына дейін тоқтатылуына байланысты (пандемия).

- 201505 коды «Облыстың коммуналдық меншігіндегі тұрғын үй қорынан үйлерді жалға беруден түсетін кірістер»: 159,1 мың теңге қате түсті. 2019 жылы-теріс орындалуы 40,3 мың теңге (*қате түсімдерді қайтару*).

- 201602 коды «Уақытша бос бюджет ақшасын депозиттерге орналастырудан алынған сыйақылар»: шілде айында бюджетті нақтылау кезінде болжам 1 458,0 мың теңге көлемінде көзделген. Бұл ретте, сыйақы наурыз айында түсті - 1 458,3 мың теңге (100%). Түсімдердің 2019 жылға қарай төмендеуі - 13 920,8 мың теңгеге (90,5%).

- 201703 коды «Аудандардың (облыстық маңызы бар қалалардың) жергілікті атқарушы органдарына облыстық бюджеттен берілген бюджеттік кредиттер бойынша сыйақылар»: бекітілген көлем – 25 169,0 мың теңге, нақтыланған-155 130,0 мың теңге; шығарылған бағалы қағаздар бойынша сыйақы төлеуге байланысты болжам 2 нақтылау кезінде 129 961,0 мың теңгеге (6,2 *есе*) ұлғайтылды. Нақты 155 106,6 (100%) түсті, 2019 жылға қарағанда 118 321,4 мың теңгеге (4,2 *есе*) өсті.

- 201716 коды «Қаржы агенттіктеріне ішкі көздер есебінен жергілікті бюджеттен берілген бюджеттік кредиттер бойынша сыйақылар»: бекітілген көлем – 1 204,0 мың теңге, нақтыланған-1 624,0 мың теңге; кредиттер бойынша сыйақылар төлеуге байланысты болжам 420,0 мың теңгеге (34,9%) ұлғайды. Нақты «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-дан, «Аграрлық несие корпорациясы» АҚ-дан, «Ауыл шаруашылығын қаржылай қолдау қоры» АҚ-

дан 1 620,7 мың теңге (99,8%) түсті. 2019 жылға қарай төмендеу – 93,3 мың теңгеге (5,4%).

- 203102 коды «Жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер ұйымдастыратын мемлекеттік сатып алуды өткізуден түсетін ақша түсімдері»: болжам болмаған жағдайда «Электрондық түсімдер орталығы» АҚ-нан мемлекеттік сатып алуды жеткізушілерден өтінімдерді қамтамасыз ету үшін 820,2 мың теңге түсті. 2019 жылы түсімдер болған жоқ.

- 204105 коды «Облыстық бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер салатын әкімшілік айыппұлдар, өсімпұлдар, санкциялар, өндіріп алулар»: түсімдер жоспарланбайды; болжам 34 338,0 мың теңге көлемінде 5 нақтылауда көзделген, 2019 жылға қарай 24 926,2 мың теңгеге (39,4%) төмендеумен 38 264,1 мың теңге (111,4%) келіп түсті.

- 204106 коды «Жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын облыстардың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі істер департаменттері, олардың аумақтық бөлімшелері салатын әкімшілік айыппұлдар, өсімпұлдар, санкциялар, өндіріп алулар»: түсімдер жоспарланбайды; болжам 6 нақтылауда 1 386 941,0 мың теңге көлемінде қарастырылған, 2019 жылға қарағанда 412 145,5 мың теңгеге (36,4%) өсіммен 1 545 531,4 мың теңге (111,4%) түсті.

- 204114 коды «Жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер салатын өзге де айыппұлдар, өсімпұлдар, санкциялар, өндіріп алулар»: түсімдер жоспарланбайды; болжам қазан айында нақтылау кезінде түсімдер фактісі бойынша 228,0 мың теңге көлемінде көзделген және желтоқсанда нақтылау кезінде толығымен алып тасталған. Нақты жоспар болмаған жағдайда 172,6 мың теңге түсті, 2019 жылға қарай 445,6 мың теңгеге (72,1%) төмендеді.

- Код 206105 «Поступления дебиторской, депонентской задолженности государственных учреждений, финансируемых из местного бюджета»: утвержденный объем – 2 400,0 тыс. тенге. Фактически поступило 2 513,4 тыс. тенге (104,7%) от управления полиции г.Караганды, со снижением к 2019 году на 1 313,5 тыс. тенге (34,3%).

- 206107 коды «Бұрын жергілікті бюджеттен алынған, пайдаланылмаған қаражаттарды қайтару»: болжам 216 504,0 мың теңге көлемінде 3 нақтылауда көзделген. Нақты «ҚазАгроҚаржы» АҚ-дан, «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-дан, мәдениет және білім беру мекемелерінен 229 812,4 мың теңге (106,1%) түсті. 2019 жылға қарай өсім-106 614,8 мың теңге (86,1%).

- 206109 коды «Жергілікті бюджетке түсетін салықтық емес басқа да түсімдер»: бекітілген көлем – 165 019,0 мың теңге; нақтыланған-18 589,0 мың теңге; болжам 3 нақтылауда 146 430,0 мың теңгеге (8,9 есе) азайтылды. Нақты 25 801,2 мың теңге түсті (138,8%), 2019 жылға қарай 174 395,6 мың теңгеге төмендеді (7,8 есе).

- 206114 коды «Жер қойнауын пайдаланушылардың өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына және оның инфрақұрылымын дамытуға аударымдары»:

бекітілген көлемі - 1 349 159,0 мың теңге. Нақты түскені 1 429 650,0 мың теңге (106%) – жер қойнауын пайдаланушылардың жасалған келісімшарттар бойынша міндеттемелерін мерзімінен бұрын орындауы («Kazakhmys Coal» ЖШС, «Nova Цинк» ЖШС, «KORGANTAS» ЖШС, «Балқаш Сарышаған» ЖШС және т. б.). 2019 жылға қарай төмендеу - 50 241,5 мың теңгеге (3,4%).

2.2.3. Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдерді талдау

Негізгі сатудан түсетін түсімдер бойынша болжам бюджетті нақтылау кезінде 27 119,0 мың теңге көлемінде көзделген. Іс жүзінде 46 986,1 мың теңге түсті (173,3%), 2019 жылға қарағанда 37 466,8 мың теңгеге (4,9 есе) өсті, оның ішінде:

- 301102 коды «Жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерге бекітілген мүлікті сатудан түсетін түсімдер» - нақтыланған болжам-27 119,0 мың теңге. Нақты түскені 46 783,1 мың теңге (172,5%), 2019 жылға қарағанда 37 320,0 мың теңгеге (4,9 есе) өсті. Қарағанды қаласында полиция департаментімен 26 бірлік автокөлік және тұрғын емес үй-жай сатылды.

- 301107 коды «Мемлекеттік тұрғын үй қорынан тұрғын үйлерді жекешелендіруден түсетін түсімдер» - болжам болмаған жағдайда 2019 жылға қарағанда 146,8 мың теңгеге (3,6 есе) өсіммен 203,0 мың теңге қате түсті.

2.2.4. Трансферттер түсімдерін талдау

Трансферттер облыстық бюджет кірістерінің негізгі бөлігін құрайды-76,2% (2019 жылы-73,7%). Республикалық және төмен тұрған бюджеттерден 2019 жылғы деңгейге қарағанда 72 264 579,4 мың теңгеге (37,9%) өсіммен 262 923 792,4 мың теңге (жоспардың 100%) көлемінде трансферттер түсті.

Төмен тұрған бюджеттерден трансферттер 2 182 313,9 мың теңге (100%) мөлшерінде түсті, 2019 жылға қарай 4 560 581,1 мың теңгеге (67,6%) төмендеді, Бюджеттік алып қою түсімдерін алып тастау есебінен (2019 жылы Ұлытау ауданының бюджетінен 2 116 635,0 мың теңге түсті) және облыстық бюджеттің ысырабын өтеуге арналған трансферттер көлемін 3 557 666,0 мың теңгеге (4,7 есе) азайтты.

- 401202 коды «Нысаналы трансферттерді қайтару»: жоспар бойынша 526 324,0 мың теңге болғанда 526 305,4 мың теңге түсті (100%), 2019 жылға қарағанда өсім - 221 779,2 мың теңге (1,7 есе). Қайтарудың жалпы көлеміндегі елеулі үлесті (68,5%) игерілмеген трансферттер – 360 308,6 мың теңге (оның ішінде республикалық бюджет есебінен – 26 357,8 мың теңге, облыстық бюджет есебінен – 333 950,8 мың теңге) құрайды. Игерілмеген трансферттердің ең көп сомасы Қаражал – 91 529,9 мың теңге, Сәтбаев – 60

252,0 мың теңге, Қарағанды – 49 022,0 мың теңге (2019 жылы - 3 986,8 мың теңге), Теміртау – 29 971,0 мың теңге (2019 жылы - 45 978,5 мың теңге), Балқаш – 9 567,1 мың теңге (2019 жылы - 28 483,0 мың теңге); Шет аудандарынан – 85 272,9 мың теңге (2019 жылы – 28 614,8 мың теңге), Ұлытау ауданынан – 18 137,9 мың теңге бюджеттерінен қайтарылды.

- 401204 коды «Облыстық бюджеттің шығындарын өтеуге аудандық (қалалық) бюджеттерден трансферттердің түсімдері»: ветеринария бойынша шығыстарды облыстық деңгейге көшіруге байланысты 2019 жылға қарай 3 557 666,0 мың теңгеге (4,7 есе) төмендетумен 763 946,0 мың теңге (100%) түсті.

- 401216 коды «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан берілетін нысаналы трансферт есебінен республикалық бюджеттен бөлінген пайдаланылмаған (толық пайдаланылмаған) нысаналы трансферттердің сомаларын қайтару»: 892 067,0 мың теңге жоспары кезінде 892 062,4 мың теңге (100%) түсті, оның ішінде 885 751,7 мың теңге - нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде еңбек нарығын дамытуға 2019 жылы талап етілмеген трансферттер (бөлінген көлемнің 68%).

Республикалық бюджеттен трансферттер 2019 жылға 76 825 161,0 мың теңгеге (41,8%) өсіммен 260 741 478,6 мың теңге (жоспардың 100%) мөлшерінде түсті, оның ішінде:

- ағымдағы нысаналы трансферттер – 88 837 221,6 мың теңге, 2019 жылға қарағанда 26 638 034,0 мың теңгеге (42,8%) өсіммен;
- нысаналы даму трансферттері – 29 323 922,0 мың теңге, 2019 жылға қарағанда 8 337 420,0 мың теңгеге (39,7%) өсіммен;
- субвенциялар – 142 580 335,0 мың теңге, 2019 жылға қарағанда 41 849 707,0 мың теңгеге (41,5%) өсті.

Ағымдағы нысаналы трансферттердің құрылымы:

- білім – 29 497 683,7 мың теңге (33,2%) - еңбекақы төлеуді, стипендия мөлшерін ұлғайту; орта білім беру ұйымдарын жан басына шаққандағы қаржыландыруды сынақтан өткізу; колледждер үшін жабдықтар сатып алу; көп балалы және аз қамтылған отбасылардың балалары үшін жоғары білімі бар мамандарды даярлауға мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру; компьютерлер, ноутбуктер, планшеттер сатып алу (ҚР Үкіметінің резерві); Қазақстан Республикасы Үкіметінің шұғыл шығындарға арналған резервінен бөлінген қаражатты білім басқармасы жедел меңгермегенін, бұл мұқтаж балаларды оқу жылының басында сабақ алу үшін қажетті жабдықпен қамтамасыз етпегенін атап өткен жөн.

- шағын және орта бизнес субъектілері үшін салық жүктемесінің төмендеуіне байланысты шығындарды өтеу – 12 861 203,0 мың теңге (14,5%);

- ауыл шаруашылығы – 11 251 678,0 мың теңге (12,7%) - инвестициялық салымдар кезінде АӨК субъектілеріне шығыстардың бір бөлігін өтеу; мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы салаларын субсидиялау;

- көлік инфрақұрылымын дамыту – 6 494 873,0 мың теңге (7,3%) – автомобиль жолдарын жөндеу және күтіп ұстау;

- 2020-2021 жылдарға арналған жұмыспен қамту жол картасын іске асыру – 6 059 983,0 мың теңге (6,8%) – объектілерді жөндеу, елді мекендерді абаттандыру;

- әлеуметтік қамсыздандыру және әлеуметтік қорғау – 5 537 873,0 мың теңге (6,2%) - атаулы әлеуметтік көмек, мүгедектердің өмір сүру сапасын жақсарту, халықты әлеуметтік қорғаудың мемлекеттік ұйымдарында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсететін қызметкерлерге қосымша ақылар, үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру;

- өңірлерді дамытудың 2025 жылға дейінгі Мемлекеттік бағдарламасын іске асыру («*Ауыл-Ел бесігі*» жобасы) - 3 506 918,0 мың теңге (3,9%) – ауылдық елді мекендердегі әлеуметтік және инженерлік инфрақұрылым бойынша іс-шаралар;

- денсаулық сақтау – 3 125 731,9 мың теңге (3,5%) – санитарлық көлік бойынша лизингтік төлемдерді өтеу; вакциналар мен басқа да иммунобиологиялық препараттарды сатып алу; еңбекке ақы төлеуді, стипендия мөлшерін ұлғайту; салауатты өмір салтын насихаттау; шығыс материалдарын, дәрілік, дезинфекциялық құралдарды, жеке қорғаныс құралдарын, ӨЖЖ аппараттарын сатып алу (ҚР Үкіметінің резерві);

- тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық – 2 342 885,0 мың теңге (2,6%) – төтенше жағдай режимінде коммуналдық қызметтерге ақы төлеу бойынша халықтың төлемдерін өтеу;

- «Бизнестің жол картасы – 2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасын іске асыру – 2 021 393,0 мың теңге (2,3%) - кредиттер бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау және кепілдік беру, жас кәсіпкерлерге гранттар;

- Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасын іске асыру – 1 910 926,0 мың теңге (2,2%) - еңбек нарығын дамыту (*гранттар, қоғамдық жұмыстар, жастар практикасы*);

- «Нұрлы жер» тұрғын үй құрылысы бағдарламасын іске асыру – 1 876 844,0 мың теңге (2,1%) - халықтың әлеуметтік осал топтары мен аз қамтылған көп балалы отбасылар үшін тұрғын үй сатып алу;

- мәдениет және спорт – 1 695 463,0 мың теңге (1,9%) – мәдениет ұйымдары мен мұрағат мекемелеріндегі ерекше еңбек жағдайлары үшін қосымша ақы, мемлекеттік орта және қосымша білім беру ұйымдары педагогтерінің еңбегіне ақы төлеуді ұлғайту;

- қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету – 653 767,0 мың теңге (0,7%) - коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты ерекше қызмет атқару кезеңіндегі жұмысы үшін ішкі істер органдары қызметкерлеріне үстемеақылар мен сыйлықақылар.

Нысаналы даму трансферттерінің құрылымы:

- 2020-2021 жылдарға арналған жұмыспен қамту жол картасын іске асыру – 6 862 275,0 мың теңге (23,4%) – инфекциялық ауруларды орналастыру үшін объектілерді салу және реконструкциялау, тез тұрғызылатын модульдік аурухана сатып алу;

- «Нұрлы жер» тұрғын үй құрылысы бағдарламасын іске асыру – 10 902 851,0 мың теңге (37,2%) – тұрғын үй, сумен жабдықтау және су бұру объектілерін салу; инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жайластыру;

- тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық – 6 424 037,0 мың теңге (21,9%) – газ тасымалдау және жылу-энергетикалық жүйелерді дамыту, қирау аймағынан тұрғындарды көшіру үшін тұрғын үйлер салу;

- көлік инфрақұрылымын дамыту – 2 269 640,0 мың теңге (7,7%) – автомобиль жолдары мен көпірлерді қайта жаңарту;

- Өңірлерді дамытудың 2025 жылға дейінгі мемлекеттік бағдарламасын іске асыру (*моноқалалар*) – 1 860 022,0 мың теңге (6,3%);

- Өңірлерді дамытудың 2025 жылға дейінгі мемлекеттік бағдарламасын іске асыру (*«Ауыл-Ел бесігі» жобасы*) – 1 005 097,0 мың теңге (3,4%) – әлеуметтік және инженерлік инфрақұрылымды дамыту.

Субвенция құрылымы:

- білім – 88 338 911,0 мың теңге (62%);

- әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру - 9 237 857,0 мың теңге (6,5%);

- қоғамдық тәртіп – 9 158 392,0 мың теңге (6,4%);

- ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары - 8 354 328,0 мың теңге (5,9%);

- тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық – 5 636 722,0 мың теңге (4%);

- мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік – 5 718 382,0 мың теңге (4%);

- көлік және коммуникация – 5 553 101,0 мың теңге (3,9%);

- қоғамдық тәртіп – 4 661 447,0 мың теңге (3,3%);

- денсаулық сақтау – 4 464 477,0 мың теңге (3,1%);

- сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі – 1 286 694,0 мың теңге (0,9%);

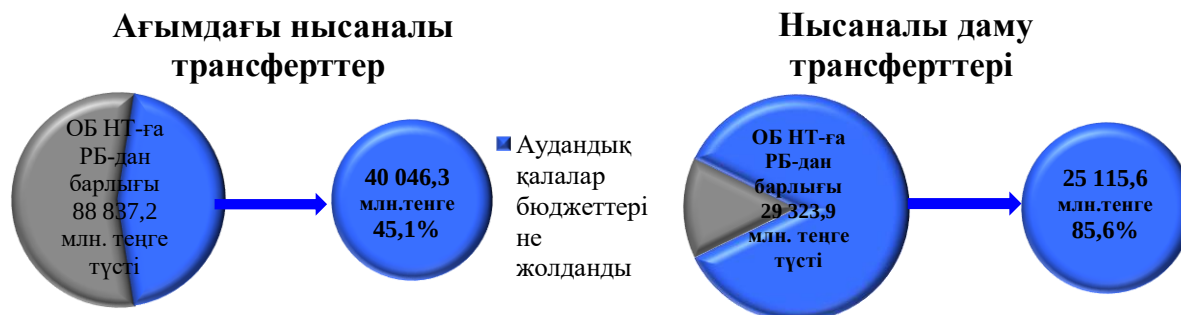
- өзге де шығыстар -104 078,0 мың теңге (0,1%);

- қорғаныс – 65 946,0 мың теңге (0,1%).

Республикалық бюджеттен алынған нысаналы трансферттердің елеулі көлемі **аудандар мен қалалар бюджеттеріне** бағытталған:

- ағымдағы трансферттерден – 88 837 221,6 мың теңгенің 40 046 268,0 мың теңгесі немесе 45,1% (2019 жылы-58,1%);

- дамытуға арналған трансферттерден – 29 323 922,0 мың теңгенің 25 115 634,0 мың теңгесі немесе 85,6% (2019 жылы-94,6%);

2.3. Жергілікті бюджет шығыстарының атқарылуын бағалау

Облыстық бюджеттің бекітілген көлемі шығыстар бойынша 332 774 649,0 мың теңгені құрады, оның ішінде шығындар – 313 851 587,0 мың теңге (94,3%), бюджеттік кредиттер – 14 250 924,0 мың теңге (4,3%), қарыздарды өтеу – 4 672 138,0 мың теңге (1,4%).

Бюджетті қалыптастыру кезінде, алдыңғы жылдардағыдай, уәкілетті органмен сындарлы өзара іс-қимыл жоқ, бюджеттік бағдарламаларды әзірлеудің, олардың өлшемшарттарын айқындаудың тиісті сапасы қамтамасыз етілмеген.

Бюджеттік бағдарламаларды, бюджеттік өтінімдерді қалыптастыру кезінде бұзушылықтарға 31 әкімшінің 13-і (42%) жол берді, байланыс қызметтеріне ақы төлеу бойынша есеп айырысулар 1 433,5 мың теңгеге асыра орындалды. 2019 жылдағыдай білім басқармасының бюджеттік өтінімдері уәкілетті органға ұсынылмады (бұзушылықтармен ұсынылды және пысықтауға қайтарылды).

Мемлекеттік жоспарлау жөніндегі уәкілетті орган энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының бюджеттік өтінімдерін қарау кезінде өткен қаржы жылында бюджеттік даму бағдарламаларының көрсеткіштеріне қол жеткізу бойынша тиімділікті бағалау нәтижелерін ескермеген, бұл 483 512,0 мың теңге сомасына 2 инвестициялық жобаны іске асыруға бюджет қаражатын тиімсіз жоспарлауға әкеп соқты:

- Абай ауданы Есенгелді ауылындағы су құбыры желілерінің құрылысы- 351 401,0 мың теңге. Жоба 2019 жылы іске асырылды, қаражат шілдеде – 119 833,0 мың теңге және қарашада – 231 568,0 мың теңге алынды, яғни талап етілмеген күйінде қалып, 7-11 ай бойы қайта бөлінбеді;

- Саран қаласының кәріз желілерін қайта жаңарту 1 кезек-132 111,0 мың теңге, қаражат тамыз айында алынды. Жобаны іске асыру құрылысы 2020 жылғы желтоқсанда аяқталған кәріздік сорғы станциясы пайдалануға берілгеннен кейін ғана мүмкін болады.

Бюджеттік мекемелердің электр энергиясы, суық және ыстық су, су бұру шығыстарының нормаларын регламенттейтін нормативтік құқықтық құжаттар

жетілдіруді талап етеді. Облыстық әкімшілердің жоғарыда көрсетілген шығыстарына жүргізілген талдау нақты қажеттілік нормаларының сәйкес еместігін көрсетті, бұл коммуналдық қызметтерді жеткізушілермен олардың көлемдерін ұлғайтуға арналған шарттарға қосымша келісімдер жасасуға және олардың төлемақысын қамтамасыз ету үшін қаржыландыру жоспарларына бірнеше рет нақтылаулар енгізуге негіз болады.

Түзетілген шығыстар көлемі 423 951 791,6 мың теңгені құрап, бекітілгенге қарағанда 91 177 142,6 мың теңгеге (27,4%) өсті.

Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмасын орындау үшін қымбат көлік пен жиһаз сатып алуға, форумдар, семинарлар, конференциялар өткізуге арналған шығыстарды оңтайландыру жүргізілді: жыл ішінде 17 әкімші бойынша шығыстар 6 996 747,0 мың теңгеден 1 384 715,0 мың теңгеге дейін (80,2%-ға) қысқартылды.

Коронавирус бойынша карантин жариялануына байланысты 6 әкімшінің 16 бюджеттік бағдарламасы бойынша шығыстар жалпы сомасы 1 129 268,0 мың теңгеге қысқартылды, бұл мүгедектерді әлеуметтік қолдауға, девиантты балалармен жұмыс істеуге, халықаралық, республикалық және жергілікті деңгейлерде дене шынықтыру–сауықтыру іс-шараларына қатысуға теріс әсер етті:

(млн. теңге)

№ р/с	ББӨ атауы	Бюджеттік бағдарлама лар саны	Азаю сомасы
1	2	3	4
	Всего	16	1 129,3
1	Дене шынықтыру және спорт басқармасы	5	708,2
2	Білім басқармасы	3	278,8
3	Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар	5	115,1
4	Жастар саясаты мәселелері жөніндегі басқармасы	1	20,0
5	Денсаулық сақтау басқармасы	1	4,3
6	Кәсіпкерлік басқармасы	1	2,8

Жоспарланған іс – шаралардың тиісінше орындалмауынан (орындалмауынан) облыстық бюджет шығыстары 12 057 968,0 мың теңгеге қысқартылды, оның ішінде толық көлемде-2 әкімшінің 4 бюджеттік бағдарламасы бойынша 201 448,0 мың теңге, ішінара-12 әкімшінің 33 бюджеттік бағдарламасы бойынша 11 856 520,0 мың теңге:

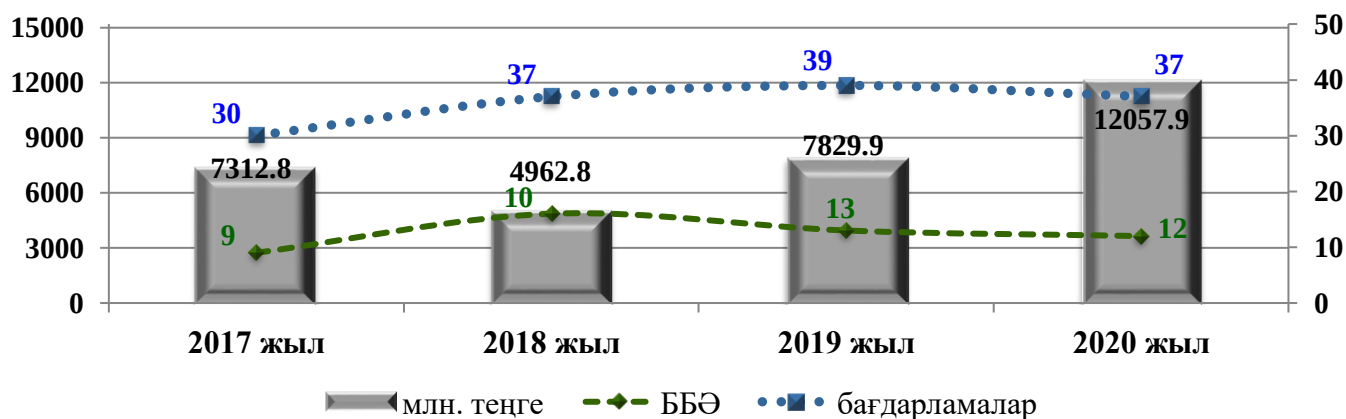
(млн. теңге)

№ р/с	ББӨ атауы	Бюджеттік бағдарлама лар саны	Азаю сомасы
1	2	3	4
	Барлығы	37	12 057,9
1	Құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасы	7	3 309,2
2	Жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары	3	3 117,1

№ р/с	ББӨ атауы	Бюджеттік бағдарлама лар саны	Азаю сомасы
1	2	3	4
	басқармасы		
3	Денсаулық сақтау басқармасы	4	1 346,1
4	Энергетика және ТКШ басқармасы	4	1 337,2
5	Кәсіпкерлік басқармасы	3	945,3
6	Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар	1	706,9
7	Ауыл шаруашылығы басқармасы	3	158,1 (100%)
		4	519,0
8	Білім басқармасы	3	552,2
9	Экономика басқармасы	1	43,3 (100%)
		1	1,5
10	Мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы	1	17,9
11	Қаржы басқармасы	1	2,1
12	Тілдерді дамыту жөніндегі басқармасы	1	2,0

Іс-шаралардың орындалмауына байланысты жоспарлы тағайындаулардың азаюы

(млн. теңге)

2020 жылы облыстық бюджеттің **нақты шығыстары** 2019 жылмен салыстырғанда 143 632 327,2 мың теңгеге (51,7%) ұлғайып, 421 495 481,1 мың теңгені (жоспарға 99,4%) құрады.

Пайдаланылмаған қаражат қалдығы – 2 456 310,6 мың теңге, оның ішінде:

- жұмыспен қамту Жол картасының іс-шараларын іске асыруға арналған облигациялық қарыз бойынша лимитті қайта қарауға байланысты – 2 000 000,0 мың теңге (аудандар мен қалалар бюджеттеріне бюджеттік кредиттер аударылмаған, Жезқазған қаласында 200 төсекке арналған модульдік аурухана салу бойынша 5% резерв төленбеген; 23 жоба іске асырылмаған);

- игерілмегені - 184 073,1 мың теңге 7 әкімшінің 16 бюджеттік бағдарламасы бойынша (2019 жылы - 225 790,2 мың теңге, 2018 жылы-97 480,7 мың теңге): жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасы –

132 522,1 мың теңге, білім беру – 34 444,2 мың теңге, құрылыс, сәулет және қала құрылысы – 8 503,5 мың теңге, энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық – 6 540,0 мың теңге, қаржы – 1 544,0 мың теңге, экономика – 296,7 мың теңге, мәдениет, мұрағаттар және құжаттама – 222,5 мың теңге;

- не востребовано – 66 452,0 тыс. теңге по 2-м бюджетным программа 2-х администраторов: управления промышленности и индустриально-инновационного развития – 45 910,0 тыс. теңге, пассажирского транспорта и автомобильных дорог 20 542,0 тыс. теңге;

- үнем – 133 670,9 мың теңге (*нақты жұмыс көлемі бойынша – 45 908,3 мың теңге, алушылар санын азайту – 31 583,4 мың теңге, мемлекеттік сатып алу қорытындысы – 30 326,7 мың теңге, пайдаланылмаған қаражат – 13 669,7 мың теңге, еңбекақы төлемі – 9 219,7 мың теңге, іссапар шығыстары – 137,7 мың теңге, дөңгелектеу есебінен – 2 825,4 мың теңге*);

- облыс әкімдігі резервінің бөлінбеген қалдығы – 72 114,6 мың теңге.

Тексеру комиссиясымен 2020 жылдың 9 айында облыстық бюджетке ағымдағы бағалау жүргізу кезінде 20 бюджеттік бағдарлама бойынша 12 әкімшінің нәтижелерге қол жеткізбеу тәуекелі белгіленді, оларды іске асыру 4 тоқсанда көзделген, қаражат көлемі 5 953 500,9 мың теңге (*2019 жылы-11 әкімші, 20 бюджеттік бағдарлама, қаражат көлемі 2 710 332,0 мың теңге*).

Тәуекелдер 5 әкімшінің 8 бюджеттік бағдарламасы бойынша іске асырылды: жоспарлы тағайындаулар жыл соңында қысқартылды не 1 154 203,5 мың теңге немесе болжанатын тәуекелдердің 14% көлемінде игерілмеді және орындалмады (*2019 жылы тәуекелдердің 42% – ы іске асырылды-10 бюджеттік бағдарлама бойынша 6 әкімші, қаражат көлемі 1 129 311,1 мың теңге*), оның ішінде:

(млн. теңге)

№ р/с	ББӨ атауы	Іске асырылған тәуекелдер	
		Алынып тасталды / игерілмеді	Іс-шара (себептері)
1	2	3	4
Барлығы (8 бағдарлама), оның ішінде:		950,2 / 204,0	
1	Ауыл шаруашылығы басқармасы (3 бағдарлама) 2019 жылы-4 бағдарлама (178,5 млн. теңге: пестицидтерді залалсыздандыру-конкурс өтпеді; АӨК субъектілерінің қарыздарын, тексеру одақтарының ішкі аудит жүргізуге арналған шығындарын, МҚҰ операциялық шығындарын сақтандыруды субсидиялау-өтінімдердің болмауы)	толық көлемде алынып тасталды 900,0 4,8 2,1	- АӨК субъектілерінің қарыздарын сақтандыруды субсидиялау; - тексеру одақтарының ішкі аудит жүргізуге арналған шығындарын субсидиялау (өтінімдердің болмауы); - пестицидтерді залалсыздандыру (конкурстық ортаның болмауы)
2	Құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасы (1 бағдарлама) 2019 жылы – 1 бағдарлама (14,8 млн. теңге: қызметтік көлікті сатып алу - конкурс өтпеді)	аудандық қалалар нысаналы трансферттер бойынша игерілмегені	- халықтың осал топтары үшін тұрғын үй сатып алу (<i>Жезқазған – 184,8 млн. теңге, конкурс өтпеді; Ақтоғай ауданы – 14,8 млн. теңге, растайтын құжаттардың</i>

№ р/с	ББӨ атауы	Іске асырылған тәуекелдер	
		Алынып тасталды / игерілмеді	Іс-шара (себептері)
1	2	3	4
		199,6	болмауы)
3	Экономика басқармасы (1 бағдарлама)	толық көлемде алынып тасталды 43,3	- МЖӨ жобаларын консультациялық сүйемелдеу (жобалардың болмауы)
4	Жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасы (1 бағдарлама) 2019 жылы – 1 бағдарлама (33,4 млн. теңге: Қарқаралы және Ұлытау аудандарында әуеайлақтар салуға ТЭН әзірлеу - шарттық міндеттемелер орындалмаған)	игерілмегені 2,3	- Қарқаралы және Ұлытау аудандарында әуеайлақтар құрылысына ТЭН әзірлеу, сараптама жүргізу (шарт жасаспау)
5	Кәсіпкерлік басқармасы (2 бағдарлама)	орындалған жоқ 2,1	- Бизнестің жол картасы 2020 іс- шараларын іске асыру (алушылар санының азаюы)

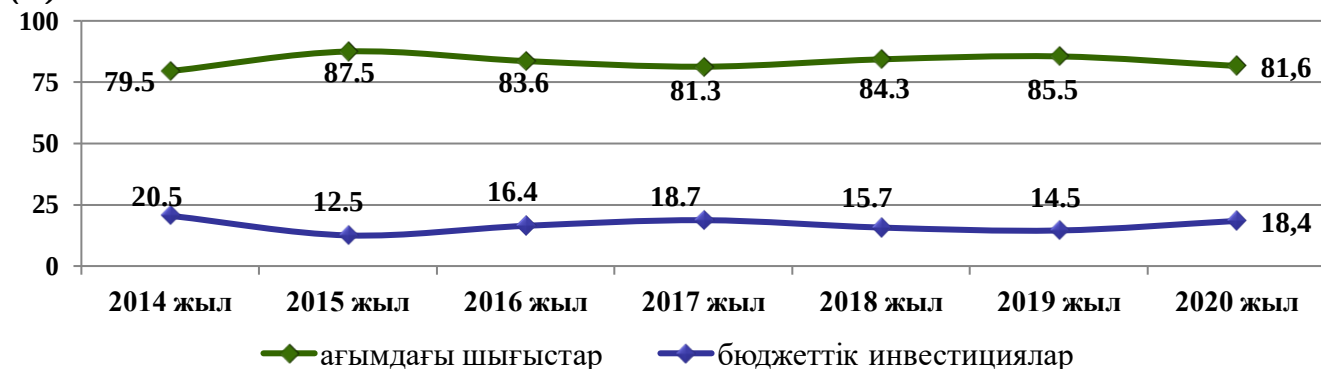
Ағымдағы шығыстарды қаржыландырудың өсуімен (44,8%) салыстырғанда 2020 жылы **бюджеттік инвестициялар** өсімінің (92,4% өсу) айтарлықтай озғанына қарамастан, облыстық бюджет шығыстарының құрылымында бюджеттік инвестициялардың үлес салмағы 2019 жылмен салыстырғанда шамалы өсті: 2014 жылғы деңгейден төмен қалып, 14,5% - ға қарсы 18,4% - ға дейін:

Ағымдағы шығыстар мен бюджеттік инвестициялардың серпіні

(млн. теңге)

Шығыстар	2016 жыл	2017 жыл	2018 жыл	2019 жыл	2020 жыл
1	2	3	4	5	6
Барлық шығыстар	190 478,2 +16,6%	227 165,7 +19,5%	222 747,0 -2,2%	277 863,1 +24,7%	421 495,5 +51,7%
Ағымдағы шығыстар	159 179,3 +12%	184 704,4 +15,7%	187 735,5 +1,1%	237 540,0 +26,5%	343 923,4 44,8%
Бюджеттік инвестициялар	31 298,9 +53%	42 461,3 +35,7%	35 011,5 -17,5%	40 323,1 +15,2%	77572,1 +92,4%

Ағымдағы шығыстар мен бюджеттік инвестициялардың арақатынасы

Нысаналы трансферттер және бюджеттік кредиттер түріндегі бюджеттік инвестициялардың негізгі көлемі аудандар мен қалалар бюджеттеріне бағытталған – 64 036 307,0 мың теңге немесе 81,4% (2019 жылы-92,5%, 2018 жылы-95,9%, 2017 жылы - 91,6%).

Облыстық деңгейде даму бағдарламаларын жүзеге асыруға 14 623 374,0 мың теңге қарастырылған (18,6%), оның ішінде денсаулық сақтау объектілерін дамыту – 7 743 428,0 мың теңге, көлік инфрақұрылымы – 2 683 108,0 мың теңге, коммуналдық шаруашылық – 2 165 695,0 мың теңге, білім – 435 002,0 мың теңге, мәдениет және спорт – 56 040,0 мың теңге, ауыл шаруашылығы – 40 000,0 мың теңге, өзгелері – 100,0 мың теңге; жарғылық капиталды ұлғайту – 1 500 000,0 мың теңге.

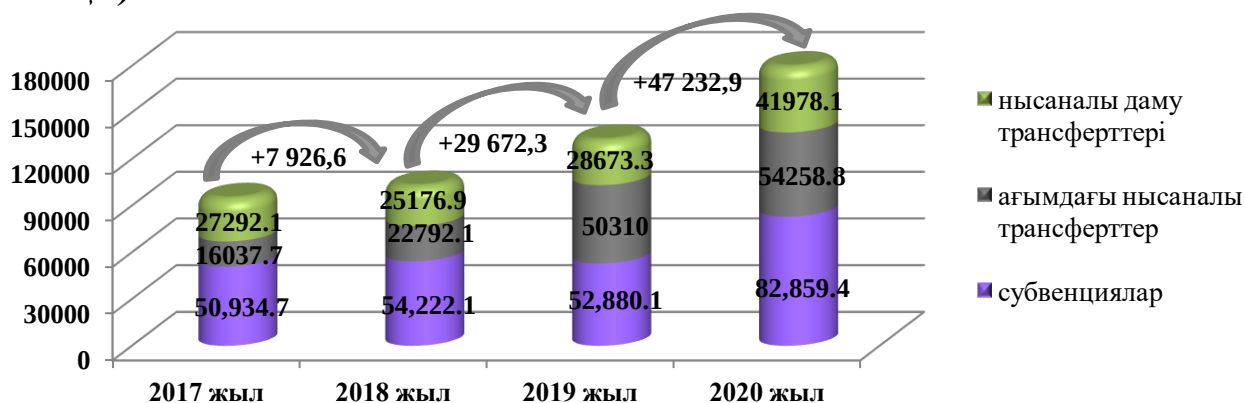
Жылдан жылға облыстық бюджет шығыстарының құрамында аудандар мен қалалар бюджеттеріне берілетін трансферттер мен бюджеттік кредиттердің үлесі мен көлемі өсуде – 239 294 202,2 мың теңге немесе 56,8% (2019 жылы-50,9%, 2018 жылы-50%, 2017 жылы-46,8%), 2019 жылға қарай 1,7 есе өсумен, оның ішінде:

- трансферттер – 179 096 337,2 мың теңге (35,8% өсім), оның ішінде субвенциялар – 82 859 389,0 мың теңге (56,7% өсім), ағымдағы нысаналы трансферттер – 54 258 811,2 мың теңге (7,6% өсім), дамытуға – 41 978 137,0 мың теңге (46,4% өсім);

- бюджеттік кредиттер – 60 197 865,0 мың теңге (6,3 есе өсім).

Төмен тұрған бюджеттерге трансферттер серпіні

(млн. теңге)

Аудандар мен қалалар бюджеттерінің жоғары тұрған бюджеттен берілетін трансферттерге тәуелділігінің деңгейі жоғары болып қалуда, олардың кірістеріндегі үлесі 90% - ға дейін (Приозерск қ.):

№	Аудандардың, қалалардың атауы	Табыстардағы трансферттердің барлық түрлері үшін, %		
		2018 жыл	2019 жыл	2020 жыл
1	2	3	4	5
	Аудандар (қалалар) бюджеттері бойынша барлығы	51,0	57,7	50
1	Абай ауданы	72,4	69,7	68
2	Ақтоғай ауданы	68,1	68,1	67

№	Аудандардың, қалалардың атауы	Табыстардағы трансферттердің барлық түрлері үшін, %		
		2018 жыл	2019 жыл	2020 жыл
1	2	3	4	5
3	Бұқар-Жырау ауданы	70,9	77,5	72
4	Жаңаарқа ауданы	74,9	77,5	76
5	Қарқаралы ауданы	82,8	84,3	79
6	Нұра ауданы	82,5	84,9	86
7	Осакаровка ауданы	85,8	87,2	88
8	Ұлытау ауданы	16,8	37,4	13
9	Шет ауданы	64,6	73,9	72
10	Балқаш қ.	56,9	52,8	61
11	Жезқазған қ.	38,4	54,6	59
12	Қарағанды қ.	28,9	35,0	40
13	Қаражал қ.	70,4	70,1	66
14	Приозерск қ.	92,4	91,5	90
15	Саран қ.	73,4	82,5	74
16	Сатпаев қ.	77,0	78,9	76
17	Теміртау қ.	21,3	33,9	35
18	Шахтинск қ.	77,9	78,2	81

Аудандар мен қалалардың бюджеттеріне **республикалық бюджеттен 65 161 902,0 мың теңге** нысаналы трансферттер аударылды (2019 жылға қарай өсу - 16%).

Бұл ретте, жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы 2018-2019 жылдардағыдай Саран қ.бюджеттеріне – 2 894,0 мың теңге, Сәтбаев қ. – 2 853,0 мың теңге, Приозерск қ. – 72,0 мың теңге, сәйкесінше Шет және Жаңаарқа аудандарының бюджеттеріне артық аударылған – 5 763,0 мың теңге және 46,0 мың теңге нысаналы трансферттер аудару бойынша міндеттемелерді орындамаған.

391 912,7 мың теңге (0,6%) төмен тұрған бюджеттер игерілмеген конкурстар, сот талқылаулары, шарт жасаспау, жұмыстарды орындау кестесінен қалып қою, растайтын құжаттардың болмауы салдарынан игерілмеген:

- Жезқазған қ. – 184 800,0 мың теңге (2,3%) - халықтың әлеуметтік осал топтары мен аз қамтылған көп балалы отбасылар үшін тұрғын үй сатып алу;
- Приозерск қ. – 117 463,4 мың теңге (18,1%) - тұрғын үй құрылысы;
- Абай ауданы – 35 594,7 мың теңге (1,3%) - Абай қаласының тұрғын үй құрылысы;

- Ақтоғай ауданы – 24 374,7 мың теңге (1,2%) - Ақтоғай ауылының орта мектебін күрделі жөндеу, халықтың әлеуметтік осал топтары мен аз қамтылған көп балалы отбасылар үшін тұрғын үй сатып алу;

- Бұқар-Жырау ауданы – 13 847,7 мың теңге (0,3%) - Шешенқара ауылындағы су құбыры желілерінің құрылысы;

- Қарқаралы ауданы – 13 573,7 мың теңге (0,5%) - Қарқаралы қ. тұрғын үй құрылысы;

- Шахтинск қ. – 1 990,0 мың теңге (0,1%) - Шахтинск қ. тұрғын үй құрылысы;

- Жаңаарқа ауданы – 268,5 мың теңге (0,1%) - Атасу кентінің инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымын жайластыру.

Облыстық бюджет қаражаты есебінен төмен тұрған бюджеттерге 31 075 046,2 мың теңге нысаналы трансферттер (2019 жылға қарай өсім - 35%) жіберілді, оның ішінде ЖСҚ түзетуге, сот талқылауларына, шарттарды жасаспауға, жұмыстарды орындау кестесінен артта қалуға, қадағалау органдарының нұсқамалары бойынша шығыстарды тоқтата тұруға, растайтын құжаттардың болмауына байланысты 2 036 231,3 мың теңге (бағытталған трансферттердің 6,5%) игерілмеген. Бұл ретте, 2019 жылдағыдай орындалмаған іс-шараларды іске асыру негізінен 4 тоқсанға көзделген болатын:

- Абай ауданы – игерілмегені 602 331,0 мың теңге (35,3%) – Абай қ., Топар қ. тұрғын үй құрылысы; Қарабас кентіндегі кәріздік тазарту құрылыстарын, Дубовка ауылындағы су бұру желілерін реконструкциялау;

- Теміртау – 422 648,0 мың теңге (49,1%) - тұрғын үй құрылысы;

- Қарағанды қ. – 316 138,2 мың теңге (2,6%) – зооколлекцияның ескі ғимаратын бөлшектеу және жаңа ғимаратын салу; балалар мен жасөспірімдер сарайын салу; «Трилистник» тұрғын үйлерін абаттандыру;

- Қарқаралы ауданы – 171 787,0 мың теңге (15,1%) – Қарқаралы қаласында тұрғын үй, Тегісшілдік, Егіндібұлақ, Айнабұлақ ауылдарындағы су құбыры желілерінің құрылысы; «Қарқаралы-Аманжолова» автожолын орташа жөндеу;

- Осакаровка ауданы – 111 188,5 мың теңге (21,9%) – Осакаровка кентінің инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымын жайластыру;

- Приозерск қ. – 95 232,0 мың теңге (35%) – тұрғын үй құрылысы;

- Ұлытау ауданы – 85 831,5 мың теңге (42,1%) – «Ұлытау» мұражайының Визит-орталығы мен ұлттық тарихи-мәдени және табиғи қорығының этноауылының инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымының желілерін салу;

- Шет ауданы – 82 255,8 мың теңге (14,7%) – «Қызылтау ауылына кіреберіс» автожолын орташа жөндеу;

- Шахтинск қ. – 68 435,4 мың теңге (6,4%) – тұрғын үйді қайта жаңарту;

- Бұқар-Жырау ауданы – 27 567,1 мың теңге (2,1%) – Ботақара кентінде тұрғын үй салу;

- Қаражал қ. – 37 664,5 мың теңге (3,9%) - Жәйрем кентіндегі тұрғын үйді қайта жаңарту, №1 ЖОББМ қосымша (спортзал) құрылысы, автожолдарды күрделі жөндеу;

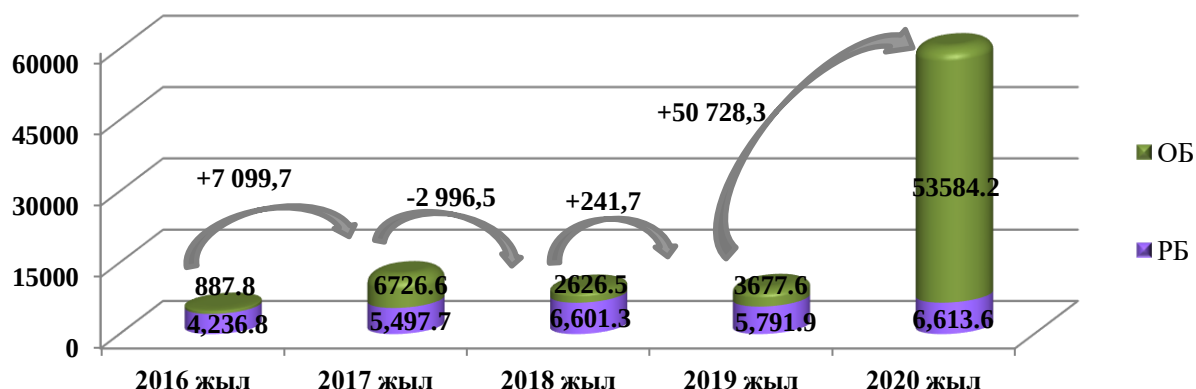
- Саран қ. – 11 740,7 мың теңге (0,6%) – кәріз желілерін қайта құру;

- Сатпаев қ. – 1 448,1 мың теңге (0,1%) – Оқушылар сарайының құрылысы;

- Жаңаарқа ауданы – 805,3 мың теңге (0,4%) – Атасу кентінде тұрғын үй салу;

- Жезқазған қ. – 681,0 мың теңге (0,1%) - тұрғын үй құрылысы;
- Нұра ауданы – 477,3 мың теңге (0,1%) – Нұра кентінің инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымын жайластыру.

Төмен тұрған бюджеттерге бюджеттік кредит беру серпіні (млн. теңге)

Төмен тұрған бюджеттердің бюджеттік кредиттерді игеруі туралы ақпарат осы есептің 2.3.2-бөлімінде келтірілген.

Қарыздарды өтеуге облыстық бюджеттің шығыстары 4 809 225,7 мың теңгені (жоспарға 100%) құрады, 2019 жылға қарай 2 389 237,3 мың теңгеге (33,2%) төмендеді.

Қарыздарды өтеуге арналған шығыстардың құрылымы:

- мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша борышты өтеу – 2 626 539,0 мың теңге (54,6%) «Бәйтерек девелопмент» АҚ қаражатын тарту арқылы кредиттік тұрғын үй құрылысын қаржыландыру шеңберінде 2018 жылы шығарылған бағалы қағаздар бойынша «Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі» АҚ алдында;

- жоғары тұрған бюджет алдындағы борышты өтеу – 2 047 593,6 мың теңге (42,6%) ауылда кәсіпкерлікті дамытуға жәрдемдесуге арналған 4 кредиттік шарт, ауылдық елді мекендердің мамандарын әлеуметтік қолдау шараларын іске асыруға арналған 10 шарт, моноқалаларда кәсіпкерлікті дамытуға жәрдемдесуге арналған 2 шарт бойынша;

- республикалық бюджеттен берілген пайдаланылмаған бюджеттік кредиттерді қайтару - 135 093,1 мың теңге (2,8%) - үнем.

Облыстық бюджетті қалыптастыру және атқару процесіндегі кемшіліктер (*бюджеттік өтінімдер негіздемелерінің болмауы, жобалау-сметалық құжаттаманың толық әзірленбеуі, мемлекеттік сатып алу рәсімдерін ұзақ уақыт өткізу, сот талқылаулары*) экология, жылумен жабдықтау, денсаулық сақтау және т. б. салалардағы бірқатар проблемаларды шешуге теріс әсер етті.

Осылайша, елді мекендерді газдандыру; Саран, Приозерск, Сәтбаев, Теміртау қалаларын кәріз желілерімен қамтамасыз ету мәселелері шешілмеген күйінде қалып отыр; орман көмкермеген жерлерге ағаш отырғызу; Ақтоғай ауданындағы жерлердің тозуына және шөлейттенуіне қарсы күрес; жекелеген

учаскелердегі су шаруашылығы құрылыстарының жұмыс істеуі, бұл өңірдегі санитариялық-эпидемиологиялық жағдайдың нашарлау қаупін туғызады.

Саран қаласында 2012 жылы басталған қазандықтың құрылысы аяқталмаған (1990 жылға дейін салынған жергілікті қазандықтар оларды пайдаланудың барлық кезеңінде күрделі жөнделмеген, соның салдарынан жылумен жабдықтаудың температуралық режимі нормативтік параметрлерге сәйкес келмейді).

Медицина қызметкерлерінің тапшылығы кезінде жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандарды даярлау бойынша қабылдау қамтамасыз етілмеген (мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша 94 орын, факт - 74).

2.3.1. Жергілікті бюджет шығындарының орындалуын талдау

11 функционалдық топ бойынша қаржыландыруды 46 726 846,4 мың теңгеге ұлғайту және 4-тен 7 518 748,8 мың теңгеге қысқарту есебінен облыстық бюджет шығындарының түзетілген көлемі бекітілген көлемге қарағанда 39 208 097,6 мың теңгеге өсіммен (12,5%) 353 059 684,6 мың теңгені құрады.

Облыстық бюджет шығындары көлемінің өзгеруі

(млн. теңге)

№	Функционалдық топтар	Бекітілген бюджет	Түзетілген бюджет	Бекітілгеннен ауытқу		Негізгі бағыттары
				Сума	%	
1	2	3	4	5	6	7
	Барлық шығындар	313851,6	353059,7	+39208,1	+12,5	
1	Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызметтер	3100,5	2956,2	-144,3	-4,7	шығындарды оңтайландыру
2	Қорғаныс	640,7	722,8	+82,1	+12,8	арнайы жиындар, аумақтық әскерлерді жасақтау
3	Қоғамдық тәртіп, қауіпсіздік, құқықтық, сот, қылмыстық-атқару қызметі	14764,9	16514,4	+1749,5	+11,8	эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу
4	Білім	64014,7	66788,3	+2773,6	+4,3	компьютерлер, ноутбуктер, планшеттер сатып алу (ҚР Үкіметінің резерві); ұйымдардың күрделі шығыстары
5	Денсаулық сақтау	10901,4	24546,5	+13645,1	+125,2	шығыс материалдарын, дәрілік, дезинфекциялық құралдарды, жеке қорғану құралдарын, ӨЖЖ аппараттарын сатып алу (ҚР Үкіметінің резерві); ұйымдардың күрделі шығыстары; құрылыс
6	Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	14463,9	16200,5	+1736,6	+12,0	ТЖ байланысты әлеуметтік пакет
7	Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	27707,6	25444,6	-2263,0	-8,2	газ тасымалдау жүйесін, сумен жабдықтауды және су бұруды дамыту
8	Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік	21625,5	16537,6	-5087,9	-23,5	спорттық-бұқаралық іс-шаралар, Қарағанды қаласында концерт залының құрылысы бойынша жобаны алып тастау

№	Функционалдық топтар	Бекітілген бюджет	Түзетілген бюджет	Бекітілгеннен ауытқу		Негізгі бағыттары
				Сума	%	
1	2	3	4	5	6	7
9	Отын-энергетика кешені және жер қойнауын пайдалану	1562,8	1539,3	-23,5	-1,5	мемлекеттік сатып алулар бойынша үнемдеу
10	Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	21471,6	23842,4	+2370,8	+11,0	инвестициялық салымдар кезінде агроөнеркәсіптік кешен субъектілері шығыстарының бір бөлігін өтеу; ветеринария бойынша шығыстарды төмен тұрған бюджеттерден ауыстыру
11	Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	20615,7	22619,9	+2004,2	+9,7	жұмыспен қамту жол картасы шеңберінде объектілерді салу және реконструкциялау
12	Көлік және коммуникация	26924,9	31668,5	+4743,6	+17,6	автомобиль жолдарын салу, реконструкциялау, жөндеу
13	Өзгелері	3171,5	3565,4	+393,9	+12,4	Бизнестің жол картасының, «Ауыл-Ел бесігі» жобасының іс-шаралары
14	Борышқа қызмет көрсету	26,2	156,6	+130,4	в 6 раз	қарыздар бойынша сыйақылар
15	Трансферттер	82859,4	99956,6	+17097,2	+20,6	трансферттерді қайтару, жоғары және төмен тұрған бюджеттердің шығындарын өтеу

Облыстық бюджеттің шығындары 352 240 882,3 мың теңге (жоспарға 99,8%) көлемінде орындалды, 2019 жылға қарағанда 98 043 991,5 мың теңгеге (38,6%) өсті.

818 802,3 мың теңге пайдаланылмаған, оның ішінде жергілікті атқарушы органның бөлінбеген резерві – 72 114,6 мың теңге.

Облыстық бюджет шығындарының орындалуы

(млн. теңге)

№	Функционалдық топтар	2020 жылға нақты	Шығындардың жалпы көлеміндегі үлес салмағы, %		2019 жылға қарай шығындардың өсуі / төмендеуі		орындау %	Орындалған жоқ
			2020 жыл	2019 жыл	сума	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Барлық шығындар	352240,9	100	100	+98044,0	+38,6	99,8	-818,8
1	Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызметтер	2944,8	0,8	1,0	+284,1	+10,7	99,6	-11,3
2	Қорғаныс	722,6	0,2	0,3	-37,7	-5,0	99,97	-0,2
3	Қоғамдық тәртіп, қауіпсіздік, құқықтық, сот, қылмыстық-атқару қызметі	16514,3	4,7	5,9	+1574,1	+10,5	100,0	-0,1
4	Білім	66725,4	18,9	16,1	+25704,0	+62,7	99,9	-62,8
5	Денсаулық сақтау	24165,7	6,9	3,9	+14291,7	в 2,4 раза	98,4	-380,7
6	Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	16196,8	4,6	6,6	-643,6	-3,8	99,98	-3,8
7	Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	25402,4	7,2	9,3	+1886,7	+8,0	99,8	-42,2
8	Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік	16529,9	4,7	5,8	+1900,9	+13,0	99,9	-7,7
9	Отын-энергетика кешені және жер қойнауын	1539,3	0,4	1,4	-2096,3	-57,7	100,0	-

№	Функционалдық топтар	2020 жылға нақты	Шығындардың жалпы көлеміндегі үлес салмағы, %		2019 жылға қарай шығындардың өсуі / төмендеуі		орындау %	Орындалған жоқ
			2020 жыл	2019 жыл	сома	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	пайдалану							
10	Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	23829,8	6,8	8,8	+1479,7	+6,6	99,9	-12,6
11	Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	22573,7	6,4	1,4	+18917,4	в 6,2 раза	99,8	-46,2
12	Көлік және коммуникация	31492,1	8,9	7,7	+11808,3	+60	99,4	-176,3
13	Өзгелері	3490,7	1,0	7,3	-15000,1	в 5,3 раза	97,9	-74,7
14	Борышқа қызмет көрсету	156,6	0,04	0,1	-30,0	-16,1	99,98	-0,1
15	Трансферты (субвенции нижестоящим бюджетам и трансферты в республиканский бюджет)	99956,5	28,4	24,4	+38004,8	+61,3	100,0	-

Облыстық бюджет шығындарының негізгі бөлігі – 191 938 490,1 мың теңге (54,5%) трансферттерді қалыптастырады, оның ішінде:

- төмен тұрған бюджеттерге трансферттер-179 096 337,2 мың теңге, оның ішінде субвенциялар – 82 859 389,0 мың теңге, нысаналы трансферттер – 96 236 948,2 мың теңге (*ағымдағы - 54 258 811,2 мың теңге, дамуға-41 978 137,0 мың теңге*);

- төтенше жағдай режимінің енгізілуіне байланысты республикалық бюджеттің шығындарын өтеуге - 11 351 932,0 мың теңге;

- пайдаланылмаған трансферттерді республикалық бюджетке қайтару - 1 490 220,9 мың теңге.

Қызметтер мен жұмыстарға ақы төлеуге (*мемлекеттік тапсырыс, жолдарды жөндеу және т.б.*) 42 965 563,8 мың теңге (12,2%), жалақы және жұмыс берушілердің жарналарына – 32 054 623,9 мың теңге (9,1%), субсидияларға – 30 614 327,1 мың теңге (8,7%), негізгі құралдарды сатып алуға – 23 598 691,6 мың теңге (6,7%), қорларды сатып алуға (*азық-түлік, дәрілік заттар, киім-кешек, ЖЖМ*) – 9 454 505,0 мың теңге (2,7%), негізгі құралдарды күрделі жөндеу (*үй-жайларды, ғимараттарды*) – 7 833 407,5 мың теңге (2,2%), құрылыс және қайта жаңартуға (*жолдарды, объектілерді*) – 5 805 284,6 мың теңге (1,6%), қызметтерді төлеуге (*коммуналдық, көліктік, байланыс қызметтері*) - 2 809 014,3 мың теңге (0,8%), өзге де шығыстарға (*іссапарлар, стипендиялар, атқару парақтары, борышқа қызмет көрсету және т.б.*) – 5 166 974,4 мың теңге (1,5%) тиесілі.

Шығыстардың жалпы көлемінен мемлекеттік органдардың қызметін қамтамасыз етуге 23 178 851,7 мың теңге (6,6%), оның ішінде ұстауға - 21 044 807,9 мың теңге, күрделі шығыстарға – 2 134 043,8 мың теңге бағытталды.

2.3.2. Бюджеттік кредиттердің пайдаланылуын талдау

Бюджеттік кредиттеудің түзетілген көлемі 50 331 949,0 мың теңгеге (4,5 есе), 2019 жылға қарай – 46 551 073,0 мың теңгеге (3,9 есе) өсіммен жұмыспен қамту жол картасы шеңберінде шараларды қаржыландыру үшін мемлекеттік бағалы қағаздарды шығару есебінен 64 582 873,0 мың теңгені құрады.

Бюджеттік кредиттеу көздері республикалық бюджеттен берілген қарыздар-10 998 633,0 мың теңге (17%) және мемлекеттік бағалы қағаздар шығарылымынан түсетін түсімдер – 53 584 240,0 мың теңге (83%) болды.

Республикалық бюджеттен берілетін бюджеттік кредиттер (млн. теңге)

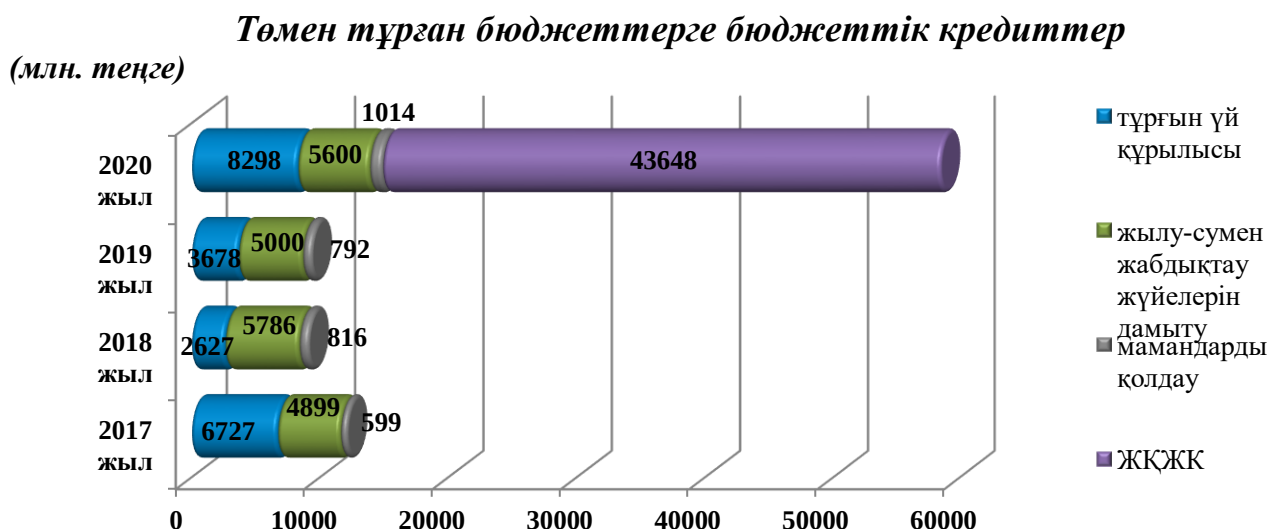

Мемлекеттік эмиссиялық қағаздар шығару есебінен қарыздар Жұмыспен қамту жол картасының іс-шараларын қаржыландыруға 45 285 903,0 мың теңге (*білім беру, мәдениет, спорт, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық объектілерін, автомобиль жолдарын салу және жөндеу, елді мекендерді абаттандыру*) және тұрғын үй құрылысы – 8 298 337,0 мың теңге (*Балқаш, Жезқазған, Қарағанды, Теміртау, Шахтинск қалалары, Абай және Жаңаарқа аудандары*) көлемінде бағытталды.

Бюджеттік кредиттер бойынша **нақты** орындалғаны 62 945 373,0 мың теңгені (*жоспардың 97,5%*) құрады, оның ішінде:

- облыстық деңгейде – 4 385 008,0 мың теңге (*2019 жылға қарай 1,6 есе төмендеу*);

- аудандар мен қалалар бюджеттеріне аударылды – 58 560 365,0 мың теңге (*2019 жылға қарай өсім 6,2 есе*).

Республикалық бюджет есебінен төмен тұрған бюджеттерге 6 613 625,0 мың теңге аударылды (100%); толық игерілді.

Облыстық бюджет есебінен аудандар мен қалалардың бюджеттеріне 51 946 740,0 мың теңге аударылды (96,9%): жұмыспен қамту жол картасының іс-шараларын іске асыруға облигациялар шығару лимитін қайта қарауға байланысты 1 637 500,0 мың теңге аударылмады.

Төмен тұрған бюджеттер 6 458 309,2 мың теңгені (көзделген көлемнің 12%) ұзақ уақыт конкурстық рәсімдерді, сот талқылауларын өткізу, жұмыстарды орындау кестесінен қалып қою, қадағалау органдарының нұсқамалары бойынша шығыстарды тоқтата тұру салдарынан игермеген. Бұл ретте орындалмаған іс-шараларды іске асыру негізінен 4 тоқсанға көзделген болатын:

- Қарағанды қ. – 3 878 379,7 мың теңге (14,7%) – «Кеңдала» шағын ауданына тұрғын үй салу, жылу желісін қайта жаңарту;
- Балқаш қ. – 953 023,7 мың теңге (25,5%) – Балқаш қаласында тұрғын үй салу; Шұбартүбек, Тораңғалық ауылдарында автожолдарын орташа жөндеу;
- Шахтинск қ. – 493 980,0 мың теңге (21,4%) – Шахтинск қаласында тұрғын үй салу, аула аумақтарын абаттандыру; Шахан кентінде жылу желілерін салу;
- Теміртау қ. – 384 804,4 мың теңге (11,8%) - тұрғын үй құрылысы, №16 «Таңшолпан» бөбекжай-бақшасын, Белгісіз солдат скверін күрделі жөндеу;
- Ұлытау ауданы – 341 491,6 мың теңге (19,9%) – Ұлытау ауылында кәріздік тазарту құрылыстарын салу, Қарсақпай ауылындағы дене шынықтыру-сауықтыру кешендері, Жезді кенті; Жезді кентіндегі алаңды ағымдағы жөндеу;
- Сатпаев қ. – 136 392,8 мың теңге (5,4%) – Оқушылар сарайының құрылысы, Тәуелсіздік даңғылының жолдарын орташа жөндеу;
- Жаңаарқа ауданы – 95 414,0 мың теңге (5,6%) – Атасу кентіндегі жабық жүзу бассейнінің құрылысы;
- Приозерск қ. – 65 535,3 мың теңге (9,8%) –Женис бульварын электрмен жарықтандыру және абаттандыру;

- Жезқазған қ. – 44 563,0 мың теңге (1,8%) – Холмецкий көшесі автожолын орташа жөндеу, тұрғын үйлердің қасбеттері мен шатырларын жөндеу;

- Бұқар-Жырау ауданы – 18 164,2 мың теңге (2%) – Көкпекті ауылындағы автожолдарды орташа жөндеу;

- Ақтоғай ауданы – 18 054,5 мың теңге (2,4%) – Құсақ, Айыртас ауылдарының автожолдарын орташа жөндеу;

- Саран қ. – 14 500,0 мың теңге (1,1%) – өнеркәсіп аймағына айналма автожолды ағымдағы жөндеу;

- Шет ауданы – 14 006,0 мың теңге (1,8%) – Ақшатау кентінің кіреберіс жолын орташа жөндеу; Босаға ауылындағы көше жарығының құрылғысы.

2.3.3. Қаржы активтерін сатып алуға арналған шығындарды талдау

Қаржы активтерін сатып алуға 1 500 000,0 мың теңге бөлінді және игерілді, 2019 жылға 1 426 500,0 мың теңгеге (20 есе) өсті.

Қаражат «Қарағанды облысы, Саран қаласында жолаушылар автобустарының, карьералық, Құрылыс және жол техникасының өндірісін ұйымдастыру» жобасын іске асыру мақсатында «QazTehna» ЖШС жарғылық капиталын ұлғайту үшін «Сарыарқа» ӨКК АҚ жарғылық капиталын ұлғайтуға бағытталды.

2.3.4. Дебиторлық және кредиторлық берешекті талдау

2020 жылы облыстық бюджеттің **дебиторлық берешегі** 813 531,2 мың теңгеге (39,3%-ға) өсті және 1.01.2021 жылғы жағдай бойынша 28 әкімші бойынша 2 882 654,5 мың теңгені құрады, оның ішінде 2020 жылғы ағымдағы берешек – 1 153 927,5 мың теңге (40%), оның ішінде 926 541,1 мың теңге (80%) – Облыстың жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасы бойынша (*күрделі жөндеу жол*). Дебиторлық берешектің пайда болуының негізгі себептері өнім берушілердің шарттық міндеттемелерді орындамауы, шарттардың талаптары бойынша алдын ала төлеу, жеке табыс және әлеуметтік салықтарды артық төлеу, байланыс қызметтеріне ақы төлеу бойынша аванстық кітапшалардағы қаражаттың қалдықтары, сондай – ақ өткен жылдардың берешегін қалпына келтіру болды-192 923,1 мың теңге («Сейсер» ЖШС-нің «Қарағанды-Саран-Шахтинск» автожолына *күрделі жөндеу жүргізу жөніндегі шарттық міндеттемелерін орындамау*; 2021 жылғы 26 ақпандағы МАЭС шешімі бойынша оңалту рәсімін қолдану және жұмыс істелмеген аванс сомасын өндіріп алуды тоқтату туралы шешім шығарылды).

Өткен жылдардың берешегі сот шешімдері бойынша өндірілмеген - 1 628 277,2 мың теңге (*жалпы дебиторлық берешектің 56,5%*), бұл әкімшілердің талап-арыз жұмысын тиісінше жүргізбеуін, олардың сот орындаушыларымен әлсіз өзара іс-қимылын айғақтайды, оның ішінде:

- құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасы-1 617 665,3 мың теңге
- Саран қаласындағы қазандық бойынша құрылыс-монтаждау жұмыстарының құнын мердігер «Павлодар қазандық зауыты» ЖШС көтеруі (*2015 жылы Ішкі мемлекеттік аудит департаментімен анықталды*);

- дене шынықтыру және спорт басқармасы - 8 312,0 мың теңге – мердігер «G-Systems inc» ЖШС «Қарағанды-Арена» мұз сарайында бейнебақылау жүйелерін орнату бойынша жұмыстар орындалмаған (*2015 жылға дейін құрылған*);

- жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар - 752,4 мың теңге – «Шарапат-қызмет» ЖШС жеткізушісі «Қарағанды облысының мүгедектерін оңалту орталығы» КММ өнімдері жеткізілмеген (*2017 жылы құрылған*);

- мәдениет басқармасы – 595,8 мың теңге – «Темір Ойл» ЖК жеткізушісі АИ-95 бензинін жеткізбеді (*2018 жылы құрылған*);

- денсаулық сақтау басқармасы – 577,0 мың теңге – ТМККК шеңберінде компьютерлік томография қызметтері үшін жеткізуші «Удждан МД» ЖШС (*2016 жылы құрылған*);

- мемлекеттік сатып алу басқармасы - 374,7 мың теңге – «Diamond» ЖШС жеткізушісімен компьютерлер жеткізілмеген (*2015 жылға дейін құрылған*).

2020 жылы облыстық бюджеттің **кредиторлық берешегі** 1 909 627,9 мың теңгеге (*35 есе*) ұлғайды және 1.01.2021 жылғы жағдай бойынша 26 әкімші бойынша 1 966 113,0 мың теңгені құрады, оның ішінде:

- 2020 жылғы ағымдағы берешек – 1 960 173,3 мың теңге (99,7%), оның ішінде 1 185 307,9 мың теңге - полиция департаменті, 708 777,0 мың теңге - төтенше жағдайлар департаменті (*автокөлікті лизингтік жеткізу*);

- өткен жылдардың берешегі – 5 939,7 мың теңге (0,3%), оның ішінде 5 843,7 мың теңге – Саран қаласында қазандық құрылысы бойынша (*2015 жылдан бастап; резервтің 5% ұстау; МАЭС-тің 2016 жылғы 30 желтоқсанға дейінгі мерзімде жұмыстарды орындау туралы шешімі орындалмаған*); 96,0 мың теңге - компьютер жеткізу бойынша (*2014 жылдан бастап; жеткізуші жойылды*).

Кредиторлық берешектің пайда болуының негізгі себептері лизингтік төлемдер бойынша төлем мерзімдерін төлемеу, салыстыру актілері бойынша анықтау (*коммуналдық қызметтер, байланыс қызметтері*), объектілерді салу бойынша резервтің 5% ұстап қалу, іссапар шығыстары бойынша қаржыландыру жоспары бойынша қаражаттың жеткіліксіздігі болды..

ІІІ БӨЛІМ. БАҒДАРЛАМАЛЫҚ ҚҰЖАТТАРДЫҢ ІСКЕ АСЫРЫЛУЫН БАҒАЛАУ

3.1. Қарағанды облысының 2016-2020 жылдарға арналған даму бағдарламасының 2020 жылға іске асырылуын бағалау

Қарағанды облысының 2016-2020 жылдарға арналған даму бағдарламасы (*бұдан әрі-Бағдарлама, АДБ*) Қарағанды облыстық мәслихатының 2015 жылғы 11 қарашадағы ХІ сессиясының №453 шешімімен бекітілген, 2020 жылға арналған өзгерістер 2020 жылғы 22 қазандағы ХІІІ сессиясының №577 шешімімен енгізілген. Бағдарламаны іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары Қарағанды облысы әкімдігінің 2020 жылғы 17 қарашадағы №73/03 қаулысымен бекітілген.

Бағдарламаның мақсаттары мемлекеттік жоспарлау жүйесінің жоғары тұрған құжаттарында белгіленген стратегиялық мақсаттар жүйесіне сәйкес айқындалған; Бағдарламаның нысаналы индикаторлары олардың базалық тізбесімен, сондай-ақ орындаушы мемлекеттік органдардың/бірлесіп орындаушылардың бюджеттік бағдарламаларының негізгі көрсеткіштерімен келісілген.

АДБ іске асырудың бес жылдық кезеңінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген негіздер бойынша өзгерістер мен толықтырулар оны қайта бекіту жолымен 5 рет енгізілді, соның нәтижесінде бағдарламаның бағыттары ірілендірілді, бірқатар нысаналы индикаторлардың жоспарлы мәндері түйінді ұлттық индикаторлардың Стратегиялық картасының көрсеткіштерімен және облыстың әлеуметтік-экономикалық даму болжамымен түзетілді; бағдарламаның нысаналы индикаторларының саны 135-тен 51-ге дейін азайды.

2020 жылдың қорытындысы бойынша 51 нысаналы индикатордың 19-ы (37,3%) бойынша статистикалық және Ұлттық есептілікті қалыптастыру мерзімдері (PISA-2018 халықаралық зерттеуінің негізгі нәтижелері) басталған жоқ (2016 жылы – 29 нысаналы индикатор бойынша (33%), 2017 жылы-33 (22,3%), 2018 жылы - 38 (30,2%), 2019 жылы –19 (37,2%). АДБ нысаналы индикаторларының бірқатар көрсеткіштері бойынша статистикалық деректер мен ұлттық есептіліктің болмауы оны іске асыру туралы есепті қалыптастыру кезінде сапалы мониторинг жүргізуді және Бағдарламаның мақсаттарына қол жеткізуді объективті бағалауды қамтамасыз етпейді.

51-нысаналы индикатордың 8 – і-ұлғаю жағына, 19-ы-азаю жағына түзетілді. Бағдарламаның 4 мақсаты бойынша 6 нысаналы индикаторға (11,8%) қол жеткізілмеді, оның ішінде бағыттар бойынша:

- «Экономика» - 21-ден 1 нысаналы индикатор (4,8%):

Мақсаты: Өңдеуші өнеркәсіпті әртараптандыру және оның бәсекеге қабілеттілігін арттыру (өнеркәсіп және индустриялық-инновациялық даму басқармасы)

- Тау-кен өндіру өнеркәсібі өнімін шығарудың және карьерлерді игерудің

НКИ (жоспар 104%, нақты 97,9%) – көмір өндірудің 3,1% - ға төмендеуі салдарынан (КД АМТ шахталары, «Сарыарка ENERGY» ЖШС, Сәт Көмір разрезі), қорғасын-мырыш кендері мен концентраттар өндірісін 60% - ға төмендету (ЖКБК), 16,6%-ға марганец концентраттарын (КазМарганец), сондай-ақ тау-кен өндіру өнеркәсібінде 22,4% - ға («ГРК» ЖШС- ариу жұмыстары), көмір концентраты - екі есе («Гефест» КТ) өнімнің өзіндік құнының төмендеуіне және экспортының төмендеуіне байланысты.

- «Әлеуметтік сала» - 20-дан 4 нысаналы индикатор (20%):

- Мақсаты: Білім берудің сапасы мен қолжетімділігін жақсарту (білім басқармасы)

- PISA тестінің нәтижелері бойынша мектептегі білім беру сапасын бағалау, орташа балл (математика – 501, оқу – 468, ғылым – 493; факт - жоқ)
- COVID-19 пандемиясына және білім беру ұйымдарының қашықтықтан оқыту нысанына көшуіне байланысты PISA апробациясы Қазақстанда, зерттеуге қатысушы басқа да көптеген елдердегідей, болған жоқ;

- дуалды оқытумен қамтылған техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары білім алушыларының үлесі (жоспар – 12,5%; факт – 8,9%) – дуалды оқытумен 23 737 (8,9%) мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша білім алушылардың ішінен 2 116 адам қамтылды - пандемия кезеңінде коронавирустық инфекцияның таралуына жол бермеу жөніндегі шектеу шараларына байланысты қызмет көрсететін ұйымдар мен кәсіпорындардың қызметін тоқтата тұру.

- Мақсаты: Денсаулық сақтау жүйесін дамыту және халық денсаулығының жай-күйін жақсарту (денсаулық сақтау басқармасы)

- ана өлімі (100 мың тірі туылғандарға шаққанда 12,3 жағдай жоспары; нақты - 51,5; 2019 жылы жоспар 12,41, нақты-39,4) – коронавирустық инфекцияға байланысты соматикалық патология (ауыр коморбидті фон);

- нәрестелер өлімі (100 мың тірі туылғандарға шаққанда 7,69 жағдай жоспар, нақты - 8,4) – шартты түрде алдын алуға болатын себептерге (жүктілік кезінде бақылау, босану) және туа біткен ақауларға байланысты.

- «Инфрақұрылым» - 10 нысаналы индикатордан 1 (10%):

- Мақсаты: экологиялық қауіпсіздікті және қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз ету (табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы)

- экологиялық талаптар мен санитариялық қағидаларға сәйкес келетін тұрмыстық қатты қалдықтарды орналастыру объектілерінің үлесі (жоспар 25%, нақты 9,4%; 2019 жылы жоспар 31%, нақты 25%) – полигондар бойынша құжаттаманы пысықтауға қайтару, полигондардың заңды қызметіне қаражаттың болмауы салдарынан.

Бағдарламаның бағыттарын іске асыру және 22 мақсатқа қол жеткізу шеңберінде 2020 жылға есепке сәйкес 51 нысаналы индикатор және 233 487 749,0 мың теңге сомаға 153 іс-шара көзделген, оның ішінде республикалық бюджет қаражаты есебінен – 73 568 700,0 мың теңге (31,5%), жергілікті

бюджеттер есебінен – 94 149 000,0 мың теңге (40,3%), басқа көздер есебінен – 65 770 000,0 мың теңге (28,2%).

211 289 680,0 мың теңге (90,5%) сомасына 88 іс - шара орындалды, 26-ішінара орындалды, 39-орындалмаған.

Бағыттар бойынша орындалмаған:

- «Экономика» - 6 іс-шара, оның ішінде көпшілік сипаттағы 4 іс – шараның (67%) орындалмауы немесе толық орындалмауы (*семинарлар, отырыстар және т.б.*) COVID-19 коронавирустық инфекциясының пандемиясына және карантиндік шаралардың енгізілуіне байланысты, 2 іс-шара толық көлемде іске асырылмаған;

- тұқым шаруашылығын қолдау (*жоспар – 222 ауыл шаруашылығы тауарын өндіруші, факт – 139*) - субсидия алуға өтінімдер санын азайту;

- АӨК субъектілерін қаржылық сауықтыру жөніндегі бағыт шеңберінде кредиттік және лизингтік міндеттемелер бойынша пайыздық мөлшерлемені субсидиялау (*жоспар – 5 ауыл шаруашылығы тауарын өндіруші, факт – 4 АШТӨ*) - қайта өңдеу кәсіпорнының қызметін тоқтата тұру

- «Әлеуметтік сала» - 14 іс-шара, оның ішінде үштен бірі пандемияға және коронавирустық инфекцияны таратпау бойынша шектеу шараларын қабылдауға байланысты іске асырылмаған; жартысы-мердігерлердің карантин, сот талқылауы, бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің және өңірлер әкімдерінің олардың іске асырылуын тиісінше бақыламауы және бақыламауы жағдайларында міндеттемелерді тиісінше орындамауы салдарынан 2 іс-шара толық көлемде іске асырылмаған;

- салауатты өмір салтын насихаттау (*жоспар – 1 836 509 іс – шара, факт - 1 836 074*) - мемлекеттік сатып алудың өткізілмеген конкурсы;

- вакцинация жүргізу (*жоспар – 545 825 адам, факт – 526 120*) - бірқатар қажетті вакциналардың болмауы, коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты эпидемиологиялық жағдайға байланысты вакцинацияны шектеу.

- «Инфрақұрылым» - 19 іс-шара, оның ішінде 15 (79%) бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің және өңірлер әкімдерінің олардың іске асырылуын тиісінше қадағаламауы және мониторинг жүргізбеуі, мердігерлердің міндеттемелерін тиісінше орындамауы, сот талқылаулары салдарынан іске асырылмаған; 3 – бағалы қағаздарды шығармай, бюджет шығыстарын оңтайландыруға байланысты; 1 - COVID-19 бойынша шектеулер енгізілуіне байланысты.

Бағдарламаны іске асыруды бағалау бойынша 2020 жылы АДБ мақсаттарына қол жеткізу дәрежесі статистикалық деректер қалыптастырылған индикаторлар бойынша – 88,2%, АДБ іс – шараларын іске асыру дәрежесі – 57,5%, Бағдарлама іс - шараларын іске асыруға бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділігі - 63,5%, оның ішінде «Экономика» бағыттары бойынша - 85,4%, «Әлеуметтік сала» - 71,2%, «Инфрақұрылым» - 37,2%.

Бағдарламаны іске асырудың бесжылдық мерзімі ішінде (2016-2019жж.) нысаналы индикаторларға қол жеткізу және іс – шараларды орындау 82% - дан

(2019 жылы) 94,7% - ға дейін (2017 жылы), бюджет қаражатын пайдалану тиімділігі-78,5% - дан (2019 жылы) 98,8% - ға дейін (2018 жылы) құрады.

АДБ орындаушылардың/бірлесіп орындаушылардың тиісінше ведомствоаралық өзара іс-қимылы, олардың формальды, бірқатар жағдайларда бағдарламаның индикаторлары мен іс-шараларын қалыптастыруға және орындауға қатынасы; облыстық бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің жеткіліксіз мониторингі мен бақылауы, олардың облыс өңірлерінде республикалық және облыстық бюджет қаражатын мемлекеттік бағдарламаларды іске асыруға пайдаланғаны үшін жауапкершілігінің «шайылуы»; жүйелі бақылаудың болмауы және өнім берушілердің шарттық міндеттемелерді орындауы бойынша уақтылы шаралар қабылдамауы өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуын тежейтін факторлар болды.

3.2. Өңірде басқа бағдарламалық құжаттардың іске асырылуы туралы ақпарат

2020 жылы 12 мемлекеттік бағдарламаны іске асыруға барлық көздерден 175 142 427,7 мың теңге (2019 жылға қарағанда 49,9% - ға артық) бағытталды, 168 032 679,3 мың теңге (95,9%) игерілді.

- **Инфрақұрылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған «Нұрлы жол» мемлекеттік бағдарламасы:** 30 жобаны қаржыландыру көлемі-13 983 658,0 мың теңге, 13 963 658,0 мың теңге (99,9%) пайдаланылды: ұзындығы 122,2 км автомобиль жолдарының 7 учаскесін 1 694 149,0 мың теңге сомасына және 683 265,0 мың теңгеге 4 көпірді реконструкциялау жүргізілді; 11 606 244,0 мың теңгеге 430 км автожолды жөндеу.

Іс-шараларды іске асыру 8 050 жұмыс орнын, оның ішінде автомобиль жолдарын жөндеу бойынша 4000 уақытша жұмыс орнын құру арқылы халықтың өмір сүру деңгейін жақсартуға ықпал етті.

- **«Білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған» мемлекеттік бағдарламасы:** қаржыландыру көлемі - 72 157 463,0 мың теңге, 72 140 833,0 мың теңге (99,9%) пайдаланылды:

- *мектепке дейінгі білім беру:* 730 орындық 9 жекеменшік мектепке дейінгі ұйым ашылды: Жезқазған қаласында - 70 орындық 1 балабақша; Шет ауданында - 2 балабақша; Қарағанды қаласында - 465 орындық 4 балабақша; Бұқар Жырау ауданында-105 орындық 2 балабақша;

- *орта білім:* 3 мектептің құрылысы аяқталды: Қарағанды қ.-1200 орынға, Жезқазған қ. - 900 орынға, Ұлытау ауданы Бетбұлақ а. - 80 орынға; педагогтердің еңбекақысы 25% - ға ұлғайды; 173 қалалық мектепте жан басына қаржыландыру енгізілді; ауылдық мектептер базасында қосымша білім беру ұйымдарының 21 филиалы, 2 қосымша білім беру орталығы ашылды; облыстың барлық жалпы білім беретін мектептері 4 мбит/с және одан жоғары жылдамдықпен кең жолақты Интернетке қосылған;

- *техникалық және кәсіптік білім беру:* 15 колледжге ағымдағы жөндеу

жүргізілді, «Жас маман» жобасы шеңберінде оқу-өндірістік шеберханалар мен зертханаларды қазіргі заманғы жабдықтармен жарақтандыру-7 колледжде 1 793 731,0 мың теңгеге; WorldSkills 9 құзыреттілік орталығы ашылды; 2 967 адамды қамтумен 44 колледжде қос тарапты оқыту енгізілді.

Іс-шараларды іске асыру оқытудың қауіпсіз ортасын қамтамасыз ету, цифрлық инфрақұрылыммен жарақтандыру және материалдық-техникалық базаны жаңғырту, педагогтердің еңбегіне ақы төлеуді ұлғайту, жан басына қаржыландыруды енгізу жөніндегі міндеттерді жүйелі шешуге ықпал етті.

• **Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласын дамытудың 2020 – 2025 жылдарға арналған** мемлекеттік бағдарламасы: қаржыландыру көлемі және игеру - 1 661 245,0 мың теңге:

- вирустық гепатиттерге 16 321 скринингтік зерттеулер іске асырылды; 15 056 адамды қамти отырып, АИТВ инфекциясының профилактикасына 338 іс-шара өткізілді; АИТВ инфекциясының профилактикасы бойынша 17 000 ақпараттық-білім беру материалдары әзірленді, 6 000 ақпараттық-білім беру материалдары таратылды; телеарналар мен жарықдиодты экрандарда 552 731 бейнеролик және аудио-роликтердің 196 851 ротациясы көрсетілді; баспасөз басылымдарында 59 мақала және телевизияда 78 сөз сөйлеу жарияланды; ақпараттық агенттіктер мен әлеуметтік желілерде АИТВ инфекциясының профилактикасы бойынша 1 616 материал араластырылды; АИТВ жұқтырған жүкті әйелдердің 95,1%-ы (58 адам) профилактикалық емдеумен қамтылған; АИТВ - мен өмір сүретін адамдардың антиретровирустық терапиясымен қамтылғандар-69,3%; халықтың негізгі топтары арасында АИТВ таралуының алдын алу бойынша профилактикалық бағдарламалар іске асырылған;

- Жезқазған қаласында 200 төсектік жұқпалы аурулар госпиталі салынды; жұқпалы аурулар стационарларын ашу үшін ғимараттарды қайта құру және жөндеу жүргізілді (*Қарағанды, Абай, Теміртау, Балқаш қалалары*); 3 жаңа емхана ашылды (*Қарағанды, Теміртау қалалары*); 49 нысанға күрделі жөндеу жүргізілді;

- 1 516 934,0 мың теңгеге 329 610 адамға профилактикалық егулер жүргізілді; 144 311,0 мың теңгеге балалардың денсаулығын қорғау бойынша шаралар кешені іске асырылды (*жаңа туған нәрестелердің фенилкетонурияға және туа біткен гипотиреозға скринингі-199; шала туған балалардың офтальмологиялық скринингі - 901; жаңа туған нәрестелер мен ерте жастағы балалардың аудиологиялық скринингі - 9180; 3 жасқа дейінгі балалардың психофизикалық даму скринингі-48 012*).

Іс-шараларды іске асыру аурулардың алдын алу мен басқаруды жетілдіруге ықпал етті, сонымен бірге ана мен бала өлімін азайту, сапалы және қолжетімді денсаулық сақтауды қамтамасыз ету жөніндегі жұмысты жалғастыру қажет.

• **«ҚР 2020-2025 жылдарға арналған тіл саясатын іске асыру»** мемлекеттік бағдарламасы: қаржыландыру көлемі және игеру-76 640,0 мың теңге: қазақ тілі курстарымен 2 179 адам, ағылшын тілі курстарымен 1 847 адам

қамтылды; латын графикасындағы қазақ тілі әліпбиін түсіндіру бойынша 24 440 адамды қамтыған 229 іс – шара ұйымдастырылды; «Сауатты жарнама» әлеуметтік жобасы аясында 3 000 нысан қамтылды, бизнес субъектілеріне жарнамалық мәтіндерді тегін аударуға 600 бірлік көмек көрсетілді.; «жедел желі» («Callcenter») қызметі арқылы орта және шағын бизнес өкілдеріне 3 000 мың жарнамалық мәтінді тегін аудару бойынша әдістемелік көмек көрсетілді; 1 әкімшілік-аумақтық бірлікті, 66 көше мен 19 мекемені қайта атау бойынша жұмыс жүргізілді.

Іс-шараларды іске асыру қазақ тілін меңгеру деңгейін арттыруға және оны экономиканың түрлі салаларында қолдануға ықпал етті.

• **Қазақстан Республикасында діни экстремизм мен терроризмге қарсы іс – қимыл жөніндегі 2018 - 2022 жылдарға арналған** мемлекеттік бағдарлама: қаржыландыру көлемі және игеру - 46 111,7 мың теңге: дін мәселелері, діни экстремизм мен терроризмнің алдын алу бойынша ұйымдастырушылық-түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Іс-шараларды іске асыру діни экстремизм көріністерінен және терроризм қатерлерінен аймақтың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге ықпал етті.

• **«Цифрлық Қазақстан»** мемлекеттік бағдарламасы: қаржыландыру көлемі және игеру - 128 182,0 мың теңге: ақпараттық қоғамға көшу бойынша жағдай жасау үшін денсаулық сақтау, білім беру, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, құрылыс салаларында іс-шаралар іске асырылды..

Іс-шараларды іске асыру зертханалық зерттеулердің бірыңғай мұрағатын құруға, рецептілерді жазып беру мен дәрі-дәрмек алудың ашық тетігіне, есту және сөйлеу қабілеті бұзылған азаматтарға сурдоаударма қызметін көрсетуге, заманауи цифрлық технологияларға қол жеткізуге ықпал етті.

• **Қазақстан Республикасының агроөнеркәсіптік кешенін дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған** мемлекеттік бағдарламасы: қаржыландыру көлемі-20 878 700,0 мың теңге, 20 875 900,0 мың теңге (100%) пайдаланылды: 1 786 жұмыс орнын құрумен 41 000 000,0 мың теңгеге 36 инвестициялық жоба іске асырылуда, оның ішінде 1 459 жұмыс орнын құрумен 31 200 000,0 мың теңгеге кәсіпкерлікті қолдау картасы шеңберінде 11 жоба; 6 855 ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілерге 19 700 000,0 мың теңге көлемінде мемлекеттік қолдау шаралары көрсетілді; «ҚазАгро ҰБХ» АҚ даму институттары арқылы 22 157 800,0 мың теңгеге кредиттер берілді.

Мемлекеттік бағдарламаны іске асыру ауыл шаруашылығының жалпы өнімі көлемінің 5,7% - ға, оның ішінде өсімдік шаруашылығы өнімінің - 8,9% - ға, мал шаруашылығының-3,7% - ға ұлғаюына; лизинг негізінде 1 178 бірлік ауыл шаруашылығы техникасы мен агрегаттарын сатып алуға ықпал етті.

• **2020-2025 жылдарға арналған «Нұрлы жер» тұрғын үй-коммуналдық дамыту** мемлекеттік бағдарламасы: қаржыландыру көлемі – 34 603 358,0 мың теңге, пайдаланылды - 27 605 895,0 мың теңге (79,8%).

Қаражат жалға берілетін тұрғын үй құрылысына, оның ішінде халықтың әлеуметтік осал топтары, көп балалы отбасылар үшін тұрғын үй салуға,

инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жайластыруға, аз қамтылған көп балалы отбасылар үшін тұрғын үй сатып алуға, кредиттік тұрғын үй салуға - 13 473 400,0 мың теңге бағытталды.

2019 жылға қарай 25,8% өсіммен 529,4 мың м² тұрғын үй (6 429 мың пәтер) пайдалануға берілді, 917 жер учаскесіне инфрақұрылым жүргізілді, 70 км желі салынды. Тұрғын үй-коммуналдық секторды, жылумен, сумен жабдықтау және су бұру желілерін жаңғырту және дамыту шеңберінде 14 132 484,0 мың теңгеге 31 жоба іске асырылды; сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін салуға және реконструкциялауға - 9 733 565,0 мың теңгеге 29 жоба; 378 км су құбыры және кәріз желілері салынды және реконструкцияланды.

Инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру қорытындылары бойынша облыстың 217 мың тұрғыны үшін жылумен жабдықтау сапасы жақсарды, жылу желілерінің тозуы 59,4% - дан 58,4% - ға дейін төмендеді.

• **Өңірлерді дамытудың 2020 - 2025 жылдарға арналған** мемлекеттік бағдарламасы: қаржыландыру көлемі - 8 282 808,0 мың теңге, 8 260 799,0 мың теңге пайдаланылды (99,7%):

Моноқалаларда 4 жобаны іске асыруға 1 861 015,0 мың теңге бағытталды. Жылумен және электрмен жабдықтау саласында 1 298 200,0 мың теңгеге 2 инфрақұрылымдық жоба іске асырылды: Жезқазған қаласының жылу желілерін реконструкциялау және жаңғырту (16,9 км); Шахан кентінің қазандық және жылу желілерін салу (5,3 км). Су құбыры және кәріз желілері саласында-566 800,0 мың теңгеге 2 жоба: өнімділігі 10 000 м³/ Теміртау қаласының батыс өнеркәсіптік аймағында өндірістік сарқынды суларды бейтараптандыру және тазарту торабын салу; Сәтбаев қаласының жер үсті суларын төмендету және бұру.

«Дипломмен ауылға» жобасы бойынша 259 әлеуметтік сала және агроөнеркәсіптік кешен мамандарына 1 013 944,0 мың теңгеге тұрғын үй сатып алынды; 587 маманға 160 840,0 мың теңгеге көтерме жәрдемақы төленді.

«Ауыл – Ел бесігі» арнайы жобасы аясында облыстың 7 ауданының 13 ауылдық елді мекенінде 5 225 000,0 мың теңгеге объектілерді жөндеу және реконструкциялау бойынша 47 жоба іске асырылды.

Іс-шараларды іске асыру халықтың өмір сүру сапасын жақсартуға ықпал етті.

• **Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған «Еңбек»** мемлекеттік бағдарламасы: қаржыландыру көлемі-20 411 862,0 мың теңге, 20 363 215,6 мың теңге (99,8%) пайдаланылды: еңбек нарығының қажеттіліктерін ескере отырып, 700 адам техникалық және кәсіптік білім алды, 1 083 адам қысқа мерзімді кәсіптік оқудан өтті; «Бастау Бизнес» жобасы бойынша 2 409 өзін - өзі жұмыспен қамтыған және жұмыссыз азаматтар оқытылды, 1 161 шағын несие және 1 531 грант берілді; бос жұмыс орындарына 32 591 адам, субсидияланатын жұмыс орындарына 11 000 адам жұмысқа орналастырылды.

Қабылданған шараларды іске асыру 2020 жылғы 4 тоқсанда жұмыссыздық деңгейін 4,5% (2019 жылғы 4 – тоқсан-4,4%) деңгейінде сақтауға мүмкіндік берді.

- **«Бизнестің жол картасы–2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы:** қаржыландыру көлемі - 2 912 400,0 мың теңге. 2 910 200,0 мың теңге пайдаланылды.

Мемлекеттік қолдау (*кредит бойынша сыйақыны субсидиялау, кредиттерге кепілдік беру, гранттық қаржыландыру және мемлекеттік гранттар ұсыну және т.б.*) арқылы 421 жоба іске асырылды.

Іс-шараларды іске асыру өңірлік кәсіпкерліктің теңгерімді өсуін қамтамасыз етуге, сондай-ақ бар жұмыс орындарын қолдауға және жаңа тұрақты жұмыс орындарын құруға ықпал етті.

- **2020-2025 жылдарға арналған индустриалды-инновациялық дамудың мемлекеттік бағдарламасы:** бағдарламаны іске асыруға бюджет қаражаты бағытталмаған.

10-2025 жылдарға арналған кәсіпкерлікті қолдау картасын іске асыру шеңберінде 2020 жылы 510 жұмыс орнын құрумен жалпы инвестиция сомасы 61,6 млрд. теңгеге 3 жоба іске қосылды (*«Линде Газ» ЖШС жобалық қуаты 192,7 млн. н.к.м. оттегі және 280,3 млн. н.к.м. газтәріздес азот, 40 150 тонна оттегі және 54 750 тонна сұйық азот техникалық газдар өндірісі; «Qaz Carbon» ЖШС қуаты 60 мың тонна құйма өнімі, 560 мың тонна көмір концентраты, 60 мың тонна тас көмір коксы бар «Қарағанды қаласында көрме-офистік көпфункционалды кешені бар байыту фабрикасын салу, құю өндірісін жаңғырту», «YUTONG» автобустар өндірісі, 400 жұмыс орны*).

Іс-шараларды іске асыру өңірдің өндеуші өнеркәсібінің бәсекеге қабілеттілігін ынталандыру үшін жағдай жасауға ықпал етті.

Тексеру комиссиясы 2020 жылы мемлекеттік бағдарламаларды (*нәтижелі жұмыспен қамту және агроөнеркәсіптік кешен*) іске асыру шеңберінде бөлінген бюджет қаражатын пайдалану мәселесі бойынша 2 аудиторлық іс-шара өткізді, олардың қорытындылары осы есептің 4.2-бөлімінде орналастырылды.

IV БӨЛІМ. ЖЕКЕЛЕГЕН БАҒЫТТАР БОЙЫНША НӘТИЖЕЛЕРГЕ ҚОЛ ЖЕТКІЗУ

4.1. Бюджеттік инвестициялық жобаларды іске асыру тиімділігін бағалау

2020 жылға бекітілген бюджеттік инвестициялар көлемі 65 846 200,0 мың теңгені құрады, оның ішінде республикалық бюджеттен нысаналы трансферттер мен кредиттер есебінен – 37 719 661,0 мың теңге (57%), облыстық бюджет қаражаты есебінен – 28 126 539,0 мың теңге (43%).

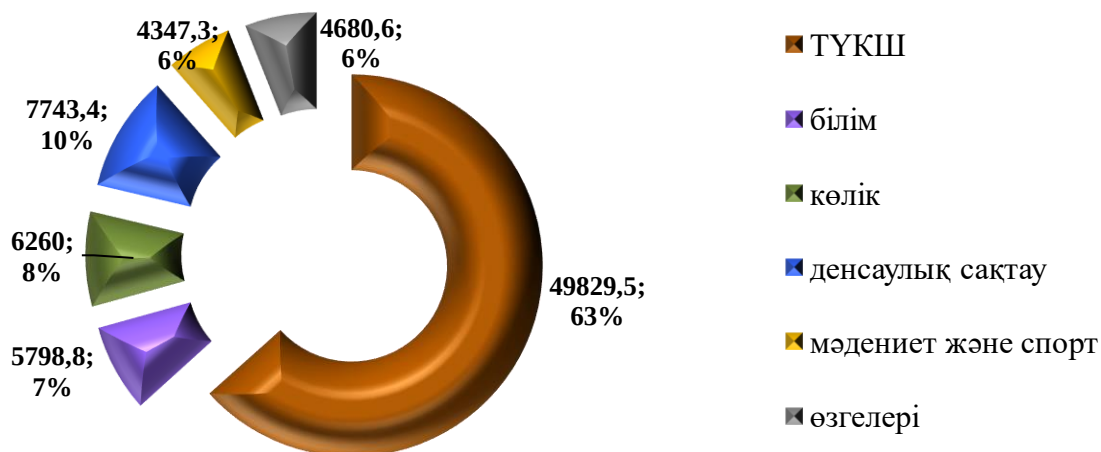
Түзетілген көлем-78 659 680,0 мың теңге, бекітілгенге 12 813 480,0 мың теңгеге (19,5%) өсіммен, оның ішінде республикалық бюджет қаражаты

есебінен-36 701 028,0 мың теңге (1 018 632,0 мың теңгеге немесе 2,7% - ға төмендеу), облыстық – 41 958 652,0 мың теңге (өсім 13 832 113,0 мың теңге немесе 49,2%).

Бұл ретте, бюджеттік инвестициялар тізбесіне 009 «Аудандық (облыстық маңызы бар қалалар) бюджеттерге тұрғын үйді жобалауға және (немесе) салуға кредит беру» бюджеттік бағдарламасы бойынша 6 000 000,0 мың теңге көлемінде инвестициялық жобаларға бөлінбей шығыстар енгізілген (құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасы 4 қалаға 9 жобаны іске асыруға жіберді).

Бюджеттік инвестициялар құрылымында ең көп үлес салмақты тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық шығыстары алады-49 829 521,0 мың теңге немесе 63% (2019 жылы-26 866 497,0 мың теңге немесе 67%):

млн. теңге

2020 жылы бюджеттік инвестициялық жобаларды іске асыру жүзеге асырылды:

- құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасымен - 39 146 361,0 мың теңге, оның ішінде облыстық бағдарламалар – 8 283 706,0 мың теңге (21,2%), төмен тұрған бюджеттерге трансферттер мен кредиттер – 30 862 655,0 мың теңге (78,8%);

- энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасымен – 31 753 300,0 мың теңге, оның ішінде облыстық бағдарламалар – 2 156 559,0 мың теңге (6,8%), төмен тұрған бюджеттерге трансферттер мен кредиттер – 29 596 741,0 мың теңге (93,3%);

- жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасымен – 6 260 020,0 мың теңге, оның ішінде облыстық бағдарламалар – 2 683 108,0 мың теңге (42,9%), төмен тұрған бюджеттерге трансферттер мен кредиттер – 3 576 912,0 мың теңге (57,1%);

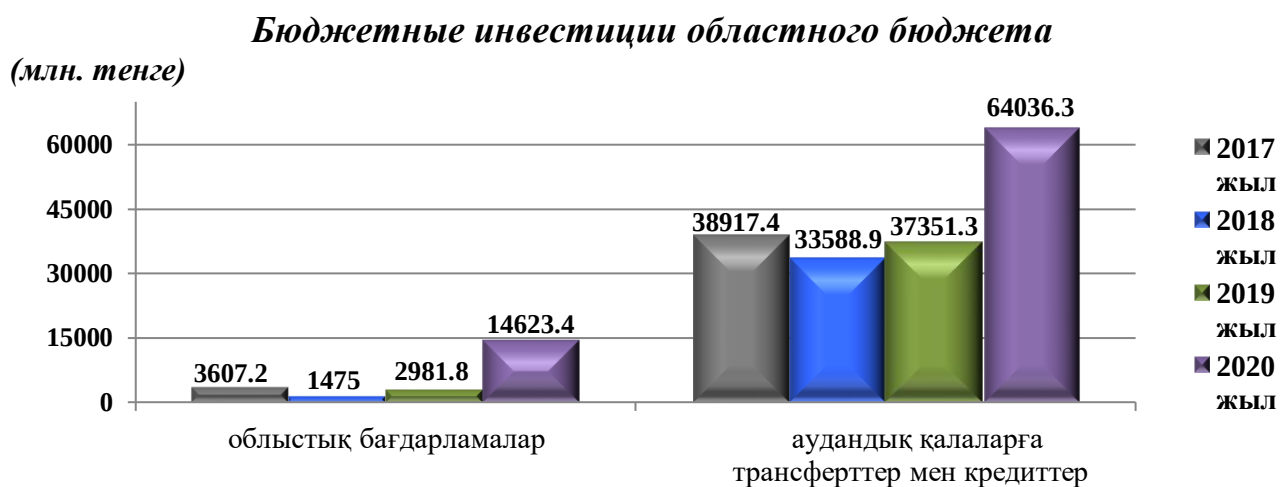
- өнеркәсіп және индустриялық-инновациялық даму басқармасымен – 1 500 000,0 мың теңге (облыстық бағдарлама).

Аудандар мен қалалар бюджеттеріне нысаналы трансферттер және бюджеттік кредиттер түрінде бюджеттік инвестициялар 64 036 307,0 мың теңге бағытталды (*бюджеттік инвестициялардың жалпы көлемінің 81,4%*):

- энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасымен – 29 596 741,0 мың теңге (*басқаруды дамыту бағдарламаларының жалпы көлемінің 93,2%*); облыстық деңгейде 2 156 559,0 мың теңге (6,8%) қаржыландыру көлемімен 2 бюджеттік даму бағдарламасы (5 жоба, оның ішінде 4 – ЖСҚ әзірлеу, 1 - Түркістан қаласындағы қалалық саябақты абаттандыру) іске асырылуда;

- құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасымен – 30 862 654,0 мың теңге (*басқаруды дамыту бағдарламаларының жалпы көлемінің 78,8%*); облыстық деңгейде 8 283 706,0 мың теңге (21,2%) қаржыландыру көлемімен 9 бюджеттік даму бағдарламасы (46 жоба, оның ішінде 4 – ЖСҚ әзірлеу) іске асырылуда;

- жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасымен – 3 576 912,0 мың теңге (*басқаруды дамыту бағдарламаларының жалпы көлемінің 57,1%*); облыстық деңгейде 2 683 108,0 мың теңге (42,9%) қаржыландыру көлемімен 1 бюджеттік даму бағдарламасы (17 жоба, оның ішінде 10 – ЖСҚ әзірлеу) іске асырылуда.

Республикалық бюджет қаражатының бекітілген көлемі есебінен қаржыландыру көлемі 37 719 661,0 мың теңге болатын 76 жобаны іске асыру көзделген, оның ішінде облыстық деңгейде-4 954 601,0 мың теңге сомасына 6 жоба, аудандар мен қалалар бюджеттеріне берілетін трансферттер мен кредиттер есебінен - 32 765 060,0 мың теңге сомасына 70 жоба. Нақтылаулар мен түзетулерді ескере отырып, республикалық бюджет қаражаты есебінен іске асырылатын жобалардың саны 88-ді құрады, қаржыландыру көлемі 36 701 028,0 мың теңге, оның ішінде облыстық деңгейде-5 985 777,0 мың теңге сомасына 9 жоба, аудандар мен қалалар бюджеттеріне берілетін трансферттер мен кредиттер есебінен – 30 715 251,0 мың теңге сомасына 79 жоба.

Облыстық бюджет қаражатының бекітілген көлемі есебінен қаржыландыру көлемі 28 126 539,0 мың теңге болатын 140 жобаны іске асыру көзделген, оның ішінде облыстық деңгейде - 8 320 719,0 мың теңге сомасына 24 жоба, аудандар мен қалалар бюджеттеріне берілетін трансферттер мен кредиттер есебінен-19 805 820,0 мың теңге сомасына 116 жоба. Нақтылауды ескере отырып, облыстық бюджет қаражаты есебінен іске асырылатын жобалар саны 229-ды құрады, қаржыландыру көлемі 41 958 652,0 мың теңге, оның ішінде облыстық деңгейде-қаржыландыру көлемі 8 637 596,0 мың теңге 70 жоба, аудандар мен қалалар бюджеттеріне берілетін трансферттер мен кредиттер есебінен-қаржыландыру көлемі 33 321 056,0 мың теңге 159 жоба.

Жыл ішінде облыстық бюджет есебінен қаржыландырылатын бюджеттік инвестициялар Тізбесіне өзгерістер енгізілді:

➤ 25 253 191,0 мың теңге сомасына **қосымша 102 жоба** енгізілді, оның ішінде:

- облыстық деңгейде - 7 571 123,0 мың теңгеге 52 жоба (*денсаулық сақтау-36 жоба, тұрғын үй – коммуналдық – 2 жоба, ауыл шаруашылығы – 2 жоба, көлік инфрақұрылымы-9 жоба, Мәдениет-1 жоба, басқалары-2 жоба*);

- аудандар мен қалалар бюджеттеріне берілетін трансферттер мен кредиттер бойынша - 17 682 068,0 мың теңгеге 50 жоба (*білім беру – 3 жоба, спорт-7 жоба, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық-43 жоба, көлік инфрақұрылымы-2 жоба*);

➤ қаржыландыру көлемі 8 624 430,0 мың теңгені құрайтын 21 жоба **алынып тасталды**, оның ішінде:

- облыстық деңгейде - 5 446 694,0 мың теңгеге 6 жоба, оның ішінде:

- денсаулық сақтау – 2 жоба: 200 төсектік облыстық көп бейінді балалар ауруханасын салу (*ЖСҚ түзету жүргізу мерзімдерінің бұзылуы*), Қарағанды қаласындағы облыстық онкологиялық диспансердің операциялық-реанимациялық блогын жапсарлас салу (*мемлекеттік сатып алу қорытындыларына шағымдану және шартты бұзу*);

- мәдениет – 1 жоба: Қарағанды қаласында концерт залының құрылысы (*бюджет шығыстарын оңтайландыру*). Құрылыс мерзімдерін ауыстыру ЖСҚ жарамсыздығына қауіп төндіреді, оның өзектілігі 2022 жылғы шілдеде аяқталады (*2019 жылы 2014 жылы әзірленген ЖСҚ түзетілді, әзірлеуге және түзетуге жұмсалған шығындар 63 584,0 мың теңгені құрады*);

- газдандыру – 2 жоба: бұрғыш газ құбырларын салу жобаларын әзірлеу (*бюджет шығыстарын оңтайландыру*);

- көлік инфрақұрылымы – 1 жоба 2019 жылы игерілмеген және 2020 жылы толық пайдалануға рұқсат етілген республикалық бюджеттен берілетін трансферттер есебінен: Жаман-Сарысу өзені арқылы өтетін көпірді қайта жаңарту (*мердігермен сот талқылаулары*);

- аудандар мен қалалар бюджеттеріне берілетін трансферттер бойынша - 3 177 736,0 мың теңгеге 15 жоба (*бюджет шығыстарын оңтайландыру, ЖСҚ-дағы қате, жұмыс кестесінен артта қалу, тиімсіз жоспарлау*),

қаржыландыру көзін қайта қарау, конкурстық рәсімдерді ұзақ өткізу, өткізілмеген конкурстар, ЖСҚ сараптамасының болмауы, сот талқылаулары): Қаражал қаласында және Саран қаласының Ақтас кентінде дене шынықтыру-сауықтыру кешендерінің, Жаңаарқа ауданының Атасу кентіндегі жүзу бассейні мен су таратқыштың, Абай ауданының Есенгелді ауылындағы су құбыры желілерінің, Жезқазған қаласындағы газ тарату желілерінің, Қарағанды қаласындағы 5 тұрғын үйдің, Осакаров ауданының Приозерск қаласындағы және Молодежный кентіндегі тұрғын үйлерге инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымның, Сәтпаев қаласындағы кәріз коллекторының құрылысы, Приозерск қаласындағы кәріздік тазарту құрылыстарын қайта жаңарту;

➤ 78 жоба бойынша көзделген қаржыландыру көлемі 5 135 252,0 мың теңгеге азайды, оның ішінде:

- облыстық деңгейде - 10 жоба бойынша 2 065 881,0 мың теңгеге, оның ішінде:

- білім – 3 жоба (*кестеден артта қалу*): Жезқазған қаласында балабақша, Қарағанды қаласындағы мектеп-интернатына жапсарлас, «М. Әдекенов атындағы Қарқаралы ауыл шаруашылығы колледжі» КМҚК үшін жатақхана салу;

- денсаулық сақтау - 2 жоба: облыстық көп бейінді балалар ауруханасын салу (*мердігердің шарттық міндеттемелерді уақтылы орындамауы, ЖСҚ өзектілігі мерзімінің өтуі-2013 жылы әзірленді, доллар бағамының өсуі және жабдықтардың кейбір түрлерін өндірістен шығару; 2020 жылы ЖСҚ түзету басталды, оған 43 983,0 мың теңге бөлінді*), Нұра ауданы Кертінді ауылындағы фельдшерлік-акушерлік пункт құрылысына жобалық-сметалық құжаттаманы түзету (*үнем*);

- мәдениет және спорт - 1 жоба: Қарағанды қаласында спорт кешенін салу (*үнем*);

- газдандыру – 1 жоба: «Қарағанды» АГТС-нан Дубовка, Ақтас және Саран қалаларына дейін бұрғыш газ құбырларын салуға ЖСҚ әзірлеу (*үнем*);

- коммуналдық шаруашылық – 1 жоба: Түркістан қаласындағы аттракциондары бар қалалық саябақты абаттандыру (*қаржыландыру көзін қайта қарау*);

- көлік инфрақұрылымы - 2 жоба: Осакаров ауданының «Киевка-Осакаровка» автомобиль жолын және Бұқар Жырау ауданының «Центральный» әуежайына кіреберіс а/ж Соқыр өзені арқылы өтетін көпірді қайта жаңартуға ЖСҚ әзірлеу (*үнем*).

- аудандар мен қалалар бюджеттеріне берілетін трансферттер бойынша - 68 жоба бойынша 3 069 371,0 мың теңгеге, оның ішінде:

- білім – 3 жоба: Сәтпаев қаласында балабақша салу (*кестеден қалу*), Қаражал, Саран қалаларындағы мектептерге спортзалдар салу (*үнем*);

- тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық – 58 жоба: тұрғын үйді, инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды, жылумен, электрмен, сумен

жабдықтау және су бұру объектілерін салу және реконструкциялау (ұзақ конкурстық рәсімдер, кестеден қалып қою, шарттық міндеттемелерді орындамау, сот талқылаулары, іске асыру мерзімдерін 2021 жылға ауыстыру, үнем);

- спорт – 5 жоба: Жанаарқа ауданының Атасу кентінде жүзу бассейнінің, Ұлытау ауданының Жезді, Қарсақпай кенттерінде, Жезқазған, Шахтинск қалаларында дене шынықтыру-сауықтыру кешендерінің құрылысы (кестеден артта қалу, сот процестері, шығындарды оңтайландыру, үнем);

- көлік инфрақұрылымы – 1 жоба: Қарағанды қ. автожолын салу (үнем);

- өзгелері – 1 жоба: Қарағанды қ. әкімшілік ғимаратына жапсарлас құрылыс салу (үнем);

➤ 21 жоба бойынша көзделген қаржыландыру көлемі 2 338 604,0 мың теңгеге **ұлғайды**, оның ішінде:

- облыстық деңгейде – 9 жоба бойынша 258 329,0 мың теңгеге (аяқтау), оның ішінде:

- білім - 1 жоба: «М. Әдекенов атындағы Қарқаралы ауыл шаруашылығы колледжі» КМҚК үшін жатақхана салу;

- денсаулық сақтау - 1 жоба: Қарағанды қаласында 200 төсектік облыстық көп бейінді балалар ауруханасын салу;

- газдандыру – 3 жоба: бұрғыш газ құбырларын салу жобаларын әзірлеу;

- коммуналдық шаруашылық – 1 жоба: Түркістан қаласындағы аттракциондары бар қалалық саябақты абаттандыру;

- көлік инфрақұрылымы – 3 жоба: 2 көпір мен автомобиль жолын қайта жаңартуға ЖСҚ әзірлеу;

- аудандар мен қалалар бюджеттеріне берілетін трансферттер бойынша - 12 жоба бойынша 2 080 275,0 мың теңгеге, оның ішінде:

- білім – 1 жоба: Қарағанды қаласында балалар мен жасөспірімдер сарайын салу;

- тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық – 7 жоба: тұрғын үй, инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылым, жылу желілерін салу;

- көлік инфрақұрылымы – 2 жоба: Қарағанды қаласында автомобиль жолын салу, жол қиылысын қайта жаңарту;

- өзгелері – 2 жоба: Қарқаралы, Сәтпаев қалаларында әкімшілік ғимараттар салу.

Инвестициялық жобаларды іске асыру кезінде Нұра ауданы 0-20 (20 км) км «Киевка-Шахтер-Пржевальское» автомобиль жолын реконструкциялау» жобасы бойынша сметалық құнының ұлғаюы орын алды» (2 272,2 мың теңге). ЖСҚ-дағы олқылықтарға байланысты конкурстық рәсімдер өткізілген жоқ. Жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасының оң сараптамаға пікір алу қажеттігі туралы хаты бойынша «Мемсараптама» РМК ескертулерін ескере отырып, өтеусіз негізде қайта сараптама жүргізді, оған сәйкес жобаның сметалық құны 4 598,0 мың теңгені құрады.

Бюджеттік инвестициялардың тізбесін қалыптастыру кезінде мердігерлердің шарттық міндеттемелерді орындауын бақылау және мониторингтеу жөніндегі әкімшілердің функцияларын тиісінше іске асырмауы, бюджеттік бағдарламаларды тиісінше басқармауы салдарынан бірқатар жобалар бойынша **шешімдердің сәйкессіздігі** орын алады:

- Жаңаарқа ауданы Атасу кентінің негізгі су тартқышын салу-жоба ЖСҚ-ға мемлекеттік сараптаманың оң қорытындысы болмаған жағдайда сәуір айында енгізілді, 2020 жылғы 30 Шілдеде мемлекеттік сараптама алынғанына қарамастан тамыз айында алынып тасталды *(2020 жылдың соңына дейін - 5 ай)*. Энергетика және ТКІШ басқармасы құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізуге және инжинирингтік қызметтер көрсетуге мердігерлерді айқындау үшін конкурстық рәсімдерді өткізу бойынша шаралар қабылдаған жоқ;

- Шет ауданының «Ақсу-Аюлы-Қайрақты-Ағадыр-Мойынты» автожолында Жаман-Сарысу өзені арқылы өтетін көпірді қайта жаңарту *(республикалық бюджеттен берілетін нысаналы трансферттерді толық пайдалану)* – қаражат желтоқсанда қайтарылды *(мердігермен орындалған жұмыстар актісін 45 564,8 мың теңгеге жарамды деп тану туралы сот талқылаулары; МАЭС-ті анықтаудан бас тартылды, өйткені шарттың қолданылу мерзімі 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталды)*;

- Қарағанды қаласында облыстық онкологиялық диспансердің операциялық-реанимациялық блогын жапсарлас салу – жоба наурыз айында енгізілген, желтоқсанда алынып тасталды *(мемлекеттік сатып алу қорытындыларына шағымдану)*;

- Саран қаласының Ақтас кентінде дене шынықтыру-сауықтыру кешенінің құрылысы – жоба ЖСҚ мемлекеттік сараптаманың оң қорытындысы болмаған жағдайда сәуір айында енгізілді, тамыз айында алынып тасталды;

- Жаңаарқа ауданы Атасу кентінде жаттығу залы бар жабық жүзу бассейнін салу - жоба наурыз айында енгізілген, шілде айында алынып тасталды *(кестеден артта қалу)*, объект пайдалануға берілмеген, МАЭС-тегі Жаңаарқа ауданының құрылыс бөлімінен мердігерді Мемлекеттік сатып алудың жауапсыз қатысушысы деп тану туралы талап арыз карантиндік шаралардың қолданылуына байланысты қабылданбаған;

- Сәтбаев қаласының №8 шағын ауданынан ХФОС-қа дейін кәріз коллекторын салу - жоба сәуір айында енгізілді, қазан айында алынып тасталды *(конкурстық рәсімдерді өткізу кезінде мердігерлер арасындағы сот талқылаулары)*;

- Саран қ. кәріз желілерін қайта жаңарту - жоба бюджетті бекіту кезінде енгізілді, 2020 жылғы тамызда қаржыландыру азайтылды *(бұл жобаны іске асыру 2020 жылғы 30 желтоқсанда пайдалануға қабылданған кәріздік сорғы станциясын қайта жаңарту аяқталғаннан кейін ғана мүмкін болғандықтан, жұмыс жүргізудің орынсыздығы)*.

Облыстық бюджет бойынша даму бағдарламаларының орындалуы туралы есепті («Е-Қаржымині» ақпараттық автоматтандырылған жүйесінде

қалыптастырылатын) қарау кезінде қаржыландыру көлемі бойынша 8 160 217,0 мың теңгеге бюджеттік инвестициялар тізбесімен айырмашылықтар белгіленгенін атап өткен жөн (*есепте-70 499 464,0 мың теңге, тізбе бойынша-78 659 680,0 мың теңге*): есепте жұмыспен қамту жол картасын іске асыру шеңберінде аудандық (облыстық маңызы бар қалалық) бюджеттерге кредит беру көлемі ескерілмеген.

2020 жылы 123 жобаны **аяқтау көзделген**, оның ішінде: 106 - құрылыс және қайта жаңарту бойынша, 12-жобалау – іздестіру жұмыстары бойынша, 4 – абаттандыру бойынша, 1-жарғылық капиталды ұлғайтуға. Белгіленген мерзімде 88 нысан және 8 ЖСҚ тапсырылды.

27 инвестициялық жоба **аяқталған жоқ** (*жалпы санына 22%*):

- «QazTehna» ЖШС жарғылық капиталын ұлғайту шеңберінде жабдық сатып алынған жоқ (*введение ограничений и карантинных мер на Китайско-Казахстанской границе из-за распространения коронавируса*);

- жұмыс көлемінің орындалмауына байланысты жалпы сомасы 2 138 011,0 мың теңгеге 22 объект пайдалануға берілмеген, оның ішінде республикалық бюджет қаражаты есебінен – 144 884,4 мың теңге, облыстық бюджет есебінен – 1 182 806,5 мың теңге, ішкі қарыздар қаражатынан облыстық бюджеттен берілетін кредиттер есебінен – 501 907,0 мың теңге:

- Қарағанды қаласындағы балалар мен жасөспірімдер сарайын, Саран қаласындағы №4 ЖББМ спорт залын, Сәтбаев қаласындағы 320 орындық балабақша мен оқушылар сарайын салу;

- Қарағанды қ. «Панель-Центр» ш. а. «Трилистник» 3 биік тұрғын үй, Приозерск қаласы Балқаш көшесі бойындағы 5 қабатты тұрғын үй, Абай қаласы 30а орамындағы ірі панельді 5 қабатты шағын габаритті тұрғын үй және Абай ауданы Топар кентіндегі 18 пәтерлі тұрғын үй, Бұқар Жырау ауданы Ботақара кентінің Әуезов көшесіндегі 6 12 пәтерлі үй, Қарқаралы ауданы, Қарқаралы қаласы, Т. Әубәкіров көшесіндегі 4 18 пәтерлі тұрғын үй құрылысы; Шахтинск қаласы, Жәйрем кенті, Қаражал қаласы тұрғын үйлерін қайта жаңарту;

- Жаңаарқа ауданының Атасу кентінде жаттығу залы бар жабық жүзу бассейнін, Ұлытау ауданының Қарсақпай кентінде дене шынықтыру-сауықтыру кешенін салу;

- Қарағанды қаласында зооколлекцияны ұстау үшін ескі ғимаратты бөлшектеу және жаңа ғимарат салу;

- Ұлытау ауданының Ұлытау селосында кәріздік тазарту құрылыстарын салу; Бұқар Жырау ауданы Шешенқара ауылының су құбыры желілерін, Абай қаласы Қарабас кентінің кәріз тазарту желілерін, құрылыстарын, сорғы станцияларын қайта жаңарту;

- Жезқазған қаласындағы темір жол арқылы өтетін жол өткелін қайта жаңарту;

- 4 жоба бойынша мемсараптама алынбаған (*мемлекеттік сараптамаға шарттарды кешірек жасасу*): «Сәтбаев-Малшыбай-Жошыхан кесенесі,

Домбауыл» автожолының құрылысына, 3 көпірді қайта жаңартуға ЖСҚ әзірлеу: Бұқар Жырау ауданының «Орталық» әуежайына кіреберіс автожолында Соқыр өзені арқылы, «Осакаровка-Садовое-Чапаево-Теміртау» автожолында Үлкен-құндызы және Сабырқожа өзендері арқылы, «Астана-Қорғалжын-Баршын-Шұбаркөл-Қызылжар» автожолында Жаман-Кон (Сарыөзен) өзені арқылы.

Объектілерді пайдалануға беру мерзімдерінің орындалмауы нәтижесінде тұрғын үй құрылысы, балабақшаларға кезектілікті қысқарту, балалардың қосымша оқыту түрлеріне қажеттілігін арттыру, облыс халқын су бұру және сумен жабдықтау қызметтерімен қамтамасыз ету мәселелерін шешу қамтамасыз етілмеген.

4.2. Бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің бюджет қаражатын пайдалану тиімділігін бағалау

2020 жылы облыстық бюджеттің атқарылуын 214 бюджеттік бағдарлама бойынша 31 әкімші жүзеге асырды.

Бюджеттік бағдарламаларды іске асыру тиімділігі 92,3% құрады (2019 жылы-91,5%, 2018 жылы-93,3%) - шығыстар бойынша бюджет қаражатын 99,4% - ға игерген кезде тікелей нәтиже көрсеткіштерін орындау – 91,8%, түпкілікті-91,1%.

Бюджеттік бағдарламаларды іске асыру тиімділігінің толық көрсеткіштеріне 13 әкімші немесе олардың жалпы санының 41,9%-ы қол жеткізді (2019 жылы-7 әкімші немесе 22,6%, 2018 жылы-11 әкімші немесе 35,5%), қалған әкімшілер бойынша тиімділік – 0-99% (2019 жылы ең төменгі көрсеткіш – 38,5%, 2018 жылы-50,2%); еңбек инспекциясы жөніндегі басқарма тиімділік көрсеткіштерін орындамаған (0%).

№ р/с	Атауы	2020 жыл						Тиімділігі, %		
		Игерілді		Тікелей нәтижелер		Түпкілікті нәтижелер		2020 жыл	2019 жыл	2018 жыл
		млн. тенге	%	орындалды	%	орындалды	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Всего расходов	421495,5	99,4	1319-дан 1211	91,8	417-дан 380	91,1	92,3	91,5	93,3
1	Қаржы басқармасы	105186,9	99,9	27	100	14	100	100	100	95,5
2	Тексеру комиссиясы	293,3	100	4	100	қарастырылмаған		100	100	100
3	Тілдерді дамыту жөніндегі басқармасы	163,9	100	5	100	3	100	100	100	100
4	Мемлекеттік сатып алу басқармасы	109,9	100	2	100	қарастырылмаған		100	100	66,7
5	Облыс әкімінің аппараты	1608,0	99,6	160	100	3	100	100	100	100
6	Төтенше жағдайлар департаменті	363,9	99,9	10	100	2	100	100	96,8	95,5
7	Полиция департаменті	16514,3	100	36	100	7	100	100	95	100
8	Жастар саясаты мәселелері жөніндегі басқармасы	374,4	99,8	8	100	1	100	100	94,6	100
9	Мемлекеттік сәулет-құрылыс	82,6	100	11	100	қарастырылмаған		100	92,8	92,9

№ р/с	Атауы	2020 жыл						Тиімділігі, %		
		Игерілді		Тікелей нәтижелер		Түпкілікті нәтижелер		2020 жыл	2019 жыл	2018 жыл
		млн. тенге	%	орындалды	%	орындалды	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	бақылау басқармасы									
10	Ақпараттандыру, мемлекеттік қызметтер көрсету және архивтер басқармасы	777,3	100	3	100	қарастырылмаған		100	89,1	100
11	Ветеринария басқармасы	1043,9	100	15	100	10	100	100	89	94,4
12	Жер қатынастары басқармасы	66,0	100	2	100	қарастырылмаған		100	71,9	50,2
13	Жердің пайдаланылуы мен қорғалуын бақылау басқармасы	76,1	100	4	100	қарастырылмаған		100	67,3	61
14	Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы	1512,2	99,9	91-ден 90	98,9	8-ден 7	87,5	99	100	100
15	Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	13459,7	100	66-дан 65	98,5	27	100	98,5	87,2	89,4
16	Білім басқармасы	68075,5	99,7	55-тен 54	98,2	19	100	98,5	85,4	88,5
17	Дене шынықтыру және спорт басқармасы	13131,5	100	30-дан 29	96,7	7	100	96,7	82,8	94,6
18	Энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасы	53507,3	98,1	255-тен 240	94,1	44-тен 42	95,4	95,9	85,2	81,1
19	Жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасы	43958,0	99,3	314-тен 298	94,9	67-ден 59	88,1	95,6	98	98,6
20	Мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы	9199,3	100	44-тен 42	95,5	15-тен 14	93,3	95,5	95,7	87,6
21	Денсаулық сақтау басқармасы	18211,6	99,9	66-дан 60	90,9	16-дан 15	93,7	91	98,2	92,9
22	Экономика басқармасы	1287,7	99,9	10-нан 9	90	1	100	90,1	82	94,3
23	Дін істері басқармасы	209,2	100	16-дан 14	87,5	қарастырылмаған		87,5	100	100
24	Облыстық мәслихат аппараты	119,2	100	7-ден 6	85,7	қарастырылмаған		85,7	80	100
25	Құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасы	40615,2	98,2	67-ден 55	82,1	110-нан 96	87,3	83,6	91,7	82,6
26	Кәсіпкерлік басқармасы	3397,1	99,9	11-ден 9	81,8	8	100	81,9	91,7	83,4
27	Ауыл шаруашылығы басқармасы	25110,6	100	64-тен 52	81,3	39-дан 35	89,7	81,3	93,8	93
28	Жұмылдыру дайындығы басқармасы	364,1	99,9	10-нан 8	80	2	100	80	38,5	95,3
29	Ішкі саясат басқармасы	1118,3	99,4	14-тен 11	78,6	1-ден 0	0	78,6	84,6	100
30	Өнеркәсіп және индустриялық-инновациялық даму басқармасы	1708,9	97,4	51 - ден 26	51	13-тен 7	53,8	51	76,4	90,1
31	Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы	173,8	100	5-тен 0	0	қарастырылмаған		0	66,9	100

Облыстық бюджетті жоспарлау және атқару процесінде бірқатар әкімшілер бюджеттік бағдарламаларды тиісті әзірлеумен және іске асырумен қамтамасыз етілмеген, тікелей нәтиженің 108 көрсеткішіне (8,2%) және түпкілікті нәтиженің 37 көрсеткішіне (8,9%) қол жеткізілген жоқ.

Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы

- 001 «Жергілікті деңгейде еңбек қатынастарын реттеу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» бюджеттік бағдарламасы бойынша тексерулер саны бойынша тікелей нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілмеген: еңбек заңнамасы аясында (*жоспар 1400, нақты 743*), уәкілетті органдардың бастамасы бойынша (*жоспар 22, нақты 21*), азаматтардың өтініштері бойынша (*жоспар 1355, нақты 708*), прокуратуралардың тапсырмалары және заңды тұлғалардың өтініштері бойынша (*жоспар 23, нақты 14*); шағын кәсіпкерлік және микрокәсіпкерлік субъектілерін тексеруге мораторий енгізуге байланысты нұсқамалар енгізу (*жоспар 430, нақты 202*).

Өнеркәсіп және индустриялық-инновациялық даму басқармасы

- 004 «индустриялық-инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау шеңберінде іс - шараларды іске асыру» бюджеттік бағдарламасы бойынша - 45 910,0 мың теңге талап етілмеді, қаржыландыру жоспары бірнеше рет азайтылған кезде іскерлік іс-шараларға қатысуға, «Қазақстанның үздік тауары» конкурсын өткізуге және т. б. шығыстар оңтайландырылмаған.

- 3 бюджеттік бағдарлама бойынша тікелей және түпкілікті нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілмеген:

- 001 «Жергілікті деңгейде өнеркәсіп және индустриялық-инновациялық даму саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» - қайта даярлауға жіберу орынсыз тәжірибелі мамандарды бос лауазымдарға қабылдауға байланысты мемлекеттік қызметшілерді қайта даярлау бойынша (*жоспар 7 адам, факт 5*);

- 004 «Индустриялық-инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау шеңберінде іс-шараларды іске асыру» - карантиннің жариялануына байланысты іс-шараларды ұйымдастыру (*жоспар 44, нақты 24*);

- 065 «Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту» - Қытай-Қазақстан шекарасында карантиндік шараларды енгізуге байланысты жеткізілімнің тоқтатылуына байланысты жабдықтарды сатып алу бойынша (*жоспар 11 бірлік, нақты 0*).

Ішкі саясат басқармасы

- 077 «Қазақстан Республикасында мүгедектердің құқықтарын қамтамасыз ету және өмір сүру сапасын жақсарту» бюджеттік бағдарламасын әзірлеудің тиісті сапасы қамтамасыз етілмеген (*түпкілікті нәтиженің сандық көрсеткіштері айқындалмаған*).

- 2 бюджеттік бағдарлама бойынша тікелей және түпкілікті нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілмеген:

- 001 «Жергілікті деңгейде мемлекеттік ішкі саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» - карантиндік шаралардың енгізілуіне байланысты іс-шаралар саны (*жоспар 44, нақты 27*), мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс шеңберінде іске асырылған жобалар саны (*жоспар 16, нақты 14*) бойынша;

- 007 «Мемлекеттік ақпараттық саясатты жүргізу жөніндегі қызметтер» - мемлекеттік сатып алуды өткізу кезінде лоттардың қысқаруына байланысты бұқаралық ақпарат құралдарын мемлекеттік тапсырысты орындауға тарту бойынша (*жоспар 31 бірлік, нақты 28*); социологиялық сауалнама қорытындылары бойынша бұқаралық ақпарат құралдарының облыс тұрғындарының қоғамдық пікіріне оң ықпал ету үлесі (*жоспар 55,4%, нақты 53,2*).

Жұмылдыру дайындығы басқармасы

- 001 «Жергілікті деңгейде жұмылдыру дайындығы саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» бюджеттік бағдарламасы бойынша тікелей нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілмеген» - 2 ведомстволық бағынысты мекемелердің қызметін қамтамасыз ету бойынша (*жоспар 101 адам, нақты 96*), бос лауазымдардың болуына байланысты.

Ауыл шаруашылығы басқармасы

- 3 бюджеттік бағдарламаны әзірлеудің тиісті сапасы қамтамасыз етілмеген (*бағдарламалар мен кіші бағдарламалардың негіздемесін қайталауға жол берілді*).

- бюджеттік өтінімдерге есеп айырысуларды арттыруға жол берілді – 438,3 мың теңгеге (*байланыс қызметтері-телефон байланысы нөмірлерінің саны және қалааралық телефон байланысын пайдалану бойынша нормаларды көтеру*).

- бюджет қаражатын негізсіз пайдалану – 44,2 мың теңге (*нормативтерден тыс байланыс қызметтері төленді*).

- 7 бюджеттік бағдарлама бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауынан жоспарлы тағайындаулар 677 155,0 мың теңгеге кемітілді (*2019 жылы - 665 534,0 мың теңгеге, 2018 жылы-925 870,0 мың теңгеге*):

- 002 «Тұқым шаруашылығын қолдау» - 8 071,0 мың теңге - элиталық тұқымдар мен бірінші репродукция тұқымдарына өтінімдерді азайту;

- 014 «Ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілерге су жеткізу бойынша көрсетілетін қызметтердің құнын субсидиялау» - 62 941,0 мың теңге - суару алаңын азайту;

- 018 «Пестицидтерді (улы химикаттарды) залалсыздандыру» - 2 116,0 мың теңге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 100% қарастырылған*) - конкурстық ортаның болмауы (*жоспар бойынша-1 738 кг*);

- 059 «Ауыл шаруашылығы кооперативтерінің тексеру одақтарының ауыл шаруашылығы кооперативтерінің ішкі аудитін жүргізуге арналған шығындарын субсидиялау» - 4 757,0 мың теңге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 100% қарастырылған*) - өтінімдердің болмауы (*жоспар бойынша – 16 бірлік*). 2017-2019 жылдары да жылдық жоспар толығымен алынып тасталды – тиісінше 2 950,0 мың теңге, 3 752,0 мың теңге, 3 725,0 мың теңге;

- 060 «Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамыту бағдарламасы шеңберінде микрокредиттерді ішінара кепілдендіру» - 403 683,0

мың теңге (4 тоқсанға жылдық көлемнің 80,8% қарастырылған)- өтінімдердің болмауы (жоспар 118 бірліктен 10 бірлікке дейін азайтылды). 2017-2019 жылдары тиісінше 371 237,0 мың теңге, 357 341,0 мың теңге, 421 775,0 мың теңге алынып тасталды;

- 061 «Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамыту Бағдарламасы шеңберінде микроқаржы ұйымдарының операциялық шығындарын субсидиялау» - 151 270,0 мың теңге (толығымен алынып тасталды) - өтінімдердің болмауы (жоспар бойынша-164 бірлік.). 2017-2019ж.ж. жылдық жоспар толығымен алынып тасталды-тиісінше 55 031,0 мың теңге, 107 034,0 мың теңге, 151 270,0 мың теңге;

- 066 «Жайылымдардың тозуына және шөлейттенуіне қарсы күрес жөніндегі іс-шараларды жүргізу (дақылдарды өсіру, түбегейлі жақсарту, топырақты дайындау, бір жылдық және көп жылдық шөптерді егу, органикалық тыңайтқыштар енгізу)» - 44 317,0 мың теңге (4 тоқсанға жылдық көлемнің 84% қарастырылған) - конкурс өтпеді.

- 6 бюджеттік бағдарлама бойынша тікелей және түпкілікті нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілмеген:

- 001 «Ауыл шаруашылығы саласында жергілікті деңгейде мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» - карантиндік шаралардың енгізілуіне байланысты ауыл шаруашылығы жәрмеңкелерін өткізу бойынша (жоспар 432 бірлік, нақты 309);

- 002 «Тұқым шаруашылығын қолдау» - 1 репродукциялы бірегей, элиталық тұқым, оның ішінде дәнді және дәнді-бұршақты, көпжылдық шөптердің, майлы дақылдардың тұқымдарын сатып алу бойынша (жоспар 4 669,8 тонна, нақты 2 068,4) – өтінімдердің болмауы;

- 035 «Азық-түлік тауарларының өңірлік тұрақтандыру қорларын қалыптастыру» - жеміс-көкөніс өнімдерін сатып алу бойынша: басты пияз (жоспар 400 тонна, нақты 300), қырыққабат (жоспар 300 тонна, нақты 200) – «айналым схемасы» шеңберінде кәсіпкерлік субъектісінің өтініміне сәйкес, ұн (жоспар 2 600 тонна, нақты 600) - азық-түлік тауарларының ішкі нарығының талдауына сәйкес, қант (жоспар 1 500 тонна, нақты 0 тонна) - өндірушілерден баға өтінімдерінің болмауы, қарақұмық жармасы (жоспар 600 тонна, нақты 136), күнбағыс майы (жоспар 331 тонна, нақты 100), тегістелген күріш (жоспар 400 тонна, нақты 68); азық-түлік сатып алу (жоспар 6 863,5 тонна, нақты 2 450 тонна);

- 047 «Тыңайтқыштардың (органикалық тыңайтқыштарды қоспағанда) құнын субсидиялау» - түсімділікті арттыруды қамтамасыз ету, топырақ құнарлылығын жақсарту бойынша (жоспар 234 мың га, нақты 187,7), ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілердің аз алаңға өтінім беруіне байланысты;

- 057 «Мал шаруашылығы саласында қайта өңдеуші кәсіпорындардың ауылшаруашылық өнімін тереңдете қайта өңдеп өнім шығаруы үшін оны сатып алу шығындарын субсидиялау» - статистикалық есептілікті қалыптастырудың

кешеуілдеген мерзімдеріне байланысты қайта өңделген ауыл шаруашылығы өнімі экспортының көлемі бойынша (*жоспар 130%, нақты 0*);

- 066 «Жайылымдардың тозуына және шөлейттенуіне қарсы күрес жөніндегі іс-шараларды жүргізу (дақылдарды өсіру, түбегейлі жақсарту, топырақты дайындау, бір жылдық және көп жылдық шөптерді егу, органикалық тыңайтқыштар енгізу)» - агротехникалық жұмыстарды жүргізудің оңтайлы мерзімінің өтуіне байланысты Бұқар Жырау ауданының тозған және өнімділігі төмен жайылымдарын қалпына келтіру бойынша (*жоспар 994 га, нақты 749*) (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 84,1% қарастырылған*).

• Бюджеттік бағдарламаның мақсатын айқындау бөлігінде 014 «Ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілерге су жеткізу жөніндегі қызметтердің құнын субсидиялау» бюджеттік бағдарламасын іске асыру туралы есептің дұрыстығы қамтамасыз етілмеген (*бағдарламада – «ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілердің суармалы суды жеткізу құнын арзандату 6,2 мың га алаңда қамтамасыз етіледі», есепте – «АӨК өнімдері өндірісінің тұрақты өсуі негізінде облыстың азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету».*).

Кәсіпкерлік басқармасы

• Бюджеттік өтінімдерге есептеулердің 165,1 мың теңгеге арттырылуына жол берілген (*байланыс қызметтері*).

• 3 бюджеттік бағдарлама бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауына байланысты жоспарлы тағайындаулар 945 263,0 мың теңгеге кемітілді (*2019 жылы – 242 262,0 мың теңгеге, 2018 жылы-89 455,0 мың теңгеге*):

- 008 «Бизнестің жол картасы-2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде кредиттер бойынша пайыздық мөлшерлемені субсидиялау» - республикалық бюджеттен қаражат бөлінуіне байланысты 756 833,0 мың теңгеге;

- 015 «Бизнестің жол картасы-2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде шағын және орта бизнеске кредиттерді ішінара кепілдендіру» - республикалық бюджеттен қаражат бөлінуіне байланысты 47 339,0 мың теңгеге;

- 027 «Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған «Еңбек» бағдарламасы шеңберінде микрокредиттерді ішінара кепілдендіру» - 141 091,0 мың теңгеге - өтінімдердің болмауы. 2017-2019 жылдары тиісінше 54 728,0 мың теңге, 89 455,0 мың теңге, 142 262,0 мың теңге алынып тасталды.

• 009 «туристік қызметті реттеу» бюджеттік бағдарламасы бойынша коронавирус бойынша карантинге байланысты шығындар 2 825,0 мың теңгеге қысқартылды (*туристік саланы дамыту бойынша іс-шаралар жүргізілмеген*).

• 2 бюджеттік бағдарлама бойынша тікелей нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілмеген:

- 005 «Бизнестің жол картасы-2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде жеке кәсіпкерлікті қолдау» - мемлекеттік гранттар түрінде қаржылық қолдау алған жобалардың саны бойынша (*жоспар 9, факт 7*) алушылар санының азаюына байланысты (*4 тоқсанға жылдық қаражат көлемінің 100% көзделген*);

- 082 «Бизнестің жол картасы-2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде жаңа бизнес-идеяларды іске асыру үшін жас кәсіпкерлерге мемлекеттік гранттар беру» - қаржылық қолдау алған жобалардың саны бойынша (*жоспар 7, факт 0*) алушылар санының азаюына байланысты (*4 тоқсанға жылдық қаражат көлемінің 100% көзделген*).

Құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасы

- 14 бюджеттік бағдарламаны әзірлеудің тиісті сапасы қамтамасыз етілмеген (*бағдарламалар мен кіші бағдарламалардың негіздемесін қайталауға жол берілді, түпкілікті нәтиженің сандық көрсеткіштері айқындалмады*).

- 7 бюджеттік бағдарлама бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауынан жоспарлы тағайындаулар 3 309 209,0 мың теңгеге кемітілді (*2019 жылы - 4 191 833,0 мың теңгеге, 2018 жылы - 197 028,0 мың теңгеге*):

- 009 «Аудандық (облыстық маңызы бар қалалар) бюджеттерге тұрғын үй жобалауға және (немесе) салуға кредит беру» - 1 701 663,0 мың теңгеге (*желтоқсанға жылдық көлемнің 74% көзделген*) - сот рәсімдері (*Қарағанды қаласында кредиттік тұрғын үй салу*);

- 011 «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту объектілерін салу және реконструкциялау» - 38 332,0 мың теңгеге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 71,6% - ы көзделген*) - жұмыс кестесінен қалып қою (*Жезқазған қаласында балабақша салу*);

- 012 «Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру объектілерін салу және реконструкциялау» - 99 335,0 мың теңге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 60,1% қарастырылған*) - жұмыс кестесінен артта қалу (*Қарағанды қаласындағы мектеп-интернатқа жапсарлас құрылыс салу*);

- 038 «Денсаулық сақтау объектілерін салу және реконструкциялау» - 28 883,0 мың теңгеге – шарттық міндеттемелерді орындамау (*Қарағанды қаласында облыстық онкологиялық диспансердің операциялық-реанимациялық блогын, 200 төсектік облыстық көп бейінді балалар ауруханасын салу*);

- 088 «Жұмыспен қамту жол картасы шеңберінде шараларды қаржыландыру үшін аудандық (облыстық маңызы бар қалалар) бюджеттерге кредит беру» - 624 000,0 мың теңгеге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 59% қарастырылған*), оның ішінде: жұмыс кестесінен артта қалу - 374 000,0 мың теңге (*Ұлытау ауданының Шахтинск қаласы мен Жезді кентінде дене шынықтыру-сауықтыру кешендерінің құрылысы*), әзірленген жобалау-сметалық құжаттаманың болмауы - 250 000,0 мың теңге (*Саран қаласының Ақтас кентінде дене шынықтыру-сауықтыру кешенінің құрылысы*);

- 099 «Техникалық, кәсіптік және орта білімнен кейінгі білім беру объектілерін салу және реконструкциялау» - 109 135,0 мың теңге - жұмыс

кестесінен артта қалу («М. Әдекенов атындағы Қарқаралы ауыл шаруашылығы колледжі» КМҚК үшін жатақхана салу);

- 114 «Төмен тұрған бюджеттерге берілетін нысаналы даму трансферттері» - 707 861,0 мың теңгеге (2019 жылы – 1 826 023,0 мың теңгеге, 2018 жылы-52 885,0 мың теңгеге), оның ішінде: шығыстарды оңтайландыру және іске асыру кезеңін 2021 жылға ауыстыру – 250 000,0 мың теңге (Қаражал қаласындағы үйді реконструкциялау, Шахтинск қаласындағы дене шынықтыру-сауықтыру кешенінің және Жаңаарқа ауданы Атасу кентіндегі жаттығу залы бар жабық бассейннің құрылысы), жұмыс кестесінен артта қалу - 227 000,0 мың теңге (Сәтбаев қаласында балабақша салу), сот талқылаулары - 226 751,0 мың теңге (Жезқазған қаласында 320 орындық дене шынықтыру-сауықтыру кешенін және Қарағанды қаласындағы "Трилистник" үлгісіндегі №5-10 үйлерге инженерлік желілер салу), жоба іске асырылмады – 4 110,0 мың теңге (Приозерск қаласындағы 2 тұрғын үйге ИКИ қосылу мүмкіндігінің болмауы, өйткені тұрғын үйдің құрылысы басталмаған).

• 5 бюджеттік бағдарлама бойынша тікелей және түпкілікті нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілмеген:

- 009 «Аудандық (облыстық маңызы бар қалалар) бюджеттерге тұрғын үй жобалауға және (немесе) салуға кредит беру» - Жезқазған қаласында тұрғын үй құрылысы бойынша (жоспар 1,2 мың м², факт 0), Жаңаарқа ауданы Атасу кентінің тұрғын үйін байланыстыру бойынша (жоспар 0,5 мың м², факт 0), кестеден қалыс қалуына байланысты;

- 012 «Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру объектілерін салу және реконструкциялау» - Қарағанды қаласындағы мектеп-интернатқа (бұрынғы қыздарға арналған ҚТЛ мектебі) жапсарлас құрылыс салу бойынша (жоспар 100%, нақты 91,7%), жұмыс кестесінен артта қалуға байланысты;

- 038 «Денсаулық сақтау объектілерін салу және реконструкциялау» - Жезқазған қаласында 200 төсектік тез салынатын модульді аурухананы сатып алу, жұмыстардың аяқталмауына және жеткізушіге 5%-дық резервтің қайтарылмауына байланысты;

- 113 «Төмен тұрған бюджеттерге берілетін ағымдағы нысаналы трансферттер» - аз қамтылған көп балалы отбасылар үшін коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйін сатып алу бойынша (жоспар 253, нақты 232), Жезқазған қаласы мен Ақтоғай ауданында әлеуетті жеткізушілердің болмауына байланысты (4 тоқсанға жылдық қаражат көлемінің 79% қарастырылған);

- 114 «Төмен тұрған бюджеттерге берілетін нысаналы даму трансферттері» - халықтың әлеуметтік осал топтары үшін сатып алусыз жалға берілетін коммуналдық тұрғын үй, аз қамтылған көп балалы отбасылар үшін тұрғын үй салу және (немесе) реконструкциялау бойынша іске асырылатын жобалардың саны бойынша (жоспар 5, нақты 4), Приозерск қаласында тұрғын үйлер салу кестесінен қалыс қалуға; жалға берілетін тұрғын үйлерді пайдалануға беруге байланысты (жоспар 47,5 мың ш. м., нақты 45,2), кестеден кешеуілдеуіне байланысты; Сәтбаев қаласындағы оқушылар сарайының,

Қарағанды қаласындағы балалар мен жасөспірімдер сарайының құрылысы, кестеден кешеуілдеуіне байланысты; ЖСК түзетуге байланысты Саран қаласындағы мектепке спорт залының құрылысы; Қарағанды қаласындағы зооколлекцияны ұстау үшін ескі ғимаратты бөлшектеу және жаңа ғимарат салу (*жоспар 26,4 мың ш. м., нақты 24,1*).

- 3 бюджеттік бағдарлама бойынша 8 503,5 мың теңге игерілмеген:

- 012 «Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру объектілерін салу және реконструкциялау» - 8 384,8 мың теңге, Қарағанды қаласындағы («МаралҚұрылыс» ЖШС) лицей-интернатына (бұрынғы қыздарға арналған КТЛ мектебі) жапсаржай құрылысының құрылысы аяқталған жоқ;

- 027 «Мәдениет объектілерін дамыту» -18,7 мың теңге, Жезқазған тарихи-археологиялық мұражайы ғимаратына жапсарлас құрылыс салу бойынша жұмыстар орындалмаған» («Астанастройэнерго» ЖШС);

- 051 «Бизнестің жол картасы-2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде индустриялық инфрақұрылымды дамыту» - 100,0 мың теңге, жобаны әзірлеушінің авторлық қадағалауды сүйемелдеуден бас тартуына және өз құқықтарын басқа жобалаушыға беруіне байланысты Теміртау қаласының балабақшасына сыртқы желілер тарту бойынша жұмыстар орындалмаған.

- Тікелей нәтижелердің жоспарлы көрсеткіштері бөлігінде 114 «төмен тұрған бюджеттерге берілетін нысаналы даму трансферттері» бюджеттік бағдарламасын іске асыру туралы есептің анықтығы қамтамасыз етілмеген:

- 011 кіші бағдарламасы - «Халықтың әлеуметтік осал топтары үшін сатып алусыз жалға берілетін коммуналдық тұрғын үй, аз қамтылған көп балалы отбасылар үшін тұрғын үй салу және (немесе) реконструкциялау бойынша іске асырылатын жобалардың саны 15,8 мың шаршы метр» (*бағдарламада – 10 бірлік, есепте-5*); «Ауыл-Ел бесігі» жобасы шеңберінде іске асырылатын жобалар саны» (*бағдарламада-1 жоба, есепте-0*);

- 015 кіші бағдарламасы - «Кезекте тұрғандар, халықтың әлеуметтік осал топтары, көп балалы отбасылар үшін тұрғын үй салу 5,4 мың шаршы метр» (*бағдарламада – 15 объект, есепте-6*); «Білім, мәдениет, спорт объектілерін және әкімшілік ғимараттарды салу және реконструкциялау» (*бағдарламада - 15 нысан, есепте-9*).

Мәслихат аппараты

- 001 «Облыс мәслихатының қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер» бюджеттік бағдарламасы бойынша - 1 депутаттың басқа облысқа ауысуына байланысты депутаттар саны бойынша (*жоспар 42 адам, факт 41*) тікелей нәтиже көрсеткішіне қол жеткізілген жоқ.

Дін істері басқармасы

- Карантиндік шаралардың енгізілуіне байланысты 2 бюджеттік бағдарлама бойынша тікелей нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілмеген:

- 001 «Жергілікті деңгейде діни қызмет саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» - халық арасында, қылмыстық-атқару жүйесі мекемелерінде, атаулы жұмыста жазасын өтеп жатқан ДРТ жақтаушылары арасында діни экстремизмнің алдын алу бойынша кешенді ақпараттық-түсіндіру іс-шараларын өткізу бойынша (*жоспар 1 252, нақты 1 147*);

- 005 «Өңірдегі діни ахуалды зерделеу және талдау» - әйелдер жамағаты арасында діни сауаттылықты арттыруға және діни экстремизмнің алдын алуға бағытталған іс-шаралар кешенін ұйымдастыру және өткізу бойынша (*жоспар 1, факт 0*).

- «өңірдегі діни ахуалды зерделеу және талдау» 005 бюджеттік бағдарламасын іске асыру туралы есептің бюджеттік бағдарламаны сипаттау бөлігінде дұрыстығы қамтамасыз етілмеген.

Экономика басқармасы

- Бюджеттік өтінімдерге есеп айырысуды арттыруға жол берілген – 51,0 мың теңгеге (*байланыс қызметтері*).

- 2 бюджеттік бағдарлама бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауына байланысты жоспарлы тағайындаулар 44 805,0 мың теңгеге кемітілді:

- 003 «Жергілікті бюджеттік инвестициялық жобалардың техникалық-экономикалық негіздемелерін және мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобаларының, концессиялық жобалардың конкурстық құжаттамаларын әзірлеу немесе түзету, сондай-ақ қажетті сараптамаларын жүргізу, мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобаларын және концессиялық жобаларды консультациялық сүйемелдеу» - 43 305,0 мың теңге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 100% қарастырылған*) - жобалардың болмауы (*жоспар бойынша-2 бірлік, өтінім берушілер өтінімдерді кері қайтарып алды*);

- 021 «Жекешелендіру, коммуналдық меншікті басқару, жекешелендіруден кейінгі қызмет және осыған байланысты дауларды реттеу» - 1 500,0 мың теңгеге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 91,1% қарастырылған*) - нарықтық құнды бағалау бойынша объектілер санының азаюы (*5 объектіге*).

- 001 «облыстың экономикалық саясатын қалыптастыру және дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» бюджеттік бағдарламасы бойынша тікелей нәтиже көрсеткішіне қол жеткізілген жоқ - біліктілігін арттыруға және қайта даярлаудан өткен қызметкерлер саны бойынша (*жоспар 12, факт 11*), біліктілігін арттыруға жататын қызметкерлер санының қысқаруына байланысты.

- 001 «облыстың экономикалық саясатын қалыптастыру және дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» бюджеттік бағдарламасы бойынша игерілмеген - 296,7 мың теңге, кеңсе тауарлары жеткізілмеген (*ЖК Селена, ЖК Керей*).

Денсаулық сақтау басқармасы

- 4 бюджеттік бағдарламаны әзірлеудің тиісті сапасы қамтамасыз етілмеген (бағдарламалар мен кіші бағдарламалардың негіздемелерін қайталауға жол берілген).

- 4 бюджеттік бағдарлама бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауынан жоспарлы тағайындаулар 1 346 125,0 мың теңгеге кемітілді (2019 жылы - 13 800,0 мың теңгеге, 2018 жылы-24 875,0 мың теңгеге):

- 027 «Халыққа иммундық профилактика жүргізу үшін вакциналарды және басқа да медициналық иммундық биологиялық препараттарды орталықтандырылған сатып алу және сақтау» - 4 435,0 мың теңгеге - сібір жарасына қарсы вакцинаны жеткізудің болмауы (жоспар-2 000 доза);

- 029 «Облыстық арнайы медициналық жабдықтау базалары» - 991 574,0 мың теңге - қажеттіліктің болмауы (бюджеттен тыс қаражатты және демеушілік көмекті тарту);

- 033 «Медициналық денсаулық сақтау ұйымдарының күрделі шығыстары» - 343 896,0 мың теңгеге, оның ішінде: шығындарды оңтайландыру – 290 000,0 мың теңге («Жезқазған қаласының көпсалалы ауруханасы» КМК күрделі жөндеу), кестеден артта қалу - 53 896,0 мың теңге («Теміртау қаласының №1 емханасы» КМК жанындағы тұрғын үйді күрделі жөндеу);

- 057 «Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандар даярлау және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету» - 6 220,0 мың теңгеге - жинақтың болмауы (жоспар - 94 адам, нақты - 74).

«Азаматтарды елді мекеннен тыс жерлерде емделуге тегін және жеңілдетілген жол жүрумен қамтамасыз ету» 016 бюджеттік бағдарламасы бойынша коронавирус карантиніне байланысты шығындар қысқартылды - 4 300,0 мың теңгеге (жоспар 3200 адам, нақты 1200). 2000 адам жоғары білікті медициналық көмек алмаған.

- 5 бюджеттік бағдарлама бойынша тікелей және түпкілікті нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілмеген:

- 001 «Денсаулық сақтау саласында жергілікті деңгейде мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» - мемлекеттік қызметшілердің біліктілігін арттыру бойынша (жоспар 16, нақты 13), қызметкердің декреттік демалыстан кеш шығуына және карантин жариялануына байланысты; мемлекеттік қызметшілерді қайта даярлау (жоспар 12, нақты 9), арнайы тексерудің кеш өтуіне байланысты;

- 003 «Кадрлардың біліктілігін арттыру және оларды қайта даярлау» - пандемияға байланысты дәрігерлерді шетелде оқыту бойынша (жоспар 6, факт 0);

- 006 «Ана мен баланы қорғау жөніндегі қызметтер» - әйелдер денсаулығы индексінің төмен деңгейіне байланысты тек қана емшек сүтімен қоректенетін 6 айға дейінгі балалардың үлесін ұлғайту бойынша (жоспар 93,5%, нақты 85%);

- 027 «Халыққа иммундық профилактика жүргізу үшін вакциналарды және басқа да медициналық иммундық биологиялық препараттарды

орталықтандырылған сатып алу және сақтау» - бірінші сынып оқушылары санының азаюына байланысты вакцина алушылар саны бойынша (*жоспар 331 410, нақты 329 610*);

- 057 «Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандар даярлау және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету» - білім алушыларды оқудан шығаруға байланысты мамандарды даярлау бойынша (*жоспар 167, нақты 162*).

- Бюджеттік бағдарламаның мақсатын айқындау бөлігінде 018 «Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық талдамалық қызметтер» бюджеттік бағдарламасын іске асыру туралы есептің анықтығы қамтамасыз етілмеген (*бағдарламада - «медициналық ұйымдардың жұмысына нормативтік-регламенттеуші құжаттарды енгізу, орындау мониторингі, статистикалық, қаржы-экономикалық деректер базасын жинақтау, талдау және өзектендіру; индикаторларды әзірлеу және сүйемелдеу және басқарманың басқару шешімдерін іске асыру мониторингін жүргізу», есепте - «Индикаторларды әзірлеу және сүйемелдеу және басқарманың басқару шешімдерін іске асыру мониторингін жүргізу»*).

Мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы

- Бюджеттік өтінімдерге есеп айырысуды арттыруға жол берілген –94,7 мың теңгеге (*байланыс қызметтері*).

- 113 «төмен тұрған бюджеттерге ағымдағы нысаналы трансферттер» бюджеттік бағдарламасы бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауынан жоспарлы тағайындаулар азайтылды 17 901,0 мың теңгеге - сараптама мерзімінің өтуіне байланысты ЖСҚ түзету қажеттілігі (*Бұқар Жырау ауданы Қушоқы кентінің клубын күрделі жөндеу*);

- 010 «мұрағат қорының сақталуын қамтамасыз ету» бюджеттік бағдарламасы бойынша түпкілікті нәтиже көрсеткішіне қол жеткізілмеді - Ұлттық мұрағат қоры құжаттары көлемінің өсуі бойынша және жеке құрам бойынша (*жоспар 61 мың бірлік, нақты 44*), мұрағат қоймаларының жүктелуіне байланысты.

- 032 «Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелерінің және ұйымдарының күрделі шығыстары» бюджеттік бағдарламасы бойынша игерілмеген - 222,5 мың теңге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 46,7% қарастырылған*), лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз ету сатып алынбаған (*байқау өткен жоқ*).

Жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасы

- «Әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды жою үшін жергілікті атқарушы органның төтенше резервінің есебінен іс-шаралар өткізу» 106 бюджеттік бағдарламасын әзірлеудің тиісті сапасы қамтамасыз етілмеген» (*бағдарлама мен кіші бағдарлама негіздемесінің қайталануына жол берілді*).

- «Жергілікті атқарушы органдардың шешімі бойынша тұрақты ішкі авиатасымалдарды субсидиялау» 004 бюджеттік бағдарламасы бойынша талап

етілмеген» - 20 542,0 мың теңге (4 тоқсанға жылдық көлемнің 43,3% қарастырылған), сапасыз жоспарлау салдарынан, карантин кезеңінде жолаушыларды тасымалдауды тоқтата тұруды есептемегенде, "Қарағанды-Жезқазған" авиамаршрутының жүру жиілігін аптасына 2-ден 3 ретке дейін арттыруға шығыстар артты (жоспарлы көрсеткіш 4 400 адамға жеткен жоқ, нақты - 4 090 адам).

- 3 бюджеттік бағдарлама бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауынан жоспарлы тағайындаулар 3 117 120,0 мың теңгеге кемітілді (2019 жылы - 688 053,0 мың теңгеге, 2018 жылы - 47 564,0 мың теңгеге):

- 002 «Көлік инфрақұрылымын дамыту» - 46 021,0 мың теңге - сот талқылаулары (Жаман-Сарысу өзені арқылы өтетін көпірді қайта жаңарту);

- 028 «Көлік инфрақұрылымының басым жобаларын іске асыру» - 2 350 126,0 мың теңгеге (4 тоқсанға жылдық көлемнің 32,9% қарастырылған), оның ішінде: сот талқылаулары – 868 548,0 мың теңге (8 жол учаскесін күрделі және орташа жөндеу), жұмыс кестесінен артта қалу - 1 481 578,0 мың теңге (6 жол учаскесін күрделі және орташа жөндеу);

- 088 «Жұмыспен қамту жол картасы шеңберінде шараларды қаржыландыру үшін аудандық (облыстық маңызы бар қалалар) бюджеттерге кредит беру» - 720 973,0 мың теңге - жұмыс кестесінен артта қалу (Қарағанды қаласының 7-ші магистралін күрделі жөндеу).

- 6 бюджеттік бағдарлама бойынша тікелей және түпкілікті нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілмеген:

- 001 «Көлік және коммуникация саласында жергілікті деңгейде мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» - өндірістік қажеттілікке байланысты мемлекеттік қызметшілердің біліктілігін арттыру бойынша (жоспар 2, нақты1);

- 002 «Көлік инфрақұрылымын дамыту» - ЖСҚ әзірлеу бойынша (мемлекеттік сараптама жүргізуге "Мемсараптама" РМК-мен шарт жасалмаған);

- 004 «Жергілікті атқарушы органдардың шешімі бойынша тұрақты ішкі авиатасымалдарды субсидиялау» - карантин кезеңінде тасымалдардың тоқтатылуына байланысты «Қарағанды-Жезқазған-Қарағанды» авиамаршрутының жолаушылар саны бойынша (жоспар 4 400 адам, факт 4 090);

- 025 «Облыстық маңызы бар автомобиль жолдарын және елді мекендердің көшелерін күрделі және орташа жөндеу» - сапасыз орындалуына байланысты сот талқылауларына байланысты жұмыстар жүргізу;

- 088 «Жұмыспен қамту жол картасы шеңберінде шараларды қаржыландыру үшін аудандық (облыстық маңызы бар қалалар) бюджеттерге кредит беру» - қалалар мен аудандардың автомобиль жолдарын орташа және ағымдағы жөндеу бойынша (жоспар 301,8 км, факт 297,6), жер учаскелерінің бір бөлігінің жеке жер пайдалануда болуына, жұмыс көлемінің орындалмауына, сот талқылауларына байланысты;

- 113 «Төмен тұрған бюджеттерге берілетін ағымдағы нысаналы трансферттер» - Қарқаралы ауданының 10-20 км Қарқаралы-Аманжолов-Ақөре-Сарыобалы жолын орташа жөндеу бойынша (*жоспар 278,2 км, нақты 276,2*), жеткізушінің шарттық міндеттемелерді орындамауына байланысты.

- 4 бюджеттік бағдарлама бойынша 132 522,1 мың теңге игерілмеген:

- 002 «Көлік инфрақұрылымын дамыту» - 25 599,3 мың теңге, «0-20 км Киевка-Шахтер – Пржевальское» облыстық маңызы бар автожолын реконструкциялау бойынша жұмыстар орындалмаған» (*«Казахдорстрой» ЖШС*), 3 көпірді қайта жаңартуға және жол салуға 4 жоба бойынша ведомстводан тыс кешенді сараптама жүргізу (*«Мемсараптама» РМК-мен шарттар 2021 жылға жасалды*);

- 003 «Автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету» - 2 423,0 мың теңге, облыстық маңызы бар автомобиль жолдарын диагностикалау бойынша жұмыстар орындалмаған» (*«Қарағанды облысы бойынша жол активтері сапасының ұлттық орталығы» РМК*);

- 025 «Облыстық маңызы бар автомобиль жолдарын және елді мекендердің көшелерін күрделі және орташа жөндеу» - 102 188,6 мың теңге», автожолдардың 4 учаскесін орташа жөндеу бойынша жұмыстар орындалмаған (*«Прогресс KZ» ЖШС, «Дорстрой материалдары LTD» ЖШС*);

- 108 «Бюджеттік инвестициялық жобалардың техникалық-экономикалық негіздемелерін және мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобаларының, концессиялық жобалардың конкурстық құжаттамаларын әзірлеу немесе түзету, сондай-ақ қажетті сараптамаларын жүргізу, мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобаларын және концессиялық жобаларды консультациялық сүйемелдеу» - 2 311,2 мың теңге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 100% қарастырылған*), Қарқаралы және Ұлытау аудандарында әуеайлақтар құрылысына 2 жоба бойынша ведомстводан тыс кешенді сараптама жүргізу бойынша жұмыстар орындалмаған (*«Мемсараптама» РМК-мен шарттар 2021 жылға жасалды*).

Энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасы

- 9 бюджеттік бағдарламаны әзірлеудің тиісті сапасы қамтамасыз етілмеген (*қаржы басқармасына нысықтауға бағытталған 8 бюджеттік бағдарлама ұсынылмаған; 1-бағдарламаның түпкілікті нәтижесінің сандық көрсеткіштері айқындалмаған*).

- 4 бюджеттік бағдарлама бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауынан жоспарлы тағайындаулар 1 337 168,0 мың теңгеге кемітілді (*2019 жылы - 493 200,0 мың теңгеге, 2018 жылы – 2 967 751,0 мың теңгеге*):

- 004 «Елді мекендерді газдандыру» - 9 808,0 мың теңгеге (*желтоқсанға жылдық көлемнің 45,1% көзделген*) - іске асыру кезеңін 2021 жылға ауыстыру (*Қарағанды АГРС-нан Дубовка К. және Саран қ. дейін бұрғыш газ құбырларын салуға ЖСК әзірлеу*);

- 088 «Жұмыспен қамту жол картасы шеңберінде шараларды қаржыландыру үшін аудандық (облыстық маңызы бар қалалар) бюджеттерге кредит беру» - 752 006,0 мың теңге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 37,4%*

қарастырылған), оның ішінде: мемлекеттік сараптаманың болмауы - 300 000,0 мың теңге (*Жаңаарқа ауданы Атасу кентінің су тартқышын салу*), мердігерлер арасындағы сот талқылаулары – 300 000,0 мың теңге (*Сәтбаев қаласының кәріз коллекторының құрылысы*), процедураларды ұзақ жүргізу (*байқау өткен жоқ*) – 152 006,0 мың теңге (*Приозерск қаласындағы кәріздік тазарту құрылыстарын қайта жаңарту*);

- 113 «Төмен тұрған бюджеттерге берілетін ағымдағы нысаналы трансферттер» - 14 595,0 мың теңгеге - күн электр станцияларын орнату бойынша өтінімдердің болмауы (*жоспар-4 бірлік*); 2019 жылы осыған ұқсас себептер бойынша 13 640,0 мың теңге қысқартылды;

- 114 «Төмен тұрған бюджеттерге берілетін нысаналы даму трансферттері» - 560 759,0 мың теңгеге, оның ішінде: жұмыс кестесінен артта қалу, шарттық міндеттемелерді орындамау – 131 338,0 мың теңге (*Жезқазған қ. су құбыры желілерін, Теміртау қ. сорғы станциясын қайта жаңарту*), мердігерлер арасындағы сот талқылаулары - 30 000,0 мың теңге (*Сәтбаев қаласының кәріз коллекторының құрылысы*), ЖСҚ-дағы жұмыс көлемін арттыру – 288 889,0 мың теңге (*Жезқазған қ. газ тарату желілерінің құрылысы*), жобаны түзету қажеттілігі - 110 532,0 мың теңге (*Теміртау қаласының өндірістік ағынды суларын бейтараптандыру және тазарту торабын салу*).

• 2 бюджеттік бағдарлама бойынша тікелей және түпкілікті нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілмеген:

- 004 «Елді мекендерді газдандыру» - пандемияға байланысты іс-шараларды іске асыру бойынша (*4 жобаның жоспары, нақты 0*);

- 114 «Төмен тұрған бюджеттерге берілетін нысаналы даму трансферттері» - төсеу трассасының өзгеруіне байланысты су құбырларын қайта жаңарту бойынша (*жоспар 80,8 км, нақты 45,9*);

• Не освоено 6 540,0 тыс. тенге по 2-м бюджетным программам:

- 001 «Жергілікті деңгейде энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» - 924,1 мың теңге, Қарағанды қаласының әкімшілік ғимаратын күрделі жөндеу бойынша ведомстводан тыс кешенді сараптама жүргізу бойынша жұмыстар орындалмаған (*«Мемсараптама» РМК-мен шарт 2021 жылға жасалды*);

- 004 «Елді мекендерді газдандыру» - 5 615,9 мың теңге, газ құбырларын салуға арналған 3 жоба бойынша ведомстводан тыс кешенді сараптама жүргізу бойынша жұмыстар орындалмаған (*«Мемсараптама» РМК-мен шарттар 2021 жылға жасалды*).

Дене шынықтыру және спорт басқармасы

• Бюджеттік өтінімдерге есеп айырысуды арттыруға жол берілген –652,2 мың теңгеге (*байланыс қызметтері*).

• 5 бюджеттік бағдарлама бойынша коронавирус карантиніне байланысты шығындар 708 217,0 мың теңгеге қысқартылды:

- 001 «Дене шынықтыру және спорт саласындағы мемлекеттік саясатты жергілікті деңгейде іске асыру жөніндегі қызметтер» - 15 000,0 мың теңге (*облыс әкімінің спорт бойынша сыйлығына шығындар қысқартылды – 0, жоспар бойынша 9*);

- 002 «Облыстық деңгейде спорт жарыстарын өткізу» - 7 163,0 мың теңге (*жоспар 120 болған кезде 62 факт*);

- 003 «Әртүрлі спорт түрлері бойынша облыстық құрама командаларының мүшелерін дайындау және олардың республикалық және халықаралық спорт жарыстарына қатысуы» - 534 434,0 мың теңге (*Қарағанды облысында 8 жоспар бойынша халықаралық және республикалық іс-шаралар өткізілмеген; республикалық, халықаралық жарыстарға қатысушылар саны - жоспар 3 221 кезінде 1 444*);

- 006 «Қосымша білім беру балалар мен жасөспірімдерге арналған спорт бойынша» - 54 366,0 мың теңге (*спорттық іс – шаралар саны-371 жоспар бойынша 1 859, қатысушылар саны – 14 464 жоспар кезінде 5 373*);

- 007 «Мамандандырылған білім беру ұйымдарында спорттағы дарынды балаларға жалпы білім беру» - 97 254,0 мың теңге (*республикалық және халықаралық жарыстардың саны - 311 жоспар кезінде 95; балаларды қашықтықтан оқытуға ауыстыруға байланысты азық-түлік шығындары, іссапар шығындары қысқартылды*).

• «Ведомстволық бағынысты мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары» 032 бюджеттік бағдарламасы бойынша оқулықтарды сатып алу бойынша тікелей нәтиже көрсеткішіне қол жеткізілмеді (*жоспар 1 259 бірлік, факт 1 156*), бағаның өсуіне байланысты.

Управление образования

• Бюджеттік бағдарламаларды әзірлеудің тиісті сапасы қамтамасыз етілмеген (*түпкілікті нәтиженің сандық көрсеткіштері айқындалмаған*).

• 2019 жылдағыдай қаржы басқармасына ұсынылмаған немесе бұзушылықтармен ұсынылған және бюджеттік өтінімдер пысықтауға қайтарылған.

• 3 бюджеттік бағдарлама бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауына байланысты жоспарлы тағайындаулар 552 254,0 мың теңгеге кемітілді (*2019 жылы - 418 932,0 мың теңгеге, 2018 жылы - 384 053,0 мың теңгеге*);

- 012 «Оңалту және әлеуметтік бейімдеу проблемалары бар балалар мен жасөспірімдерді дамыту» - 8 416,0 мың теңге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 51,3% қарастырылған*) - шарттық міндеттемелерді орындамау (*Қарағанды қ. №1 оңалту орталығын жөндеу*);

- 024 «Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында мамандар даярлау» - 333 637,0 мың теңгеге (*жоспар 21 496 оқушы, нақты 20 566; стипендиялар бойынша жоспар 12 876 адам, нақты – 11 312*);

- 052 «Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017 – 2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы

шеңберінде кадрлардың біліктілігін арттыру, даярлау және қайта даярлау» - 210 201,0 мың теңгеге (*жоспар 2 030 оқушы, нақты-1 973*).

- Коронавирус бойынша карантинге байланысты шығындар 3 бюджеттік бағдарлама бойынша 278 788,0 мың теңгеге қысқартылды:

- 001 «Жергілікті деңгейде білім беру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» - 20 782,0 мың теңге (*мемлекеттік әлеуметтік тапсырысқа арналған шығыстар қысқартылды, білім берудің жаңартылған мазмұны шеңберінде іс-шаралар, колледж студенттерімен прагматизм құндылықтарын қалыптастыру бойынша семинарлар өткізілмеді*);

- 003 «Арнайы білім беретін оқу бағдарламалары бойынша жалпы білім беру» - 92 981,0 мың теңге (*балаларды қашықтықтан оқытуға ауыстыруға байланысты тамақтану шығындары қысқартылды*).

- 006 «Мамандандырылған білім беру ұйымдарында дарынды балаларға жалпы білім беру» - 165 025,0 мың теңге (*балаларды қашықтықтан оқытуға ауыстыруға байланысты тамақтану шығындары қысқартылды*).

- Мұқтаж балаларға арналған компьютерлер, ноутбуктер, планшеттер сатып алу үшін шұғыл шығындарға Үкімет резервінен бөлінген қаражатты жедел игеру қамтамасыз етілмеген: тамыз айында бөлінген қаражат 1 қазандағы жағдай бойынша игерілмеген, 1 қарашадағы жағдай бойынша 10,6% - ға, 1 желтоқсандағы жағдай бойынша 10,6% – ға игерілді (*желтоқсан айында толық игерілді*).

- «Төмен тұрған бюджеттерге ағымдағы нысаналы трансферттер» 113 бюджеттік бағдарламасы бойынша - республикалық бюджеттен трансферттердің алынуына байланысты біліктілік санаты үшін қосымша ақы төлеу жоспарланатын мемлекеттік мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының педагогикалық мөлшерлемелерінің саны бойынша тікелей нәтиже көрсеткішіне қол жеткізілмеді (*жоспар 12 341 бірлік*).

- 4 бюджеттік бағдарлама бойынша 34 444,2 мың теңге игерілмеген:

- 003 «Арнайы білім беретін оқу бағдарламалары бойынша жалпы білім беру» - балалардың қашықтықтан оқытуға көшуіне байланысты тамақ өнімдеріне қажеттіліктің болмауы себебінен 4337,3 мың теңге (*«Ал-Баракат ЖШС» ТДБ жеткізушісі шарттарды бұзудан бас тартты*);

- 012 «Оңалту және әлеуметтік бейімдеу проблемалары бар балалар мен жасөспірімдерді дамыту» - 1 232,0 мың теңге, «№1 оңалту орталығы» КММ желдету жүйесін орнату бойынша жұмыстар орындалған жоқ (*Бактыбаева К.Ж. ЖК*);

- 024 «Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында мамандар даярлау» - 7 113,0 мың теңге, «Қарағанды индустриалды-технологиялық колледжі» КММ (*«Берекет групп» ЖШС*) «Теміртау кәсіптік-техникалық колледжі» КММ шеберханалары мен спорттық және гимнастикалық залдарын ағымдағы жөндеу бойынша жұмыстар орындалмаған, сондай-ақ балалардың қашықтықтан оқытуға көшуіне байланысты тамақ өнімдеріне қажеттіліктің

болмауы себебінен («Ал-Баракат ЖШС»" ТДБ жеткізушісі шарттарды бұзудан бас тартты);

- 067 «Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелерінің және ұйымдарының күрделі шығыстары» - 21 761,9 мың теңге (4 тоқсанға жылдық көлемнің 47,8% қарастырылған), «Қарағанды жоғары политехникалық колледжі» КМҚК мехатрондық жүйелері қойылмаған («Production KZ білім беру технологиялары» ЖШС), техникалық қадағалаушы «Шахтинск технологиялық колледжі» КМҚК ғимаратын күрделі жөндеу бойынша орындалған жұмыстар актісіне қол қоймады («DS&V» ЖШС).

• Бюджеттік бағдарламаның мақсатын және нәтиженің тікелей көрсеткіштерін айқындау бөлігінде 3 бюджеттік бағдарламаны іске асыру туралы есептердің дұрыстығы қамтамасыз етілмеген:

- 011 «Балалар мен жасөспірімдердің психикалық денсаулығын зерттеу және халыққа психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялық көмек көрсету» (бағдарламаның мақсаты - «Халыққа балалар мен жасөспірімдердің психикалық денсаулығын тексеруге, психикалық бұзылуларды диагностикалауға және психикалық және дене дамуында ауытқулары бар балаларды оқыту, тәрбиелеу және емдеу проблемаларын шешуге көмек көрсету», есепте - «Білім беру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру, білім беру сапасын талдау, диагностикалау және мониторингтеу. Білім беруді жаңғырту жағдайында әдістемелік жұмыстың мазмұнын, нысандары мен әдістерін жетілдіру. Диагностикалық негізде заманауи педагогикалық технологияларды игеру мәселелерінде әдістемелік, консультациялық және ақпараттық көмек көрсету»);

- 055 «Балалар үшін қосымша білім беру» (бағдарламаның тікелей көрсеткіші – «еңбекақыны 25% - ға арттыру жоспарланып отырған педагогтердің болжамды саны» - 29 адам, есепте - «Азаматтық қызметшілердің, облыстық бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйымдар қызметкерлерінің жекелеген санаттарының саны» - 40 бірлік);

- 113 «Төмен тұрған бюджеттерге берілетін ағымдағы нысаналы трансферттер» (бағдарламаның тікелей көрсеткіші «біліктілік санаты үшін қосымша ақы төлеу жоспарланатын мемлекеттік мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының педагогикалық мөлшерлемелерінің болжамды саны» - 1 810 бірлік, есепте-жоқ).

Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар

• Бюджеттік өтінімдерге есеп айырысуды арттыруға жол берілген –32,2 мың теңгеге (байланыс қызметтері).

• 113 «Төмен тұрған бюджеттерге ағымдағы нысаналы трансферттер» бюджеттік бағдарламасы бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауынан жоспарлы тағайындаулар азайтылды» - 706 900,0 мың теңгеге - жұмыс берушілерден өтінімдердің болмауы (нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың мемлекеттік бағдарламасы аясында қысқа

мерзімді оқытуға қатысушылар саны 2 500 адамнан 1 083 адамға дейін азайды).

- Коронавирус бойынша карантинге байланысты 5 бюджеттік бағдарлама бойынша шығындар 115 138,0 мың теңгеге қысқартылды:

- 002 «Жалпы үлгідегі медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында қарттар мен мүгедектер үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету» - 19 881,0 мың теңге *(вахтаға ауысуға байланысты қызметкерлерге қосымша ақы төлеуге арналған шығыстар, амалсыз бос тұрып қалу салдарынан күтіп-ұстауға арналған шығыстар қысқартылды; жоспарлы 297,5 штаттық бірлік кезінде нақты саны - 257,8; 5 медициналық-әлеуметтік мекеме бойынша жолдама беру тоқтатылды- арнаулы әлеуметтік қызмет көрсетумен қамтылған адамдардың үлес салмағы - 89% жоспар 97%).*

- 003 «Мүгедектерді әлеуметтік қолдау» - 38 427,0 мың теңге *(мүгедек балаларды санитарлық - курорттық емдеумен қамтамасыз ету-4 152 адам жоспар бойынша 4165 адам, ымдау тілі қызметі-0 жоспар бойынша 575 бірлік, протездеу қызметі - 4 379 бірлік жоспар бойынша 6 418 бірлік.);*

- 014 «Оңалту орталықтарында қарттарға, мүгедектерге, оның ішінде мүгедек балаларға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету» – 39 072,0 мың теңге *(амалсыз бос тұрып қалу салдарынан күтіп-ұстауға арналған шығыстар қысқартылды; оңалту орталықтарына жолдамалар беру тоқтатылды).*

- 015 «Психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында психоневрологиялық патологиялары бар мүгедек балалар үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету» - 12 916,0 мың теңге *(күндізгі болу, тамақтану бойынша шығындар қысқартылды);*

- 019 «Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017 – 2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде еңбек нарығын дамытуға бағытталған ағымдағы іс-шараларды іске асыру» - 4 842,0 мың теңге *(оқыту семинарлары бойынша шарттарды бұзу-0 жоспар бойынша 355 адам).*

- Өтініштердің азаюына байланысты мұқтаж мүгедектерді қамтамасыз ету үшін протездік - ортопедиялық бұйымдардың саны бойынша-003 «мүгедектерді әлеуметтік қолдау» бюджеттік бағдарламасы бойынша тікелей нәтиже көрсеткішіне қол жеткізілген жоқ *(жоспар 6 418, нақты 1 555).*

- Саран қ. бюджеттеріне – 2 894,0 мың теңге, Сәтбаев қ. – 2 853,0 мың теңге, Приозерск қ. – 72,0 мың теңге, тиісінше Шет және Жаңаарқа аудандарының бюджеттеріне артық аударылған – 5 763,0 мың теңге және 46,0 мың теңге нысаналы трансферттер аудару бойынша міндеттемелер орындалмаған *(2019 жылы – Қарағанды және Саран қалаларының*

бюджеттеріне, 2018 жылы – Жезқазған қаласының бюджетіне аударылмаған).

Басқармасы табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу

- 6 бюджеттік бағдарламаны әзірлеудің тиісті сапасы қамтамасыз етілмеген (*бағдарламалар мен кіші бағдарламалардың негіздемесін қайталауға жол берілді*).

- 010 «ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды күтіп-ұстау және қорғау» бюджеттік бағдарламасы бойынша тікелей нәтиже көрсеткішіне қол жеткізілмеді» - Қарағанды қаласының «Орталық саябақ» мемлекеттік табиғат ескерткіші жергілікті маңызы бар ерекше қорғалатын табиғи аумағын құру үшін техникалық-экономикалық негіздемені әзірлеу бойынша (*жоспар 1, нақты 0*), орталық парктің ерекше қорғалатын табиғи аумағын жасамау туралы шешім қабылдауға байланысты.

Жастар саясаты мәселелері жөніндегі басқармасы

- 005 «Жастар саясаты саласындағы іс-шараларды іске асыру» бюджеттік бағдарламасы бойынша коронавирус бойынша карантинге байланысты шығындар қысқартылды» - 20 000,0 мың теңгеге (*девиантты балалармен жұмыс жүргізілген жоқ*).

Тілдерді дамыту жөніндегі басқармасы

- «Жергілікті деңгейде тілдерді дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» бюджеттік бағдарламасы бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауынан жоспарлы тағайындаулар азайтылды» - 2 000,0 мың теңгеге, шығындарды оңтайландыру (*бейнероликтер көрсетілімі*).

Қаржы басқармасы

- 061 «Бюджеттік инвестициялар және мемлекеттік-жекешелік әріптестік, оның ішінде концессия мәселелері бойынша құжаттаманы сараптау және бағалау» бюджеттік бағдарламасы бойынша көзделген іс-шаралардың орындалмауына байланысты жоспарлы тағайындаулар азайтылды» - 2 068,0 мың теңгеге (*4 тоқсанға жылдық көлемнің 40% қарастырылған*) - сараптамаға 2 жоба енгізілмеген.

- 001 «Жергілікті бюджетті орындау және коммуналдық меншікті басқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер» бюджеттік бағдарламасы бойынша игерілмеген - 1 544,0 мың теңге, түрлі түсті принтерлер үшін картридждер сатып алынбаған (*байқау өткен жоқ*), қабырға және үстел күнтізбелері қойылмаған (*Селена ЖК*).

Тексеру комиссиясы 2020 жылы 148 620 123,9 мың теңге көлемінде қаражатты қамти отырып, облыстық бюджет қаражатының пайдаланылуы мен түсімдерінің толықтығы бойынша 9 сараптамалық-талдау іс-шарасын және мемлекеттік аудитті өткізді. 47 объектіден 9 448 389,9 мың теңгеге 22 объектіде

бұзушылықтар анықталды, оның ішінде 672 428,5 мың теңге өтелуі/қалпына келтірілуі тиіс. 527 605,7 мың теңге өтелді/қалпына келтірілді.

Аудандар мен қалалардың 14 мемлекеттік кірістер басқармасында салықтық әкімшілендірудің тиімділігіне аудит жүргізілді, бұзушылықтар 60 498,4 мың теңгеге белгіленді, оның ішінде 53 750,0 мың теңге өтелуге жатады. 43 125,4 мың теңге өтелді.

Аудиторлық және сараптамалық-талдау іс-шараларының қорытындысы бойынша 27 ұсыным мен 79 тапсырма жолданды (*26 ұсыным мен 69 тапсырма орындалды, 1 ұсыным мен 10 тапсырма бақылауда*).

Тәртіптік жауапкершілікке 32 лауазымды тұлға, әкімшілік жауапкершілікке 6 лауазымды тұлға тартылды, айыппұл сомасы 686,5 мың теңге. Бағытталды: 7 министрлікке және республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі Есеп комитетіне (*бұдан әрі-Есеп комитеті*) - 6 аудит бойынша заңнамалық актілерге өзгерістер енгізу туралы ұсыныстар, Қарағанды облыстық мәслихатына-9 аудиторлық іс-шараның нәтижелерін қарау бойынша ұсыныстар.

Есеп комитетімен бірлесіп жалпы сипаттағы трансферттерді және республикалық бюджеттен облыстық бюджеттерге берілетін нысаналы трансферттерді және дағдарысқа қарсы шараларға бағытталған қаражатты жоспарлау мен пайдаланудың тиімділігіне мемлекеттік аудит жүргізілді.

Қарағанды облысының 2019 жылға арналған даму бағдарламасын іске асыру, жекелеген бюджеттік бағдарламалар бойынша бюджет қаражатын пайдалану, облыстық бюджетті жоспарлау мен атқарудың сараптамалық-талдау іс-шарасымен және мемлекеттік аудитімен 3 объектіде 9 098 302,0 мың теңге қамтылды. 805 612,0 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды, оның ішінде: қаржылық – 14 637,5 мың теңге, тиімсіз жоспарлау – 790 974,5 мың теңге, өзге де бұзушылықтар – 18 бірлік. Өтеуге / қалпына келтіруге жататын сомалар жоқ. Сараптамалық-талдау іс-шарасының қорытындылары тексеру комиссиясының 2019 жылғы облыстық бюджеттің атқарылуы туралы есебінде (қорытындысында) көрсетілген.

Аудит нәтижелері Қарағанды облыстық мәслихатына қарауға жіберілді. Экономика басқармасына 1 ұсыныс және 2 тапсырма берілді (*орындалды*), 1 лауазымды тұлға тәртіптік жауапкершілікке тартылды (*ескерту*).

Қазақстан Республикасының агроөнеркәсіптік кешенін дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы іс-шараларының іске асырылуын, сондай-ақ Қарағанды облысында нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы (Есеп комитетімен қатар тексеру) шеңберінде ауыл шаруашылығы саласындағы кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдауға бағытталған қаражаттың пайдаланылуын мемлекеттік аудитпен және талдаумен ауыл шаруашылығы басқармасында

28 089 868,0 мың теңге қамтылды; 2 объектіде қарсы тексерулер жүргізілді.

502 068,4 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды, оның ішінде: қаржылық-893,2 мың теңге (*бухгалтерлік есеп жүргізу кезінде; субсидияларды негізсіз пайдалану*), бюджет қаражатын тиімсіз жоспарлау және пайдалану - 501 175,2 мың теңге, рәсімдік - 35 бірлік. Өтеуге/қалпына келтіруге жататын 893,2 мың теңге толық көлемде өтелді/қалпына келтірілді.

Аудит нәтижелері Қарағанды облыстық мәслихатына қарауға жіберілді. Аудит объектілеріне 2 ұсыным және 3 тапсырма берілді (*орындалды*).

Тексеру комиссиясы Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігіне ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру жөніндегі дерекқорды қалыптастыру және жүргізу және одан үзінді көшірме беру қағидаларына, қайта өңдеуші кәсіпорындардың ауыл шаруашылығы өнімін тереңдете қайта өңдеп өнім шығаруы үшін оны сатып алу шығындарын субсидиялау қағидаларына толықтырулар енгізу туралы ұсыныстар жіберді.

Мал шаруашылығы саласындағы мемлекеттік қолдау шаралары 2017-2019 жылдары 2016 жылға қарағанда ірі қара мал басын 12,5% - ға, жылқыларды 31,5% - ға, құстарды 25,1% - ға, түйелерді 4,8% - ға арттыруды қамтамасыз етті. Бұл ретте мал басының және мал шаруашылығы өндірісі көлемінің өсуі мал шаруашылығы өнімінің негізгі түрлеріне бағаның тұрақты деңгейін белгілеуде шешуші фактор болған жоқ (*2017-2019ж. ж. жыл сайынғы өсім - 5,6% - дан 9,3% - ға дейін*). Негізгі себептер-айтарлықтай сауда үстемесі бар көптеген делдалдар; шығындарды азайту үшін ауыл шаруашылығы өнімдері ағындарының қозғалысын оңтайландырудың болмауы; сатып алынған асыл тұқымды малдарды бір маусым ішінде оларды мал басының өсуі үшін пайдаланбай қайта сату; бекіре, албырт және тұқы балықтарын көбейтуге және өсіруге балық питомниктерінің қызығушылығының болмауы.

Өсімдік шаруашылығында мемлекеттік қолдау көрсету 2017 жылғы деңгейге қарағанда суармалы жерлер алаңының 91,8 мың гектардан 93,1 мың гектарға дейін өсуіне ықпал етті; бұл ретте, қажетті инженерлік инфрақұрылымның және ирригациялық жүйелердің жоқтығынан картоп пен көкөніс өсіру үшін тек 20,3 мың га (22%) пайдаланылады. Картоп өндірісінің көлемі 322,5 мың тоннадан 381,7 мың тоннаға дейін, көкөніс – 101,6 мың тоннадан 105,9 мың тоннаға дейін өсті.

«Еңбек» бағдарламасының микрокредит беруді кеңейту және кепілдендіру жөніндегі іс-шараларын іске асыру халықты кәсіпкерлікке тартуға ықпал етті, 2017-2019 жылдары және 2020 жылдың 1 жартыжылдығында микрокредит алушылар қосымша құрған тұрақты жұмыс орындарына 3 469 адам жұмысқа орналастырылды.

Ауыл шаруашылығы басқармасы – 494 618,4 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды:

- шағын несиелерді кепілдендіруге шығындарды тиімсіз жоспарлау - 421 775,0 мың теңге: өткен жылдары қаражаттың пайдаланылуына тиісті талдау жүргізілген жоқ, қаражат кепілдіктердің жоспарлы санын 115-тен 10-ға дейін

азайта отырып, 2019 жылғы желтоқсанда бюджетке қайтарылды (*талап етілмегендіктен жоспарлы тағайындаулар 2017 жылы 99% - ға - 374 027,0 мың теңгеден 2 790,0 мың теңгеге дейін, 2018 жылы 86% - ға - 417 341,0 мың теңгеден 60 000,0 мың теңгеге дейін қысқартылды*);

- 2019 жылғы 10 ай ішінде (ақпаннан қарашаға дейін) заңнаманың өзгеруіне байланысты талап етілмеген суармалы суды жеткізу бойынша қызметтер құнын субсидиялау қаражаты бюджетке қайтарылмаған - 50 028,0 мың теңге;

- тұқымдық және көшет материалының сорттық және себу сапаларын анықтау шығыстары бойынша 2020 жылға арналған бюджеттік өтінім ұлғайтылды - 6 455,5 мың теңге;

- «Қазақстандық аграрлық сараптама» АҚ тұқымдық және отырғызу материалының сорттық және егістік сапасын анықтау бойынша зертханалық зерттеулер үшін жоғары бағалар бойынша (орташа 1,5 есе) қызметтер төленді, бұл 15 326,7 мың теңге сомасында экономикалық шығындарға әкелді;

- қорларды есепке алу бойынша қаржылық есептілікті бұрмалау - 593,2 мың теңге (*есептен шығарылған мемлекеттік нөмірлік белгілер*);

- субсидияларды тиімсіз пайдалану: Шет ауданының «Ақшоқы» ШҚ - 140,0 мың теңге (*пайдалану мерзімі кемінде 2 шағылыстыру маусымымен шектелген кезде 7 тұқымдық қошқар сатып алынған сәттен бастап жарты жыл ішінде сатылды*); «Керней» ШҚ - 300,0 мың теңге (*сатып алынған 2 бұқа деректер базасында меншік иесіне есептелмейді*).

«Ауыл шаруашылығын қаржылай қолдау қоры» АҚ Қарағанды қаласы филиалы – 7 450,0 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды:

- «Еңбек» бағдарламасының 4 қатысушы сатып алған ірі қара мал мен жылқы малдары деректер базасында тіркелген сәттен бастап 2 ай - 1 жыл өткеннен кейін сатылды);

- жаңа тұрақты жұмыс орындарын ашпай-ақ, ісін жаңа бастаған кәсіпкерлер ретінде 3 кәсіпкерге шағын несие берілді..

Денсаулық сақтау жүйесінің коронавирустық инфекциясына қарсы күресті қамтамасыз ету жөніндегі дағдарысқа қарсы шараларды іске асыруға бөлінген бюджет қаражатын пайдалану тиімділігінің мемлекеттік аудитімен, 2 нысанда 2 336 125,5 мың теңге қамтылды (*денсаулық сақтау басқармасы, облыстық арнайы медициналық жабдықтау базасы*), 7 объектіде қарсы тексерулер жүргізілді.

1 100 783,7 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды, оның ішінде: қаржылық - 2 671,9 мың теңге (*Жезқазған қаласының көпсалалы ауруханасының ұзақ мерзімді активтерін дұрыс кіріске алмауы (пульсоксиметр, байланыссыз инфрақызыл термометр) - 554,0 мың теңге; Сәтпаев қаласының №1 орталық ауруханасының видеоларингоскопты - 1 328,9 мың теңге және 6 пульсоксиметрді - 789,0 мың теңге ұзақ мерзімді актив ретінде танымауы*); бюджет қаражатын тиімсіз жоспарлау - 991 574,3 мың

теңге; бюджет қаражатын тиімсіз пайдалану - 106 537,5 мың теңге (*мемлекеттік сатып алу туралы заңнаманы бұзу*); рәсімдік-8 бірлік. Қалпына келтіруге жататын 2 671,9 мың теңге толық көлемде қалпына келтірілді.

Аудит нәтижелері Қарағанды облыстық мәслихатына қарауға жіберілді. Аудит объектілеріне 1 ұсыныс және 5 тапсырма берілді (*орындалды*), тәртіптік жауапкершілікке 6 лауазымды тұлға тартылды (*сөгіс - 2, ескерту - 4*).

«Облыстық арнайы медициналық жабдықтау базасы» КММ - 1 098 111,8 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды: тиімсіз жоспарлау - 991 574,3 мың теңге (*коронавирустық инфекциямен күресті қамтамасыз ету бойынша дағдарысқа қарсы шараларды іске асыруға бөлінген қаражат қажеттіліктің болмауына байланысты игерілмеген және медициналық ұйымдардың күрделі шығыстарына қайта бөлінген*); бюджет қаражатын тиімсіз пайдалану - 106 537,5 мың теңге (*Арнайы тәртіп бойынша шарт жасалды және тікелей шарт жасасуды көздейтін тауарлар, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер тізбесіне енгізілмеген экспресс тест-жолақтарды сатып алуға 50% аванс төленді; шарт 2020 жылғы 30 наурызда жасалды, 2020 жылғы 13 мамырда бұзылды*).

Ведомстволық бағынысты ұйымдар мемлекеттік мүлікті беру тәртібін сақтамайды, атап айтқанда:

- «Облыстық клиникалық аурухана» КМК - Жергілікті атқарушы органның шешімінсіз жалпы сомасы 340 359,5 мың теңге мемлекеттік мүлікті Балқаш, Сәтбаев, Теміртау, Шахтинск қалаларының, Абай ауданының орталық ауруханаларына; Қарағанды қаласының балалар ауруханасына; Қарағанды қаласының Х.Ж. Мақажанов атындағы, Қарағанды қаласының №1 және №2 Көп бейінді ауруханаларына, Облыстық психоневрологиялық және туберкулезге қарсы диспансерлерге; облыстық балалар клиникалық ауруханасына беру жүзеге асырылды (*видеоларингоскоптар, ӨЖЖ аппараттары, пациенттің мониторлары, хирургиялық сорғыштар, перфузорлар, пульсоксиметрлер*);

- «Қарағанды қаласының №3 емханасы» КМК - без коммуналдық меншікті басқару жөніндегі уәкілетті органның – экономика басқармасының рұқсатынсыз 12 байланыссыз инфрақызыл термометр «Аймақтық акушерлік-гинекологиялық орталық» ЖШС, «Гиппократ» медициналық фирмасы ЖШС, «ҚР ҰҚК Қарағанды облысы бойынша департаменті» ММ, «Қарағанды облысының қорғаныс істері жөніндегі департаменті» РММ, «Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті» РМК уақытша пайдалануға берілді.

Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған "Еңбек" мемлекеттік бағдарламасының және жұмыспен қамтудың 2020-2021 жылдарға арналған Жол картасының 3-бағытын іске асыру тиімділігінің мемлекеттік аудитімен (параллельная проверка со Счетным комитетом) 6 объектіде 53 755 107,8 мың теңге облыстық бюджет қаражаты қамтылды, 7 объектіде қарсы тексерулер жүргізілді.

444 521,1 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды, оның ішінде: қаржылық – 437 299,0 мың теңге (*Бухгалтерлік есеп жүргізу кезінде – 428 884,6 мың теңге – «Сәтбаев қаласының №1 орталық ауруханасы» КМК мен «Шет ауданының орталық аудандық ауруханасы» КМК күрделі жөндеу бойынша шығыстары капиталға айналдырылмаған; бюджеттік өтінімге дұрыс емес есеп айырысулар - 4 816,0 мың теңге және қаражатты мақсатсыз пайдалану – 42,3 мың теңге - жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар; ағымдағы жөндеу бойынша орындалмаған жұмыстарға ақы төлеу - 3 556,1 мың теңге – «Қарқаралы тарихи-өлкетану мұражайы» КМК және «Мектеп-интернат-колледжі» ММ); бюджет қаражатын тиімсіз пайдалану – 7 222,1 мың теңге (жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасының өзін-өзі жұмыспен қамтығандар мен жұмыссыздар үшін емес, мемлекеттік қызметшілер мен бюджет саласының қызметкерлері үшін оқыту семинарларын өткізуі); рәсімдік - 29 бірлік. Қалпына келтіруге жататындар 437 299,0 мың теңге толық көлемде қалпына келтірілді.*

Аудит нәтижелері Қарағанды облыстық мәслихатына қарауға жіберілді. Аудит объектілеріне 5 ұсыныс (орындалды) және 12 тапсырма берілді (11 орындалды, 1 бақылауда), тәртіптік жауапкершілікке 4 лауазымды тұлға (сөгіс - 1, ескерту - 4), әкімшілік жауапкершілікке-1 лауазымды тұлға 222,2 мың теңге айыппұл сомасына тартылды.

Тексеру комиссиясымен Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму, білім, еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрліктеріне «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасына, жұмыспен қамтудың 2020-2021 жылдарға арналған жол картасына, әлеуметтік жұмыс орындарын ұйымдастыру және қаржыландыру қағидаларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ұсыныстар жіберілді, «Халықты жұмыспен қамтуға жәрдемдесудің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің бұйрығы, әлеуметтік-еңбек саласының бірыңғай ақпараттық жүйесі («Еңбек нарығы» ААЖ).

Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың мемлекеттік бағдарламасының 3-ші бағытын іске асыру аясында 2017-2018 жылдар аралығында және 2020 жылдың 8 айында 176 397 адам жұмысқа орналастырылды (өтініш білдіргендердің 86,7%), оның ішінде тұрақты жұмыс орындарына - 138 663 адам (78,6%), уақытша - 37 734 адам (21,4%).

Уақытша жұмыс орындарының құрылымында қоғамдық жұмыстарға (2017 жылы - 71,5 %, 2018 жылы - 74,1%, 2019 жылы - 73,5%, 2020 жылдың 8 айында - 77,6%) және жастар практикасына (2017 жылы - 11%, 2018 жылы - 12,5 %, 2019 жылы - 17,1%) әлеуметтік жұмыс орындарының үлесі төмендеген кезде (2017ж. - 12,6%, 2018ж. - 10,4%, 2019ж. - 9,4%) жұмысқа орналастыру үлесінің жыл сайын өсуі байқалады.

Жалпы облыс бойынша жұмыссыздық деңгейі 2017 жылы 4,7% - ды құрады (жоспар 4,9%), 2018 жылы - 4,5% (жоспар 4,9%), 2019 жылы - 4,4% (жоспар 4,8%). 2017-2021 жылдары 15% - дан 10% - ға дейін болжамды төмендеу кезінде өзін - өзі жұмыспен қамтыған халық құрамындағы нәтижесіз жұмыспен қамтылғандардың үлесі жоғары болып қалуда - 23% немесе 9 861 адам (2020 жылғы 1-тоқсан).

Өткізілген іс-шараларды бағалау жастар практикасын (кәсіпорындар мен ұйымдардан техникалық мамандықтарға сұраныстың болмауы; көбінесе жергілікті атқарушы органдарда және мемлекеттік мекемелерде жұмыс орындарын құру), сондай-ақ қоғамдық жұмыстарды ұйымдастыруда және әлеуметтік жұмыс орындарын құруда (жұмыссыздардың еңбек қызметін мерзімінен бұрын тоқтатуы) тиімсіз іске асырғанын көрсетті.

2020 жылға арналған Жұмыспен қамту жол картасы бойынша қарастырылған 625 жобаның тек 31-і (4,9%) ұзақ мерзімді активтерді құруға бағытталған. Жобалардың негізгі бөлігі-білім беру, денсаулық сақтау, мәдениет және спорт, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және инженерлік-көлік инфрақұрылымы объектілерін күрделі және ағымдағы жөндеу, елді мекендерді абаттандыру.

Жұмыспен қамту Жол картасының негізгі мақсаттары тиісті деңгейде сақталмаған: жұмыссыздарға жаңадан құрылатын жұмыс орындарының кемінде 50% - ын беру бойынша (4 жобаны жоспарлау және 22 жобаны іске асыру кезінде); қаражаттың жалпы көлемінің кемінде 90% - ы көлемінде отандық өндірушілерден тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алуға (45 жоба бойынша).

Құруға жоспарланған 16 106 жұмыс орнының 2020 жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша 13 127 жұмыс орны (81,5%) құрылды, оның ішінде халықты жұмыспен қамту орталықтары арқылы 8 053 жұмыс орны жоспары кезінде 6 635 жұмыс орны (82,4%) құрылды.

Жобаларды қаржыландыру жағдайында жұмыссыздарды жұмыспен қамту орталықтары арқылы жобаны іске асырудың барлық мерзіміне жұмысқа орналастыру туралы талаптар жоқ, нәтижесінде мердігерлік ұйымдарға жобаны іске асырудың соңғы айына жоспарланған жұмыссыздар санын жұмысқа орналастыру немесе іске асырудың бастапқы кезеңінде қысқа жұмыс мерзімімен қабылдау жеткілікті.

Қарағанды облысының спортын дамытуға бағытталған бюджет қаражатын және мемлекет активтерін жоспарлау мен пайдаланудың мемлекеттік аудитімен, 5 объектіде 24 215 481,5 мың теңге қамтылды, 8 объектіде қарсы тексерулер жүргізілді.

1 001 772,7 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды, оның ішінде: қаржылық – 73 938,6 мың теңге; бюджет қаражатын тиімсіз пайдалану – 927 834,1 мың теңге; рәсімдік - 18 бірлік. Қалпына келтіруге/өтеуге жататын 70 359,4 мың теңге толық көлемде қалпына келтірілді/өтелді.

Аудит нәтижелері Қарағанды облыстық мәслихатына қарауға жіберілді. Аудит объектілеріне 4 ұсыныс және 3 тапсырма берілді (орындалды), тәртіптік жауапкершілікке 9 лауазымды тұлға (*жұмыстан босату-5, лауазымын төмендету – 2, ескерту-2*), әкімшілік жауапкершілікке – 4 лауазымды тұлға 318,5 мың теңге айыппұл сомасына тартылды.

Тексеру комиссиясы Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігіне «Дене шынықтыру ұйымдарының қызметкерлеріне қосымша ақы төлеу қағидалары мен шарттарын бекіту туралы» бұйрыққа өзгерістер енгізу туралы ұсыныстар жіберді.

3,5 жылда (2017ж. – 2020ж. 1 жартыжылдық) спортты дамытуға бөлінген 20 905 726,3 мың теңге шығыстардың негізгі көлемі басымдық дәрежесі бойынша спорт түрлерін ранжирлеуге қарамастан, кәсіби клубтарды (футбол, хоккей, волейбол) қаржыландыруға бағытталған - 82,3%. 17,7% негізгі спорттық жетістіктер мен медальді сынақтан өткізетін басқа спорт түрлерін қаржыландыруға бағытталған.

Бұқаралық және балалар футболының дамуы мен қолжетімділігі қаржыландырудың жеткіліксіздігімен шектелген: футболмен айналысатын 28 108 адамның 2 595-і (9,2%) тегін айналысады.

Балалар мен жасөспірімдердің жекелеген спорт түрлерімен айналысу қажеттілігіне мониторинг жүргізілмейді, бұл спорт секцияларының қолжетімділігін анықтауға мүмкіндік бермейді.

Дене шынықтыру және спорт басқармасы - 64 396,8 мың теңгеге қаржылық бұзушылықтар анықталды: (*бюджеттік өтінімдерге негізсіз есеп айырысулар - 64 048,5 мың теңге, іссапар шығыстарын негізсіз төлеу – 480,6 мың теңге, сыйлықақылар – 196,2 мың теңге*).

«Шахтер» футбол клубы» АҚ - 923 998,1 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды: қаржылық – 285,1 мың теңге (*бухгалтерлік есепті жүргізу кезінде-арнайы киімнің жетіспеуі*), бюджет қаражатын тиімсіз пайдалану – 923 713,0 мың теңге (*өткен жылдардың кредиторлық берешегін өтеу -637 545, 0 мың теңге; жалақы қорын 24 бірлікке арттыру - 130 837,7 мың теңге; атқарушы директорлар мен бас жаттықтырушылардың жиі ауысуына байланысты футболшылармен және жаттықтырушылармен келісімшарттарды мерзімінен бұрын бұзғаны үшін өтемақы төлеу - 110 211,7 мың теңге; сот талқылаулары мен сот шығындарына әкеп соққан, ойыншылардың құқықтарын сатып алуға директорлар Кеңесімен келісілмеген шарттар жасасу - 45 118,6 мың теңге*).

«Жоғары спорт шеберлігі мектебі» КММ - 5 413,8 мың теңгеге қаржылық бұзушылықтар анықталды (*бухгалтерлік есеп жүргізу кезінде - 5 332,3 мың теңге - дебиторлық берешекті жасыру, жалақы бойынша артық төлеу – 81,5 мың теңге*).

«Техникалық спорт түрлері және техникалық шығармашылық бойынша облыстық мамандандырылған спорт мектебі» КММ - 4 499,9 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды: қаржылық – 378,8 мың теңге (*жалақы қорын*

арттыру – 328,5 мың теңге, тұрақсыздық айыбы өндірілмеген – 50,3 мың теңге); бюджет қаражатын тиімсіз пайдалану – 4 121,1 мың теңге (жалақы қорын 1 бірлікке арттыру).

«Мамандандырылған балалар мен жасөспірімдер жекпе-жек спорт мектебі» КММ - 3 194,0 мың теңгеге қаржылық бұзушылықтар анықталды (бухгалтерлік есепті жүргізу кезінде - дебиторлық берешекті жасыру).

«Облыстық олимпиадалық резервтің мамандандырылған жүзу спорт мектебі» КМҚК - 270,1 мың теңгеге қаржылық бұзушылықтар анықталды (ағымдағы жөндеу бойынша жұмыстардың құнын көтеру).

Жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеуге және іске асыруға бөлінген бюджет қаражатын жоспарлау мен пайдаланудың сараптамалық-талдау іс-шарасымен және мемлекеттік аудитімен құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасында облыстық бюджеттің 17 148 144,0 мың теңге қаражаты қамтылды.

2 927 038,1 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды, оның ішінде: қаржылық – 152 725,0 мың теңге (құрылыс кезінде – 125 119,9 мың теңге, тұрақсыздық айыбы өндірілмеген – 27 605,1 мың теңге); тиімсіз жоспарлау – 1 350 000,0 мың теңге (3 жоба бойынша әзірленген ЖСҚ-сыз қаржыландыру бөлінді); бюджет қаражатын тиімсіз пайдалану – 1 424 313,1 мың теңге (жобалар іске асырылмаған); рәсімдік - 27 бірлік. 152 725,0 мың теңге қалпына келтірілуге/өтелуге жатады, оның 7 902,2 мың теңгесі қалпына келтірілді/өтелді.

Аудит нәтижелері Қарағанды облыстық мәслихатына қарауға жіберілді. Аудит объектісіне 2 ұсыныс (орындалды) және 8 тапсырма (3 орындалды, 5 бақылауда) берілді, аудит материалдары сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл департаментіне, ішкі мемлекеттік аудит департаментіне, мемлекеттік сәулет-құрылыс бақылау басқармасына берілді.

Тексеру комиссиясы Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі Есеп комитетіне Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексіне толықтырулар енгізу жөніндегі мәселені қарау туралы ұсыныстар жіберді.

2013-2020 жылдар кезеңінде объектілерді салуға және реконструкциялауға 72 ЖСҚ әзірленді, оның ішінде 763 891,0 мың теңге сомасына 11 іске асырылмаған (ЖСҚ әзірлеуге бағытталған қаражаттың жалпы көлемінің 58,7%). ЖСҚ-ны 3 жыл ішінде іске асырудың болмауы оның ескіруіне әкеп соқтырады, бұл оны әзірлеуге жұмсалған бюджет қаражатының экономикалық ысырабына әкеп соғады.

Мердігерлердің шарттық міндеттемелерді орындауына тиісті деңгейде мониторинг, сондай-ақ сот талқылауларын қисынды аяқтауға дейін жеткізу жүргізілмейді: жоғалған уақыттың салдарынан жекелеген мердігерлер жобаларды іске асыруға және объектілерді пайдалануға беруге қабілетсіз банкрот деп танылды (облыстық көп бейінді балалар ауруханасын, Қарағанды

қаласында жедел жәрдем қосалқы станциясын, Жезқазған қаласында балабақша салу).

Салықтық әкімшілендіру тиімділігінің, жергілікті бюджетке түсетін түсімдердің, бюджетке түсетін түсімдерді алудың толықтығы мен уақтылылығының, сондай-ақ жергілікті бюджеттен қате (артық) төленген сомаларды қайтарудың, есепке алудың дұрыстығына мемлекеттік аудит 14 аудандық және қалалық мемлекеттік кірістер басқармаларында өткізілді.

Жалпы сомасы 60 498,4 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды, оның ішінде: қаржылық – 53 750,0 мың теңге (әлеуметтік және жеке табыс салығын төлеу бойынша - 30 916,7 мың теңге, қоршаған ортаға эмиссия үшін төлемдер - 7 272,1 мың теңге, мүлікке және жерге салынатын салықтарға - 2 994,4 мың теңге, көлік құралдарына - 12 071,3 мың теңге, бірыңғай жер салығына - 227,3 мың теңге; айыппұлдар бойынша - 268,2 мың теңге); бюджеттің тікелей шығындары – 6 748,4 мың теңге (айыппұлдар бойынша - 3 292,2 мың теңге; берешекке әкеп соққан есептің дұрыс жүргізілмеуі - 3 456,2 мың теңге); рәсімдік - 77 бірлік.

Аудит объектілеріне 3 ұсыным берілді (2 тапсырма орындалды, 1 бақылауда) және 33 тапсырма (30 тапсырма орындалды, 3 бақылауда), 10 лауазымды тұлға тәртіптік жауапкершілікке тартылды (қатаң сөгіс – 1, сөгіс – 1, ескерту - 8).

Тексеру комиссиясы Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік кірістер комитетіне жеке тұлғалардан салық берешегін өндіріп алу бөлігінде мемлекеттік кірістер органдарының жеке сот орындаушыларымен ведомствоаралық өзара іс-қимыл тетігін әзірлеу туралы ұсыныстар жіберді.

Жүйелі бақылаудың болмауына байланысты салықтардың бюджетке толық және уақтылы түсуі қамтамасыз етілмеген; 115 салық төлеуші бойынша камералдық бақылау жүргізілген жоқ; бірқатар жағдайларда көлік құралдарына салынатын салық есептелмеді, берешегі негізсіз азайтылды, әкімшілік айыппұлдар мөлшері төмендетілді; 72 борышкер бойынша мәжбүрлеп өндіріп алу, 205 факті бойынша әкімшілік жауапкершілікке тарту шаралары қабылданбаған.

Бірқатар салықтар бойынша аванс беру есебінен жоспарды орындау практикасы қалыптасуда, бұл есепті кезеңдегі түсімдер көлемінің артуына және келесі жылдарға арналған болжамның бұрмалануына әкеледі.

Айтарлықтай еңбек шығындарын талап ететін салықтық әкімшілендірудің қол режимін сақтау кадрлардың тұрақтамауына әсер етеді.

Аудандық (қалалық) бюджетті қосымша 4-деңгейге (ауыл, кент, ауылдық округ) бөлу ауылдық әкімдіктерде тиісті дағдылары бар мамандардың болмауына, сондай-ақ ақпараттық жүйеге қол жеткізуге байланысты салық түсімдерін есептеу мен бақылау процесін қиындатады.

Облыстық бюджеттерге жалпы сипаттағы трансферттерді және республикалық бюджеттен берілетін нысаналы трансферттерді және дағдарысқа қарсы шараларға бағытталған қаражатты жоспарлау және пайдалану тиімділігінің мемлекеттік аудиті (Есеп комитетімен бірлесіп) 3 объектіде жүргізілді.

Қаржы басқармасы: жалпы сипаттағы трансферттерді есептеу кезінде ескерілген нәтижелі жұмыспен қамтуды қамтамасыз етуге және жаппай кәсіпкерлікті дамытуға арналған шығыстар белгіленген көлемнен 2 600 500,0 мың теңгеге төмен қаржыландырылды, оның ішінде 1 196 600,0 мың теңгеге тиімсіз жоспарлау салдарынан (бағдарламаға қатысушылардан және микроқаржы ұйымдарынан өтінімдердің болмауы).

Жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасы: халықтың Жолаушылар тасымалы құнының қолжетімділігіне деген қажеттілігі іске асырылмаған, есептік тарифтердің расталмауына байланысты әлеуметтік маңызы бар 58 жергілікті автокөлік қатынастарының 17-сі субсидияланбаған; ИЖИДМ құзыретіне берілген «612/611 «Жаңаарқа-Қаражал» теміржол бағыты әлеуметтік маңызы бар жергілікті жолаушылар қатынастары тізбесінен алынып тасталынды; карантин кезеңінде (2020 жылғы сәуір-мамыр) «Балқаш-Саяк» бағыты бойынша темір жол көлігімен және 20 бағыт бойынша автокөлікпен жергілікті жолаушылар тасымалын қабылдау қамтамасыз етілмеген, тиісінше 11 106,0 мың теңгеге және 31 424,0 мың теңгеге субсидиялар төленді.

Энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасы: Түркістан қаласындағы аттракциондары бар қалалық саябақты абаттандыру бойынша іс жүзінде орындалмаған жұмыс көлемі төлеуге қабылданды - 1 902,9 мың теңге (жұмыстарды орындау арқылы қалпына келтірілді); бюджет қаражатын тиімсіз пайдалану - 617,5 мың теңге (дауыс зорайтқыш үшін сатып алынған кронштейндер пайдаланылмады-58 дана.); Абай, Шет аудандары кенттерінің тұрғындарына ауыз су беру қызметтерінің құны бойынша шығындар нақты тұратын су берушілердің деректеріне сәйкес келмеген жағдайда субсидияланған.

Қарағанды облысының мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобаларын іске асыру тиімділігін талдау және мемлекеттік аудит нәтижелері туралы ақпарат осы есептің 4.3-кіші бөлімінде орналастырылған.

Квазимемлекеттік сектордың жекелеген субъектілері қызметінің сараптамалық-талдау іс-шарасының және тиімділігінің мемлекеттік аудитінің нәтижелері туралы ақпарат, сондай-ақ квазимемлекеттік сектордың жекелеген субъектілерінің активтерін басқару тиімділігіне мемлекеттік аудиттің нәтижелері туралы ақпарат осы есептің 4.4-кіші бөлімінде орналастырылған.

4.3. Мемлекет активтерін пайдалану тиімділігін бағалау

Облыстық коммуналдық құнының активтерінің құны 79 396 590,7 мың теңгені құрады, оның ішінде: ғимараттар-47 901 731,1 мың теңге, құрылыстар – 4 253 184,2 мың теңге, көлік құралдары – 2 258 102,5 мың теңге, өзге де негізгі құралдар – 24 983 573,0 мың теңге.

2020 жылы мүліктік жалға берудің 308 шарты жасалды, коммуналдық мүлікті жалға беруден облыстық бюджетке 78 526,8 мың теңге түсті (*жоспарға 105,7%*), шағын және орта бизнес субъектілерінің жалдау төлемдерінің тоқтатылуына байланысты (*пандемия*) 2019 жылға қарай 58 474,7 мың теңгеге (42,7%) төмендеді.

Облыстық бюджетке коммуналдық мемлекеттік кәсіпорындардың таза кірісінің бір бөлігінің түсімдері денсаулық сақтау кәсіпорындарынан 380 639,2 мың теңгені (*жоспарға 100,4%*) құрады, 2019 жылға қарағанда 99 260,0 мың теңгеге (35,3%) өсіммен; мемлекеттік меншіктегі заңды тұлғаларға қатысу үлесіне кірістер – «Saryarqaqparat» ЖШС-нен 3 055,5 мың теңге (*жоспарға 100%*) құрады. 2019 жылдағыдай мемлекет меншігіндегі акциялардың мемлекеттік пакеттеріне дивидендтер жоспарланбаған және бюджетке есепке алынбаған (*2018 жылы 33 218,5 мың теңге түскен*).

Қаржы активтерін сату жүргізілген жоқ; 1 500 000,0 мың теңге (жарғылық капиталды ұлғайту) сомасына қосымша акциялар шығару және орналастыру жолымен «Сарыарқа ӘКК» АҚ акциялары түрінде қаржылық активтер сатып алынды.

Уәкілетті органдар мен коммуналдық заңды тұлғалар квазимемлекеттік сектордың 21-ші Ұйымының Даму жоспарларының орындалуы бойынша есептерді және 11 ұйымның 2019 жылға арналған жылдық қаржылық есептілікті ұсынуын қамтамасыз етпеді.

Денсаулық сақтау басқармасының ведомстволық бағынысты кәсіпорындары 1 292,7 мың теңге сомасындағы таза табыстың бір бөлігін бюджетке аудармаған, 2019 жылғы мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі қызметтің нәтижелері туралы есептің деректерін бұрмалауға жол берілген.

Облыстың коммуналдық меншіктегі мемлекеттік ұйымдары есептен шығарылатын көлік құралдарын «ӨКМ Операторы» ЖШС-нің бірыңғай операторына тікелей кәдеге жаратуға тапсыру құқықтарын пайдаланбаған, бұл 1 769,8 мың теңге сомасында бюджет шығынына алып келді.

Экономика басқармасы коммуналдық мүліктің мақсатты және тиімді пайдаланылуын бақылау, облыстық мемлекеттік ұйымдардың мүлкін мүліктік жалдауға (жалға алуға) беруді тиісті талдау қамтамасыз етілмеген, бұл шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне жалдау ақысын 4 816,3 мың теңгеге арттыруға алып келді.

Тексеру комиссиясымен Қарағанды облысының 2 объектісінде (денсаулық сақтау басқармасы; тілдерді дамыту бойынша) мемлекеттік-

жекешелік әріптестік жобаларын іске асыру тиімділігіне талдау және мемлекеттік аудит; сондай-ақ білім беру саласындағы жобалардың іске асырылуын талдау жүргізілді. Аудит қорытындысы бойынша 15 рәсімдік бұзушылық анықталды.

Аудит нәтижелері қарастыру үшін Қарағанды облыстық мәслихатына жолданды. Аудит нысандарына 2 ұсыным мен 2 тапсырма (*орындалды*) берілді, тәртіптік жауапкершілікке 1 қызметкер тартылды.

«Қазақстандық мемлекеттік-жекешелік әріптестік орталығы» АҚ деректері бойынша Қарағанды облысы мемлекеттік-жекешелік әріптестік (*бұдан әрі-МЖӘ*) жобаларын іске асыру бойынша өңірлердің жалпы рейтингінде 3 – ші орынды алады.

2017 жыл - 2020 жылдың 1 жартыжылдығы кезеңінде жеке серіктестердің бастамасы бойынша 47 МЖӘ шарты жасалды (*денсаулық сақтау - 36, білім беру - 10, тілдерді дамыту-1*). 44 жоба іске асырылуда, 1 079 жұмыс орны құрылды. Мемлекеттік органдардың қатысуы мемлекеттік меншік объектілерін пайдалану құқығын беру және мемлекеттің көрсетілетін қызметтерді тұтынуына кепілдік беру нысанында жүзеге асырылады. 3 жоба іске асырылмаған: Жезқазған қаласында 160 орындық балабақшаны қайта жаңарту және пайдалану (*жекеше әріптестің бас тартуы*), «Шахтинск қаласының орталық ауруханасы» КМК базасында компьютерлік томография кабинетін ашу» (*аурухана ғимаратына күрделі жөндеу жүргізу*), Жезқазған өңірінің медициналық ұйымдары үшін жылына 500 000 зерттеуге арналған орталықтандырылған медициналық зертхана ашу (*карантинге байланысты монтаждау және іске қосу бойынша мамандардың келу мүмкіндігінің болмауы*).

Мемлекеттік және жеке әріптестер экономиканың нақты секторындағы жобаларға (*тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, көлік, инфрақұрылым және т.б.*) олардың айтарлықтай капитал сыйымдылығына, бәсекелестік ортаның болуына байланысты бастамаған; салалық басқармалардың әлеуетті жекеше серіктестермен жұмысының жеткіліксіздігіне байланысты спорт, туризм саласындағы жобалар іске асырылмаған.

Жергілікті атқарушы органдар жобалардың іске асырылу тиімділігіне тиісінше мониторинг пен бақылау, талдау жүргізбейді; МЖӘ шарттарының басым бөлігінде нәтижелерге қол жеткізуді бағалау өлшемшарттары мен көрсеткіштері белгіленбеген. Салалық басқармалардың үйлестіруші - экономика басқармасымен тиісті ведомствоаралық өзара іс-қимылы жоқ.

■ Денсаулық сақтау басқармасы – медициналық қызметтер тізбесін кеңейту, олардың қолжетімділігі мен сапасын арттыру мақсатында жобалар іске асырылды:

- 3 компьютерлік томография кабинеті (*Қарағанды, Балқаш, Теміртау қалалары*), магнитті-резонансты томографияның 5 кабинеті (*Қарағанды, Балқаш, Теміртау, Жезқазған қалалары*); 51 жұмыс орны құрылды, компьютерлік томографта - 7 577, магнитті-резонансты томографта - 34 180

зерттеу жүргізілді;

- 4 офтальмологиялық орталық (*Қарағанды, Балқаш, Теміртау, Жезқазған қалалары*); 48 жұмыс орны құрылды, 335 576 қызмет көрсетілді;
- 4 гемодиализ орталығы (*Шахтинск, Саран, Сәтпаев қалалары, Жаңаарқа ауданы*); 38 жұмыс орны құрылды, 18 727 процедура жүргізілді;
- 4 оңалту орталығы (*Қарағанды, Теміртау, Жезқазған қалалары*); 134 жұмыс орны құрылды, 4 542 процедура жүргізілді;
- 3 емхана (*Қарағанды қ.*); 27 дәрігерлік учаске ашылды, 293 жұмыс орны құрылды, 693 040 қызмет көрсетілді;
- аллергологиялық орталық (*Қарағанды қ.*); 35 жұмыс орны құрылды, 18 054 қызмет көрсетілді;
- гематология орталығы (*Қарағанды қ.*); 64 жұмыс орны құрылды, 1 645 науқас емделді, 4 542 пациент амбулаториялық-емханалық медициналық көмек алды;
- маммологиялық орталық (*Қарағанды қ.*); 22 жұмыс орны құрылды, 6 097 қызмет көрсетілді;
- 2 емхана құрылысы (*Қарағанды қ. –11а ш/а, Балқаш қ. –3.Сабитова ш/а*);
- цифрлық денсаулық сақтауды енгізу; 55 жұмыс орны құрылды, 10 340 адам онлайн-сервисті пайдаланады;
- облыстың ауылдық денсаулық сақтау объектілерін интернетке қол жеткізу үшін деректер берудің спутниктік арналарымен қамтамасыз ету; 47 елді мекен қосылған.

МЖӘ шеңберінде Қарағанды, Теміртау, Жезқазған, Балқаш, Шахтинск қалаларында және Жаңаарқа ауданында 18 Денсаулық сақтау объектісін бақылау қарауымен олардың 4-і (22%) жұмыс істемегені және медициналық қызметтер көрсетпегені анықталды:

- «Шахтинск қаласының орталық ауруханасы» КМК базасында компьютерлік томография кабинеті - аурухана ғимаратына күрделі жөндеу жүргізуге байланысты;
- «Жезқазған қаласының көпсалалы ауруханасы» КМК орталықтандырылған медициналық зертханасы - коронавирустық пандемияға және карантиндік шараларды қабылдауға байланысты желдету жүйесін монтаждау және іске қосу жөніндегі мамандар бригадасының келу мүмкіндігінің болмауына, сондай-ақ желдету қораптарын дайындау өндірісінің жабылуына байланысты пайдалануға берілмеген;
- «Қарағанды қаласының №3 емханасы» КМК компьютерлік томография кабинеттері - 2020 жылдың қаңтарында жабдықтың істен шығуына байланысты;
- «Балқаш қаласының орталық ауруханасы» КМК магнитті-резонансты томография кабинеті - 2020 жылдың мамыр айында жабдықтың істен шығуына байланысты.

Облыстық деңгейде жергілікті МЖӘ жобаларын консультациялық сүйемелдеу бойынша заңды тұлғаны айқындау туралы нормативтік-құқықтық актінің болмауына байланысты мемлекеттік әріптестің бастамасы бойынша 2018 жылы әзірленген жалпы сомасы 20 669 892,0 мың теңгеге 2 жоба жүзеге асырылмайды (*Қарағанды қаласында 300 төсектік облыстық көпбейінді аурухана салу және пайдалану.; облыстың медициналық ұйымдарын цифрлық медициналық жабдықтармен жарақтандыру*).

Облыстық бюджет шығыстарының көлемі 2 951,1 мың теңге болатын салалық, экономикалық және қаржылық қорытындылармен (сараптамалармен) мақұлданған 3 жоба шарт жасасудан бас тарту салдарынан іске асырылмайды:

- Облыстың мемлекеттік медициналық ұйымдарында эндоскопиялық жабдыққа сервистік қызмет көрсетуді кешенді көрсету - орынсыздығы себебінен мемлекеттік әріптестің (*денсаулық сақтау басқармасы*) бас тартуы;

- Облыстың мемлекеттік медициналық ұйымдарының жергілікті желілерін дамыту - экономикалық орынсыздығы себебінен жекеше әріптестің (*«Байланыс комбинаты» ЖШС*) бас тартуы;

- Қарағанды қ. магнитті-резонансты томография кабинетінің ашылуы - жекеше әріптестің (*«Оптимус Медика» ЖШС*) магниттік-резонанстық томографтың тасымалдау кезінде жіберілген ақауына және таяу кезеңде оған қосалқы бөлшектерді сатып алу мүмкін еместігіне байланысты бас тартуы.

- Тілдерді дамыту жөніндегі басқармасы – мемлекеттік және ағылшын тілдерін меңгерген азаматтардың санын арттыру мақсатында 2019 жылы 800 адам оқытылды (*оның ішінде азаматтық қызметшілер – 472, мемлекеттік қызметшілер - 142, өзін - өзі жұмыспен қамтыған азаматтар-186*)), 2020 жылдың бірінші жартыжылдығында - 315 адам (*оның ішінде азаматтық қызметшілер-72, мемлекеттік қызметшілер - 172, өзін - өзі жұмыспен қамтыған азаматтар-71*).

2017 жылғы әлеуметтік сауалнаманың деректері бойынша облыс республикада мемлекеттік тілді меңгерген ересек тұрғындардың үлесі бойынша 12-орынды, ағылшын тілін және 3 тілді (*мемлекеттік, ағылшын, орыс*) меңгерген ересек тұрғындардың үлесі бойынша 14-орынды алады.

Өткен жылмен салыстырғанда 2019 жылы мемлекеттік тілді меңгерген халықтың үлесі 79% - дан 82% - ға дейін, ағылшын тілін білетін халықтың үлесі 15% - дан 18% - ға дейін ұлғайды.

- Білім басқармасы - МЖӘ жобаларын іске асыру балаларды мектепке дейінгі біліммен қамтуды ұлғайтуға, оқу орындарында тамақтандыруды ұйымдастыруға бағытталған.

2017-2019 жылдары жеке меншік нысанындағы балабақшалар саны 42-ден 77-ге дейін ұлғайды (*мектепке дейінгі ұйымдардың жалпы саны-536*). МЖӘ жобаларын іске асырудың 3-6 жастағы балаларды мектепке дейінгі тәрбиемен және оқытумен қамтудың өсуіне әсері болмашы – МЖӘ жобалары шеңберінде 1 395 бала (3,5%) қамтылды. 3-6 жастағы балаларды мектепке дейінгі тәрбиемен және оқытумен қамту бойынша облыстың даму

бағдарламасының нысаналы индикаторына қол жеткізілді: 39 500 бала (100%) қамтылды.

Жеке серіктестердің қатысуы олардың меншігіндегі активтерді жөндеумен және ұстаумен шектеледі, МЖӨ аясында балабақшалар құрылысы жүзеге асырылмады. Жеке бастаманың негізгі мақсаты-мемлекеттік тапсырыс бойынша қызмет көрсетуден ұзақ (*20 жылға дейін*) мерзімге тұрақты кіріс алу.

Жеке серіктестердің бас тартуына байланысты 2018 жылы облыстық бюджет шығыстарының көлемі 3 934,8 мың теңгені құрайтын оң салалық, экономикалық және қаржылық қорытындылармен (сараптамалармен) мақұлданған 4 жоба іске асырылмайды: Балқаш, Сәтбаев қалаларында балабақшалар ашу; Сәтбаев, Қарағанды қалаларында балабақшаларды қайта құру және пайдалану.

Жергілікті атқарушы органдардың оқу орындарын тамақтандыруды ұйымдастыру бойынша жеке әріптестерді таңдау тәсілін негізсіз қолдануына байланысты 8 жобаны іске асыру жүзеге асырылмайды; сараптама қызметтеріне ақы төлеу бойынша облыстық бюджеттің шығыстары 7 869,6 мың теңгені құрады.

4.4. Квазимемлекеттік сектор субъектілерінің активтерін пайдалану тиімділігін бағалау

2020 жылдың 1 қаңтарына Мемлекеттік мүлік тізілімінің деректеріне сәйкес облыстық коммуналдық меншікте 284 заңды тұлға бар: 174 мемлекеттік мекеме, 52 қазыналық кәсіпорын, 50 шаруашылық жүргізу құқығындағы кәсіпорын, 4 акционерлік қоғам, 4 жауапкершілігі шектеулі серіктестік.

Уәкілетті органның жедел деректері бойынша 2019 жылы есеп ұсынған 106 облыстық квазимемлекеттік сектор субъектілерінің ішінен (*2018 жылы - 116*) 58 ұйым немесе 54,7% (*2018 жылы – 68 немесе 58,6%*) пайда алды; нөлдік қаржылық нәтиже - 24 немесе 22,6% (*2018 жылы – 10 немесе 8,6%*); залал - 24 немесе 22,6%, оның ішінде денсаулық сақтау саласындағы 10 кәсіпорын (*2018 жылы – 38 немесе 32,8%*).

«Қарағанды-Инвест» АҚ, «Сәтбаев қаласының №1 орталық ауруханасы» КМК, «Жәйрем кентінің ауруханасы» КМҚК, «М.Төрегелдин атындағы Жезді кентінің тау-кен және балқыту ісі тарихы мұражайы» КМҚК есептері ұсынылмаған.

Жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерге бекітілген мүлікті сатудан түсетін түсімдер 2020 жылы 46 783,1 мың теңгені (*жоспарға 172,5%*) құрады, оның ішінде: ғимараттар кешенін сатудан - 26 868,4 мың теңге; автокөлік құралдарынан - 18 777,4 мың теңге, өткен жылғы сауда - саттық нәтижелері бойынша мүліктен - 1 137,2 мың теңге.

Өткен жылдағыдай, мемлекеттік мүлікті басқару бойынша қызмет нәтижелері туралы есепке талдамалық жазбада басқарма төлемге қабілетсіз

мемлекеттік кәсіпорындар мен мемлекет бақылайтын АҚ (ЖШС) қаржылық-экономикалық сауықтыру, ұйымдарды басқару тиімділігін арттыру бойынша ұсыныстар берген жоқ.; ұйымдарды басқару кезінде анықталған жүйелік кемшіліктер мен проблемаларға талдау жүргізілмеген.

Тексеру комиссиясымен квазимемлекеттік сектор субъектілері қызметінің тиімділігі бойынша 2 аудиторлық іс-шара өткізілді.

Квазимемлекеттік сектордың жекелеген субъектілері қызметінің сараптамалық-талдау іс-шарасымен және тиімділік мемлекеттік аудитімен 2 объектіде 13 768 650,1 мың теңге қамтылды. 2 638 692,0 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды, оның ішінде: қаржылық – 89 870,3 мың теңге (дивидендтер бойынша бюджет шығындары, негізсіз сыйлықақы беру, тұрақтандыру қорынан өнімді өткізу кезіндегі шығындар), өзге де бұзушылықтар – 2 548 821,7 мың теңге (қаражатты лимиттен тыс депозиттерге орналастыру, үй-жайды өтеусіз жалға беру), процедуралық – 14 бірлік. Өтеуге/қалпына келтіруге жататын 2 347,0 мың теңге толық көлемде өтелді/қалпына келтірілді.

Аудит нәтижелері қарастыру үшін Қарағанды облыстық мәслихатына жолданды. Аудит нысандарына 7 ұсыным (орындалды) мен 9 тапсырма (8 орындалды, бақылауда – 1). Тексеру комиссиясының нұсқамасын орындамағаны үшін «Сарыарқа» арнайы экономикалық аймағын басқарушы компания» АҚ басшысы 145,8 мың теңге айыппұл сомасына әкімшілік жауапкершілікке тартылды.

Тексеру комиссиясы Қазақстан Республикасының Қаржы, Ұлттық экономика, ауыл шаруашылығы министрліктеріне «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ұсыныстар жіберді.

Сарыарқа «әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациясы» АҚ (бұдан әрі-Қоғам) – 2 637 533,4 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды, оның 1 360,0 мың теңгесі өтелуге жатады және өтелді.

Екінші деңгейдегі 11 банктің депозиттік шоттарында ақша қаражаты орналастырылған, оның ішінде қаржылық жағдайы тұрақсыз банктерде («Qazaq Banki» АҚ және «Астана Банкі» АҚ) 2016 жылы - 4 688 710,0 мың теңге, 2017 жылы – 3 893 120,0 мың теңге, 2018 жылы – 729 504,0 мың теңге, 2019 жылы – 234 933,8 мың теңге. Лимиттен жоғары 2 547 375,1 мың теңге орналастырылды.

2018 жылы банкротқа ұшыраған екінші деңгейдегі банктердің шоттарындағы «мұздатылған» ақша қаражаты бойынша экономикалық шығындар 1 978 666,0 мың теңгені құрады. Бұл ретте, Қоғамның ішкі аудит қызметімен «QazaqBanki» АҚ және «Астана Банкі» АҚ шоттарында ақша қаражатын орналастыру бойынша 3 тексеру нәтижелері бойынша бұзушылықтар анықталған жоқ.

2017 жылы жай акциялар бойынша дивидендтер есептеу туралы шешім қабылданған жоқ, соның нәтижесінде 75 786,5 мың теңге сомасында мемлекеттік акцияларға дивидендтер алынған жоқ.

«Шайыр Тау» ЖШС берешегін өндіріп алу бойынша талап-арыз жұмыстарын уақтылы жүргізбеу 11 736,8 мың теңге сомасында ұсынылған кепілді депозиттік шоттан есептен шығару салдарынан жоғалған пайдаға алып келді.

Қоғамның сатып алудың негізгі көлемі (2018 жылғы сәуірден бастап 2019 жылғы қарашаға дейін) бір көзден алу тәсілімен жүзеге асырылды, оны қолдану кезінде қаражатты үнемдеу барынша аз.

Тұрақтандыру қорын жаңартуды жүзеге асыру кезінде азық-түлік тауарларын көтерме бағамен (нарықтағыдан төмен) сату 1 360,0 мың теңге сомаға шығындарға алып келді.

Бюджет қаражатын тиімсіз пайдалану: 2015 жылы азық - түлік тауарларын сатып алуға бөлінген 1 052 546,0 мың теңгеден 254 487,8 мың теңге (24%) игерілді, пайдаланылмаған қаражат қалдығы 798 058,2 мың теңге 2016 жылы бюджетке қайтарылды; 2017 жылы тұрақтандыру қоры 60 064,0 мың теңге көлемінде, 2018 жылы -130 016,0 мың теңге көлемінде қалыптастырылды.

Ауыл шаруашылығы басқармасымен тиісті өзара іс-қимыл қамтамасыз етілмеген. Тұрақтандыру қорын және тауар интервенциясын қалыптастыру туралы шешімдерді уақтылы қабылдамау, нарықты жеткілікті түрде тиімді талдау, көктемгі кезеңде тауарларды сатып алу бағаны тұрақтандыруға тиісті реттеушілік әсер етпейді.

Активтерді тиімсіз пайдалану: 4 павильон, 2 көкөніс қоймасы, гаражы бар жер учаскесі жалға берілмейді.

Мерекелерге басшылық құрамға жалпы сомасы 1 275,0 мың теңге сыйлықақылар негізсіз төленді.

Кадрлардың жоғары тұрақтамауы байқалады: 2016 жылы - 25% (16 қызметкер жұмыстан босатылды/штат саны 64), 2017 жылы - 18% (13/72), 2018 жылы - 23% (17/75), 2019 жылы-34% (22/65).

Тұтастай алғанда, Қоғамның қаржылық жағдайы перспективада тұрақсыз және мемлекеттің қолдауына тәуелді болып бағаланады.

«Сарыарқа «Арнайы экономикалық аймағын басқарушы компания» АҚ (бұдан әрі-Қоғам) - 1 158,6 мың теңгеге бұзушылықтар анықталды, оның 987,0 мың теңгесі қалпына келтірілуге жатады және қалпына келтірілді.

Шығынды қызметіне қарамастан, басшылық құрамға жалпы сомасы 987,0 мың теңге сыйлықақы төленді. Үй-жай өтеусіз негізде жалға берілді, бұл 171,6 мың теңге сомасында экономикалық шығындарға алып келді. Активтерді тиімсіз пайдалану: 2011 жылдан бері пайдаланылмайды және ауданы 90 га (АЭА-ның барлық аумағының 15%) және 165 мегаватт электр энергиясы (қосалқы станциялардың жалпы қуаты 220 мегаватт) жер учаскесі басқа инвесторларға берілмейді, бұл жаңа жобаларды іске асыруға және құруға кедергі келтіреді.

Өтінімдерді қабылдаудың ашық болмауы, жекелеген қатысушыларға артықшылықтар беру, қатысушылардың міндеттемелерін орындау бойынша тиісті бақылаудың болмауы бірқатар нысаналы индикаторларға қол жеткізбеуге

алып келді: шетелдік инвестициялар көлемі - 22,9% (12,8 млрд.теңге), өндіріс көлемі - 43% (90,5 млрд. теңге), қызметтің қосалқы түрін жүзеге асыратын тұлғалар саны – 2,4% (6 адам), жұмыс орындарының саны – 48,9% (842 бірлік).

АЭА қатысушыларының қызметі әрдайым тұрақты бола бермейді, бұл объективті факторлармен (әлемдік бағаның өзгеруі, өндірілетін өнімге сұраныстың төмен деңгейі және т.б.), сондай-ақ субъективті факторлармен (қатысушылардың мәлімделген жобаларды іске асырмауы, қоғамның уақтылы шаралар қабылдамауы және т.б.) байланысты. 2016-2018 жылдары жинақталған залалдың елеулі көлемі 646 835,0 мың теңге сомасында және 2019-2023 жылдарға жоспарланған 2 677 806,7 мың теңге сомасында амортизация есебінен активтердің қалпына келтірілмеуі Қоғам мен АЭА қызметінің тұрақсыздану тәуекеліне әкеп соғады.

АЭА қатысушыларының өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына әсері «тиімді» және «шартты-тиімді» арасында бағаланады.

"Қарағанды су қоймалары" КМК (әкімші - Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы) квазимемлекеттік сектордың жекелеген субъектілерінің активтерін басқару тиімділігінің мемлекеттік аудитімен 208 445,0 мың теңге, 27 901,9 мың теңге қамтылды, оның ішінде: қаржылық – 6 133,0 мың теңге (негізгі құралдар - су қоймалары, бөгет, дамба, су қоймасы кіріске алынбаған), тиімсіз пайдалану – 21 768,9 мың теңге (әзірленген жобалау-сметалық құжаттамасы бар 4 су қоймасын күрделі жөндеу бойынша жобалар іске асырылмаған), процедуралық – 5 бірлік. Қалпына келтіруге жататын 6 133,0 мың теңге толық көлемде өтелді/қалпына келтірілді.

Аудит нәтижелері қарастыру үшін Қарағанды облыстық мәслихатына жолданды. Аудит нысандарына 1 ұсыным мен 2 тапсырма (орындалды) берілді, тәртіптік жауапкершілікке 1 қызметкер тартылды.

Облыстық коммуналдық меншіктегі (2020 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша) 38 су шаруашылығы және гидротехника құрылыстары авариялық жағдайда-16 объект (42%), қанағаттанарлықсыз жағдайда - 22 объект (58%). Бұл ретте, объектілердің көпшілігі пайдалану мерзімі 36-75 жылдан асатын 1946-1984 жылдар кезеңінде енгізілген. 34 объектіде су шаруашылығы паспорттары жоқ (89%), 36 объектіге (95%) арналған қауіпсіздік декларациясы әзірленбеген.

V БӨЛІМ. ҚОРЫТЫНДЫ БӨЛІМ

5.1. Қорытындылар

2020 жылы облыстық бюджеттің атқарылуы коронавирустық инфекцияның пандемиясы және оны таратпау жөнінде шектеу шараларын қабылдау жағдайында жүзеге асырылды, бұл белгілі бір дәрежеде өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуын тежеуші факторға айналды.

Көмір, марганец кенін өндіру көлемі төмендеді; жеңіл, қағаз, химия өнеркәсібі, машина жасау, жиһаз, балық, сүт, ұн, шұжық өндірісінің көлемі; жолаушылар айналымының, бөлшек және көтерме сауда айналымының көлемі; бақша өнімдерін жалпы жинау; құс басының саны қысқарды; ЕЭҚ елдерімен өзара сауда көлемі төмендеді.

Жылдық инфляция 6,7%; азық - түлік тауарларына - 10,6%, азық - түлік емес тауарларына - 4,9%, ақылы қызметтерге - 3,2% бағаның өсуі болды.

Жұмыссыздық деңгейі 2020 жылдың 4 тоқсанында 4,4% - дан 4,5% - ға дейін өсті%, жұмыссыз халықтың саны 30,5 мың адамды құрады, оның ішінде жастар – 5,2 мың адам (17%).

Облыс халқының саны - 1 375,8 мың адам, 2019 жылға қарай 1 094 адамға азайды. Көші - қон сальдосы теріс – 8,9 мың адам, кеткендердің жалпы санынан - 70,6% еңбекке қабілетті халық, оның басым бөлігі жоғары білімді-61%.

Облыстық бюджет түсімдерінің көлемі 418 316 162,8 мың теңгені (*жоспарға 100,6% және 2019 жылға 148,2%*), шығыстар – 421 495 481,1 мың теңгені (*жоспарға 99,4% және 2019 жылға 151,7%*) құрады. Тапшылық 66 697 092,3 мың теңге мөлшерінде қалыптасты (*Жоспарға 90,8%, 2019 жылға 13,7 есе өсіммен*). Тапшылықты қаржыландыру көзі ретінде республикалық бюджеттен берілетін бюджеттік кредиттер мен облигациялық қарыздар пайдаланылды. Түсімдердің жалпы сомасындағы қарызға алынған қаражаттың үлесі 5,8% - дан 16,3% - ға дейін өсті.

2021 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша жергілікті бюджеттің жинақталған борышының көлемі 111 371 826,5 мың теңгені және белгіленген лимит шегінде 1 251,3 мың АҚШ долларын - 114 021 236,4 мың теңгені құрады (*2019 жылы - 53 854 082,2 мың теңге, 62 523 666,1 мың теңге лимит кезінде*); борыштық жүктеме деңгейі - 1,1% (*2019 жылы - 2,8%, 2018 жылы - 1,8%*) шекті мәнде 10%.

2020 жылы түсімдердің жалпы көлемінің өсуі меншікті кірістердің өсуінен едәуір асып түседі: 21% – ға қарсы 48% (*2019 жылы-11% - ға қарсы 26%*).

Облыстық бюджет кірістерінің құрылымында республикалық бюджеттен берілетін трансферттердің басым болуы сақталуда – 260 741 478,6 мың теңге (75,5%), меншікті кірістер – 82 255 141,9 мың теңге (23,8%).

2019 жылмен салыстырғанда меншікті кірістер көлемі 14 226 364,1 мың теңгеге (21% - ға) ұлғайды. Жеке кірістердің өсуіне заңды тұлғалардан корпорациялық табыс салығын республикалық деңгейден жергілікті деңгейге беру (ірі кәсіпкерлік субъектілерінен және мұнай секторы ұйымдарынан түсетін түсімдерді қоспағанда), ірі кәсіпорындар бойынша еңбекақы төлеу қорын ұлғайту, жаңа объектілерді іске қосу және өндірісті кеңейту әсер етті.

Меншікті кірістерінің негізгі көзі салықтық түсімдер болып қала береді – 95,2%, салықтық емес түсімдер үлесіне 4,7%, негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер – 0,1% келеді.

Салық түсімдерінің оң серпініне қарамастан, бірқатар жылдар бойы бюджеттің нақты түсімдер бойынша одан әрі түзетіле отырып, оның пессимистік болжамын әзірлеу мен бекітудің теріс практикасы сақталуда.

Бюджет шығыстарын қалыптастыру кезінде, алдыңғы жылдардағыдай, әкімшілердің уәкілетті органмен сындарлы өзара іс-қимылы жоқ, бюджеттік бағдарламаларды әзірлеудің, олардың өлшемшарттарын айқындаудың тиісті сапасы қамтамасыз етілмеген. Бюджеттік бағдарламаларды, бюджеттік өтінімдерді қалыптастыру кезінде бұзушылықтарға 31 әкімшінің 13-і (42%) жол берді. Облыстық бюджетті қалыптастыру және атқару процесіндегі кемшіліктер экология, жылумен жабдықтау, денсаулық сақтау және т. б. салалардағы бірқатар проблемаларды шешуге теріс әсер етті.

2020 жыл ішінде облыстық бюджет қаражатын айтарлықтай қайта бөлу жүргізілді, бұл коронавирустық инфекцияны таратпау жөніндегі іс-шараларды жедел іске асыру қажеттілігіне, сондай-ақ бюджеттік бағдарламаларды сапасыз басқаруға және жеткізушілер мен мердігерлердің шарттық міндеттемелерді тиісінше орындамауына байланысты.

Жылдан жылға облыстық бюджет шығыстарының құрамында аудандар мен қалалар бюджеттеріне берілетін трансферттер мен бюджеттік кредиттердің үлесі мен көлемі өсуде – 239 294 202,2 мың теңге немесе 56,8% (2019 жылы-50,9%, 2018 жылы-50%, 2017 жылы-46,8%), оның ішінде төмен тұрған бюджеттер нысаналы трансферттер бойынша республикалық бюджеттен - 391 912,7 мың теңге (0,6%), облыстық бюджеттен - 2 036 231,3 мың теңге (6,5%), бюджеттік кредиттер бойынша - 6 458 309,2 мың теңге (12%) игерілмеген.

Ағымдағы шығыстарды қаржыландырудың өсуімен (44,8%) салыстырғанда 2020 жылы бюджеттік инвестициялар өсімінің (92,4% өсу) айтарлықтай озғанына қарамастан, облыстық бюджет шығыстарының құрылымында бюджеттік инвестициялардың үлес салмағы 2019 жылмен салыстырғанда шамалы өсті: 14,5% - ға қарағанда 18,4% - ға дейін.

Өткен жылдардағыдай, мердігерлердің шарттық міндеттемелерді орындауын бақылау және мониторингілеу жөніндегі бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің функцияларын тиісінше іске асырмауы, бюджеттік бағдарламаларды тиісінше басқармау салдарынан 7 бюджеттік инвестициялық жоба, 21 жобаны бюджеттік инвестициялар Тізбесінен алып тастау бойынша дәйексіз шешімдер қабылданды.

Белгіленген мерзімде 27 инвестициялық жоба (жалпы санның 22%) аяқталған жоқ, бұл тұрғын үй құрылысы, балабақшаларға кезектілікті қысқарту, балалардың қосымша оқыту түрлеріне қажеттілігін арттыру, халықты су бұру және сумен жабдықтау қызметтерімен қамтамасыз ету мәселелерін шешуге теріс әсер етті.

Бюджеттік инвестициялық жобалардың уақтылы іске асырылмауы облыс өңірлерінің үдемелі дамуы, халықтың бос уақытын ұйымдастыру және жайлы тұруы үшін жағдай жасау міндеттерін тиісті дәрежеде шешуді қамтамасыз етпеді.

Бюджеттік бағдарламаларды іске асырудың тиімділігі 92,3% - ды құрады. Тікелей нәтиженің 108 көрсеткішіне (8,2%) және түпкілікті нәтиженің 37 көрсеткішіне (8,9%) қол жеткізілген жоқ.

184 073,1 мың теңге игерілмеген, 66 452,0 мың теңге талап етілмеген, негізінен, бюджет қаражатын пайдаланудың тиісті мониторингінің болмауы, әкімшілер тарапынан бюджеттік бағдарламаларды тиісінше басқармау салдарынан; шығыстардың шоғырлануы жылдың соңғы тоқсанына бағытталған, бұл бюджет қаражатының уақтылы игерілуіне және өнім берушілер мен мердігерлердің шарттық міндеттемелерді орындауына теріс әсер етеді.

Дебиторлық берешекке 2 882 654,5 мың теңге бөлінді, оның ішінде 1 628 277,2 мың теңге - өткен жылдардың сот шешімдері бойынша талап етілмеген берешегі, бұл әкімшілердің талап-арыз жұмысын тиісінше жүргізбегенін, олардың сот орындаушыларымен әлсіз өзара іс-қимылын көрсетеді.

Кредиторлық берешек 2020 жылы 1 909 627,9 мың теңгеге (35 есе), негізінен автокөлікті лизингтік жеткізу бойынша берешек есебінен (*полиция, төтенше жағдайлар департаменттері*) өсті.

Әкімшілердің уәкілетті органдармен сындарлы өзара іс-қимылының болмауы, өткен жылғы олардың орындалуын талдау нәтижелерін ескермегенде бюджеттік бағдарламаларды әзірлеуге формальды көзқарас, жүйелі бақылаудың болмауы және өнім берушілердің шарттық міндеттемелерді орындау жөніндегі уақтылы шаралардың қабылданбауы олардың мақсаттарына, сондай-ақ облысты дамыту бағдарламасының мақсаттарына қол жеткізуге теріс әсер етті.

Облыстың 2020 жылға арналған даму бағдарламасын іске асыруды бағалау бойынша статистикалық деректер қалыптастырылған индикаторлар бойынша оның мақсаттарына қол жеткізу дәрежесі – 88,2%, іс – шараларды іске асыру дәрежесі – 57,5%, бюджет қаражатын пайдалану тиімділігі-63,5%.

153 іс – шараның 88 – і орындалды, 26-ы ішінара орындалды, 3 бағыт бойынша (*экономика-6, әлеуметтік сала – 14, инфрақұрылым – 19*) 39 іс-шара орындалмады.

3 бағыт бойынша 6 нысаналы индикаторға (11,8%) қол жеткізілмеді:

- экономика – 21-ден 1 индикатор (*Тау-кен өндіру өнеркәсібі өнімін шығарудың және карьерлерді игерудің НКИ*);

- әлеуметтік сала – 20-дан 4 индикатор (*мектептегі білім сапасын бағалау бойынша орташа балл; дуальді оқытумен қамтылған техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары білім алушыларының үлесі; ана мен бала өлімін төмендету*);

- инфрақұрылым – 10-нан 1 индикатор (*экологиялық талаптар мен санитариялық қағидаларға сәйкес келетін тұрмыстық қатты қалдықтарды орналастыру объектілерінің үлесі*).

2017 жыл - 2020 жылдың 1 жартыжылдығы кезеңінде жеке әріптестердің бастамасы бойынша 47 мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарты жасалды,

оның ішінде 44 жоба іске асырылуда, білім беру және денсаулық сақтау салаларында 3 жоба іске асырылмаған.

Мемлекеттік және жеке әріптестер экономиканың нақты секторындағы (*тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, көлік, инфрақұрылым және т. б.*) жобаларға бастамашы болған жоқ. Салалық басқармалардың әлеуетті жекеше серіктестермен жұмысының жеткіліксіздігіне байланысты спорт, туризм саласындағы жобалар іске асырылмаған.

Кейбір жағдайларда МЖӘ жобаларын іріктеудің орындылығы мен нәтижелілігіне бағдарланған тәсілі жоқ, соның салдарынан салалық, экономикалық және қаржылық қорытындылармен (сараптамалармен) мақұлданған, білім беру және денсаулық сақтау салаларында оларды жүргізуге арналған облыстық бюджет шығыстарының көлемі 14 755,5 мың теңге болатын 15 жоба іске асырылмайды.

Жергілікті атқарушы органдар жобалардың іске асырылу тиімділігіне тиісінше мониторинг пен бақылау, талдау жүргізбейді; МЖӘ шарттарының басым бөлігінде нәтижелерге қол жеткізуді бағалау өлшемшарттары мен көрсеткіштері белгіленбеген. Салалық басқармалардың үйлестіруші - экономика басқармасымен тиісті ведомствоаралық өзара іс-қимылы жоқ.

Коммуналдық мүлікті басқару бөлігінде функциялар мен өкілеттіктер тиісті шамада іске асырылмаған: квазимемлекеттік сектор ұйымдарының даму жоспарларының орындалуы бойынша есептерді және 2019 жылға арналған жылдық қаржылық есептілікті толық ұсынуы қамтамасыз етілмеген; коммуналдық мүліктің мақсатты және тиімді пайдаланылуын бақылау, облыстық мемлекеттік ұйымдардың мүлкін мүліктік жалдауға (жалға алуға) беруді тиісті талдау; денсаулық сақтау басқармасының ведомстволық бағынысты кәсіпорындары таза табыстың бір бөлігін бюджетке аудармаған, 2019 жылғы мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі қызметтің нәтижелері туралы есептің деректерін бұрмалауға жол берілген; мемлекеттік ұйымдар есептен шығарылатын көлік құралдарын тікелей бірыңғай операторға кәдеге жаратуға тапсыру құқығын пайдаланбаған, бұл бюджет шығынына әкеп соқты.

Тексеру комиссиясымен 2020 жылы жүргізілген аудиторлық іс-шаралардың қорытындысы бойынша облыстық бюджет қаражатын пайдалану кезінде 47 объектінің 22-інде 9 448 389,9 мың теңге; салықтық әкімшілендіру тиімділігі аудитінің қорытындысы бойынша аудандар мен қалалардың 14 мемлекеттік кірістер басқармасында-60 498,4 мың теңге сомасында бұзушылықтар анықталды.

Аудиторлық және сараптамалық-талдау іс-шараларының қорытындысы бойынша 27 ұсыным берілді (*26 орындалды*) және 79 тапсырма берілді (*69 орындалды*).

Заңнамалық актілерге өзгерістер енгізу туралы ұсыныстар республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі Есеп комитетіне; қаржы, ұлттық экономика, ауыл шаруашылығы, денсаулық сақтау және әлеуметтік даму, білім беру, еңбек және халықты әлеуметтік қорғау, мәдениет және спорт

министрлігіне жіберілді.

Бұзушылықтардың негізгі себептері бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің жүйелі бақылауы мен мониторингінің болмауы, олардың ведомстволық бағынысты ұйымдардың қызметін тиісінше үйлестірмеуі; қаржы тәртібі мен кадрлар біліктілігінің төмен деңгейі; өнім берушілер мен мердігерлердің шарттық міндеттемелерді тиісінше орындамауы; бюджет және өзге де заңнаманы бұзушылықтардың алдын алу бойынша қабылданатын шаралардың пәрменділігі болып қала береді.

Салықтық әкімшілендірудің тиімділігіне айтарлықтай еңбек шығындарын талап ететін және кадрлардың тұрақтамауын негіздейтін қол режимінің сақталуы теріс әсер етеді. Бұдан басқа, аудандық (қалалық) бюджетті қосымша 4-деңгейге (*ауыл, кент, ауылдық округ*) бөлу ауылдық әкімдіктерде тиісті дағдылары бар мамандардың, ақпараттық жүйенің болмауына байланысты салық түсімдерін есептеу және бақылау процесін қиындатады.

5.2. Ұсынымдар

Өңір экономикасын дамыту және жаңғырту жөніндегі бастамаларды іске асыру үшін жобалық басқаруды іске асыру шеңберінде мемлекеттік инвестициялармен қатар баламалы инвестицияларды тартуды және мемлекеттік-жекешелік әріптестік әлеуетін пайдалануды қамтамасыз ету.

Карантиндік шаралар жағдайында экономикалық тұрлаусыздықты еңсеру, олардың іскерлік белсенділігін қалпына келтіру және жұмыс орындарын құру үшін кәсіпкерлікті дамытуға, шағын және орта бизнеске қолдау көрсету шараларын іске асыруға жәрдемдесуді күшейту.

Салық салу базасын кеңейту, берешекті қысқарту, сондай-ақ артықшылығы жоқ, тиімділігі аз және тиімсіз шығындарды оңтайландыру арқылы қосымша табыс көздерін іздестіру жөніндегі жұмысты жалғастыру.

Азық – түлік тауарларын өндірушілерге мемлекеттік қолдау шараларын және Тұрақтандыру қорының мүмкіндіктерін пайдалана отырып, әлеуметтік маңызы бар азық-түлік өнімдері бағасының негізсіз өсуіне жол бермеу бойынша тиісті пәрменді шаралар қабылдау.

Бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінен бюджеттік өтінімдерді және бюджеттік бағдарламаларды тиімді бюджеттеудің негізі ретінде тиісінше қалыптастырмағаны үшін, бюджеттік бағдарламалардың көрсеткіштеріне және облыстың Даму бағдарламасының нысаналы индикаторларына қол жеткізбегені, мемлекеттік бағдарламалардың іс-шараларын тиісінше іске асырмағаны үшін сұранысты қатаңдату.

Ішкі аудит қызметтерінің әлеуетін, сондай-ақ мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының аудиторлық іс-шаралары мен камералдық бақылау нәтижелерін пайдалана отырып, Қазақстан Республикасының

заңнамасын бұзушылықтардың алдын алу үшін алдын алу шараларын қабылдау бойынша жұмысты күшейту.